

Vlada Republike Hrvatske
Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

**IZVJEŠĆE O PROVOĐENJU AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU
NACIONALNOG PLANA ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA
RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE, ZA 2023. GODINU**

ZAGREB, LISTOPAD 2024.

Sadržaj:

UVOD	4
SAŽETAK.....	6
1. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU BORBA PROTIV ANTIROMSKOG RASIZMA I DISKRIMINACIJE	16
Mjera 1.1. Smanjivanje broja Roma koji su doživjeli diskriminaciju i zločin iz mržnje	16
Mjera: 1.2. Poticanje integrativnih procesa i osnaživanje socijalne kohezije između romskog i većinskog stanovništva	26
2. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU SMANJIVANJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI ROMA KAKO BI SE SMANJIO DRUŠTVENO-EKONOMSKI JAZ IZMEĐU ROMA I OPĆE POPULACIJE.....	28
Mjera 2.1. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma	28
Mjera 2.2. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti romske djece.....	30
Mjera 2.3. Unapređenje dostupnosti kvalitetnih socijalnih usluga pripadnicima romske nacionalne manjine	30
3. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU POTICATI PARTICIPACIJU ROMA KROZ OSNAŽIVANJE, SURADNJU I POVJERENJE ROMA U JAVNE INSTITUCIJE	33
Mjera 3.1. Osiguravanje preduvjeta za sudjelovanje romskih udruga kao punopravnih članova u nacionalnim odborima za praćenje.....	33
Mjera 3.3. Poticanje sudjelovanja Roma, posebno žena i mladih, u društvenom, kulturnom i političkom životu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini.....	39
4. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNOM, UKLJUČIVOM OBRAZOVANJU	44
Mjera 4.1. Smanjivanje udjela romske djece koja pohađaju obvezni program predškole/ osnovnoškolsko obrazovanje u skupinama/ razredima u kojima je većina ili su sva djeca Romi	44
Mjera 4.2. Smanjivanje jaza u sudjelovanju u predškolskom odgoju i obrazovanju između romske djece i djece iz opće populacije	46
Mjera 4.3. Smanjivanje jaza u dovršetku srednjoškolskog obrazovanja između mladih Roma i mladih iz opće populacije	49
Mjera 4.4. Povećanje udjela mladih Roma u visokom obrazovanju	64
Mjera 4.5. Povećanje udjela odraslih Roma u programima osposobljavanja i usavršavanja.....	66

5. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNOM, ODRŽIVOM ZAPOSŁJAVANJU.....	67
Mjera 5.1. Smanjivanje jaza u zapošljavanju Roma i zapošljavanju opće populacije	67
Mjera 5.2. Smanjivanje rodnog jaza u zapošljavanju	73
Mjera 5.3. Smanjivanje jaza između romske NEET populacije i NEET populacije unutar opće populacije mladih	73
6. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU POBOLJŠANO ZDRAVLJE ROMA I UČINKOVIT, JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNIM USLUGAMA ZDRAVSTVENE SKRBI	74
Mjera 6.1. Smanjivanje jaza očekivanog životnog vijeka između Roma i opće populacije	74
Mjera 6.2. Ispunjavanje preduvjeta za sustavno praćenje zdravlja romske populacije	75
Mjera 6.3. Unapređenje reproduktivnog zdravlja Romkinja	75
Mjera 6.4. Povećanje informiranosti romske populacije o rodno utemeljenom nasilju	76
7. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA PRIKLADNOM, DESEGREGIRANOM STANOVANJU I OSNOVNIM USLUGAMA	77
Mjera 7.1. Smanjivanje jaza u stambenoj deprivaciji Roma i opće populacije	77
Mjera 7.2. Smanjivanje jaza u prenapučenosti Roma i opće populacije	80
Mjera 7.3. Smanjivanje okolišnih i infrastrukturnih nejednakosti u romskim zajednicama (lokalitetima) u odnosu na zajednice u kojima živi većinsko stanovništvo	81
Mjera 7.4. Osiguravanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju u kućanstvu	82
ZAKLJUČAK	83
PRILOG 1: PRIKAZ PROVOĐENJA MJERA I AKTIVNOSTI IZ DOKUMENATA TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIH TIJELA ZA KOJE SE OČEKUJE DA ĆE IMATI UTJECAJ NA OSTVARENJE CILJEVA NACIONALNOG PLANA ZA UKLJUČIVANJE ROMA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE.....	85
PRILOG 2.: SAŽETAK IZVJEŠĆA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	101

UVOD

Vlada Republike Hrvatske je 23. lipnja 2021. donijela Nacionalni plan za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni plan) i prateći Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana, za 2021. i 2022., a potom i Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023. – 2025.

Nacionalnim planom postavljen je strateški okvir za razvoj jednakosti, uključivanja i sudjelovanja pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj do 2027., a njegov primarni cilj je unaprjeđenje ukupne integracije pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te smanjivanje jaza između pripadnika romske nacionalne manjine i ostatka populacije u ključnim područjima intervencije usklađenim sa Strateškim okvirom Europske unije za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma do 2030. kao i Nacionalnom razvojnom strategijom Republike Hrvatske do 2030. godine.

U skladu sa Strateškim okvirom Europske unije za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma do 2030., horizontalni ciljevi Nacionalnog plana uključuju područje diskriminacije, siromaštva i socijalne isključenosti te participacije, dok sektorski ciljevi Nacionalnog plana obuhvaćaju područje obrazovanja, zapošljavanja, zdravlja i socijalne skrbi te stanovanja. Uz posebne ciljeve Nacionalni plan definira i mjere unutar svakog posebnog cilja koje pridonose ispunjavanju posebnih ciljeva te su predložene moguće aktivnosti koje će se provoditi u cilju njihovog ostvarenja.

U svrhu daljnje provedbe i ispunjavanja posebnih ciljeva i mjera Nacionalnog plana, Vlada Republike Hrvatske je 25. listopada 2023. donijela Odluku o donošenju Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2023. – 2025.

Izradu Izvješća o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023. godinu koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, a podatke su dostavili nositelji aktivnosti: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ministarstvo znanosti i obrazovanja¹, Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za udruge, Ured za ravnopravnost spolova, Savjet za nacionalne manjine, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Agencija za odgoj i obrazovanje te Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

¹ Sukladno Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu tijela državne uprave („Narodne novine“, broj 57/24) na snazi od 17. svibnja 2024., naziv Ministarstva pravosuđa i uprave mijenja se i glasi Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, naziv Ministarstva znanosti i obrazovanja mijenja se i glasi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. S obzirom da se ovo Izvješće odnosi na 2023. godinu, koristit će se tada važeći nazivi ministarstava.

Za provođenje Akcijskog plana u 2023. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 5.116.399,66 EUR.

SAŽETAK

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pokrenuo je 30. rujna 2022. postupak izrade Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023. – 2025. godinu te je osnovana Radna skupina za izradu Nacrta koja je obuhvatila članove iz redova predstavnika tijela državne uprave, predstavnika romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom prve polovice 2023. godine provedene su završne aktivnosti – bilateralni sastanci, izrada finalne verzije dokumenta te javno savjetovanje. Vlada Republike Hrvatske, na 259. sjednici, održanoj 25. listopada 2023., donijela je Odluku o donošenju Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2023. – 2025., koja je objavljena 26. listopada 2023. u Narodnim novinama („Narodne novine“, broj 125/2023).

Akcijski plan prati strukturu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine te se sastoji od 24 mjere i 58 aktivnosti koje služe za ostvarenje sedam posebnih ciljeva - tri horizontalna cilja (Borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije; Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno-ekonomski jaz između Roma i opće populacije i Poticanje participacije Roma kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje Roma u javne institucije) i četiri sektorska cilja (Učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, uključivom obrazovanju; Učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom i održivom zapošljavanju; Poboljšano zdravlje Roma i učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi te Učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama). U odnosu na prethodni Akcijski plan (Akcijski plan za razdoblje od 2021. do 2022. godine), u novom je dokumentu broj aktivnosti povećan za osam.

Ciljevi Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine ostvaruju se i putem mjera i aktivnosti općih politika u nadležnosti tijela državne uprave i drugih tijela. Stoga su u ovom izvješću, u Prilogu 1. prikazane mjere i aktivnosti provedene u okviru istih tijekom 2023. godine, a na osnovu izvještaja o provedbi nositelja u provedbenim dokumentima predmetnih općih politika.

Nadalje, s obzirom na to da je Republika Hrvatska, sukladno Preporukama Vijeća EU i Strateškom okviru EU za jednakost, uključivanje i participaciju Roma, dužna detaljno izvještavati Europsku komisiju o svim relevantnim aktivnostima poduzetim za ispunjavanje Preporuka, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je i za 2023. godinu prikupio podatke tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine koji su sažeto prikazani u Prilogu 2.

U okviru horizontalnog ***cilja borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije*** Ministarstvo unutarnjih poslova je tijekom 2023. nastavilo provedbu edukacije studenata te dugoročnih preventivnih akcija i aktivnosti usmjerenih jačanju i promicanju sigurnosti u zajednici, sprječavanju nasilja nad ženama i borbi protiv govora mržnje, različitih i društveno neprihvatljivih ponašanja djece i mladih, zlouporabe droga i ostalih sredstava ovisnosti, smanjenje rizika trgovanja i krijumčarenja ljudi te jačanja prometne kulture. Ministarstvo

unutarnjih poslova je u 2023. godini, u okviru aktivnosti Jačanje i promicanje sigurnosti u zajednici, organiziralo događanja uz znatno povećanje broja sudionika, 63 795 u 2023. u odnosu na 36 403 sudionika u 2022. godini. Uz to, Ministarstvo unutarnjih poslova nastavlja pozivati na pojačano poticanje pripadnika romske nacionalne manjine na zapošljavanje u policiji. Relevantne aktivnosti su provođene i u okviru predsjedanja Republike Hrvatske Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA), primjerice obilježen je Međunarodni dana sjećanja na žrtvu Holokausta, 27. siječnja 2023. godine, održan je Okrugli stol pod nazivom „Unaprjeđivanje obrazovanja, istraživanja i informiranja o Holokaustu te sustavno poticanje sjećanja na Holokaust“, kao i izložba pod nazivom „Sjećanja“.

Nadalje, u okviru ovog horizontalnog cilja provedene su aktivnosti vezane uz osnaživanje provedbe međunarodnih dokumenata i ugovora u području zaštite prava nacionalnih manjina i izradu izvješća prema različitim međunarodnim mehanizmima kojima se štite prava nacionalnih manjina. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 24. ožujka 2023. organizirao stručni skup „Službena uporaba jezika i pisma romske nacionalne manjine“, a kako bi se osigurala stručna podloga za promišljanje i odlučivanje o modalitetima provedbe Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 51/00 i 56/00) na razini jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a na temelju relevantnih međunarodnih dokumenata, hrvatskog zakonodavstva i prakse. Također, tijekom 2023. predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovali su na sastancima mreže Nacionalnih kontakt točaka Europske unije za Rome, Europske platforme za uključivanje Roma, Mreže EURoma te Odbora stručnjaka za pitanja Roma i putnika Vijeća Europe. U okviru Odbora stručnjaka za pitanja Roma i putnika Vijeća Europe i u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovao je u izradi alata za potporu provedbi Preporuke Vijeća ministara Vijeća Europe o uključivanju Roma CM/Rec(2020)2 na nacionalnoj razini, osobito o zastupljenosti Roma u kurikulumima i nastavnim materijalima. Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina su sudjelovali su i u izradi Nacrta rezolucije o jednakosti žena i djevojaka Romkinja ili Putnica te Nacrta moguće preporuke Vijeća Europe o politikama i praksama politika desegregacije i uključivanja djece pripadnika romske nacionalne manjine.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u svojstvu koordinatora nacionalnih izvješća prema ugovornim tijelima na području ljudskih prava, izvješćuje kako je od 9. do 10. kolovoza 2023. u Ženevi, Republika Hrvatska pred Odborom za uklanjanje rasne diskriminacije predstavila Deveto do četrnaesto periodično izvješće o primjeni Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, a koje sadrži i teme koje se odnose na promicanje i zaštitu prava romske nacionalne manjine. Slijedom rasprave, Odbor je donio preporuke koje je uputio Hrvatskoj, od kojih se određeni broj preporuka odnosi na romsku nacionalnu manjinu, posebice vezano za borbu protiv diskriminacije (uključujući i segregacije u obrazovnom sustavu). Zatraženo je i poduzimanje dodatnih napora kako bi se položaj i prava romske nacionalne manjine unaprijedili na ključnim područjima svakodnevnog života, kao što su: stanovanje, zapošljavanje, zdravstvo i obrazovanje (vidi detaljnije dokument: CERD/C/HRV/CO/9-14). Hrvatsku delegaciju, koja je ukupno brojila 17 članova, predvodio je gospodin Alen Tahiri, ravnatelj Ureda, dok je zamjenik voditelja delegacije bio stalni otpravnik poslova Stalne misije

Republike Hrvatske pri Uredu Ujedinjenih naroda i ostalim međunarodnim organizacijama u Ženevi, gospodin Gordan Markotić. Organizaciju i pripremu izaslanstva za predstavljanje Objedinjenog periodičnog izvješća Republike Hrvatske koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

U sklopu priprema za izradu dobrovoljnog Među – izvješća prema Univerzalnom periodičkom pregledu – MTR (koje uključuje i odgovore na preporuke vezano za promicanje i zaštitu romske nacionalne manjine), u Ministarstvu vanjskih i europskih poslova su održani međuresorni koordinacijski sastanak s predstavnicima svih nadležnih tijela državne uprave i konzultacijski sastanak sa zainteresiranim predstavnicima civilnog društva. MTR je izrađen i upućen Vijeću za ljudska prava, a čime su postavljeni temelji za predstojeće pripreme za aktivnosti Republike Hrvatske u sljedećem ciklusu izvještavanja prema Univerzalnom periodičkom pregledu u 2025. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 30. lipnja 2023. dostavio Europskoj komisiji Izvješće o provedbi Strateškog okvira EU za uključivanje Roma za 2021. i 2022. godinu. Također, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji s nadležnim tijelima te uz sudjelovanje udruga nacionalnih manjina priredio 6. Izvješće o provedbi Okvirne konvencije Vijeća Europe o pravima nacionalnih manjina koje je dostavljeno Vijeću Europe u lipnju 2023. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je dostavio 17. travnja 2023. i odgovore na upitnik Organizacije za europsku sigurnost i suradnju (OESS) uz Peto izvješće o provedbi Akcijskog plana OESS-a za poboljšavanje položaja Roma i Sinta.

Za provedbu aktivnosti u horizontalnom cilju borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije u 2023. nadležna tijela su utrošila ukupno 9.800,63 EUR.

U okviru horizontalnog cilja *smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma, kako bi se smanjio društveno ekonomski jaz između Roma i opće populacije*, Ured za udruge je od davatelja financijskih sredstava iz javnih izvora redovito prikupljao i objavljivao informacije o raspisanim natječajima relevantnim za rad romskih udruga i udruga za Rome na nacionalnoj i lokalnim razinama. U 2023. je objavljeno 385 natječaja na mrežnoj stranici Ureda za udruge. Putem Javnog poziva za podnošenje prijave za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije i inozemnih fondova Ured za udruge u 2023. nije zaprimio prijave za sufinanciranje od romskih udruga niti se u drugim prijavama Romi spominju kao korisnička skupina.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike je izvijestilo da je u 2023. u Međimurskoj županiji osnovan Centar za pružanje usluga u zajednici Međimurje kojemu je, između ostaloga, cilj širenje mreže socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru mjere *Unapređenje dostupnosti kvalitetnih socijalnih usluga pripadnicima romske nacionalne manjine* provodio pripreme radnje za planiranje i provedbu Pilot projekta pružanja usluga u zajednici na 5 lokaliteta u romskim zajednicama. Pripreme aktivnosti su, između ostaloga, uključivale sastanke s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike te UNICEF – om kako

bi se osigurala komplementarnost s aktivnostima planiranim u okviru reforme sustava socijalne skrbi te održivost aktivnosti razvijenih u okviru Pilot programa „Faza III. Testiranje jamstva za svako dijete“, kao i pripremila adekvatna podloga u programskim dokumentima fondova Europske unije. Uz to, provodile su se konzultativne aktivnosti i s drugim dionicima, predstavnicima civilnog društva i akademske zajednice, najave projekta na lokalnoj i regionalnoj razini te provjere zainteresiranosti dionika za prijavu na predmetni poziv na lokalnoj i regionalnoj razini.

Za provedbu aktivnosti u horizontalnom cilju smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno ekonomski jaz između Roma i opće populacije u 2023. nadležna tijela su utrošila ukupno 46.243,43 EUR.

Provedba mjera u okviru posebnog cilja *poticati participaciju Roma kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje Roma u javne institucije* u 2023. uključivala je aktivnosti Ureda za udruge, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Ministarstva pravosuđa i uprave, Ministarstva turizma i sporta te Savjeta za nacionalne manjine.

Osnaživanje horizontalne i vertikalne koordinacije te kapaciteta za praćenje provedbe Nacionalnog plana nastavljeno je radom Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo) i Radne skupine Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Radna skupina Povjerenstva). Povjerenstvo je osnovala Vlada Republike Hrvatske Odlukom od 23. lipnja 2020. i sastoji se od 16 članova, jednakog broja predstavnika nadležnih tijela državne uprave i pripadnika romske nacionalne manjine, a predsjedava mu potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i ljudska prava. Povjerenstvo je tijekom 2023. umjesto planirane četiri održalo devet sjednica, a Radna skupina Povjerenstva, umjesto planirana četiri održala je deset sastanaka. Između ostaloga, na sjednicama Povjerenstva je raspravljano o provedbi Godišnjeg programa za unapređenje životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine za 2022. i 2023. godinu, pravu pripadnika romske nacionalne manjine na službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine u Općini Orehovica, nastavku saniranja postojećih ilegalnih odlagališta otpada u romskim naseljima, preporukama Ureda za unutaraju reviziju i drugim relevantnim temama. Na 20. sjednici Povjerenstva održanoj 30. listopada 2023. Povjerenstvo je donijelo nove Kriterije za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj koji omogućuju transparentniju dodjelu proračunskih sredstava.

Tijekom 2023. Povjerenstvo je raspodijelilo sredstva u ukupnom iznosu od 555.912,96 EUR, odnosno 226,4 % više nego u 2022. kada je raspodijelilo 245.537,20 EUR. Najveće povećanje sredstava uključivalo je jednokratnu financijsku pomoć fizičkim osobama te je u 2023. Povjerenstvo odobrilo 52 zamolbe za jednokratnu financijsku pomoć fizičkih osoba u ukupnom iznosu od 138.340,62 EUR, dok je u 2022. Povjerenstvo odobrilo 26 zamolbi u ukupnom iznosu od 47.088,91 EUR, odnosno dvostruko veći broj zamolbi uz trostruko (293,79 %) veća

financijska sredstva. Najveći broj pomoći je pružen kućanstvima za sanaciju šteta nakon vremenskih nepogoda.

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u okviru mjere Poticanje povećanja udjela Roma koji podnose pritužbe na diskriminaciju u 2023. provelo natječaj na temelju kojega su dodijeljena financijska sredstva za 23 projekta pružanja primarne pravne pomoći ovlaštenih udruga i pravnih fakulteta. U 2023. dodijeljena sredstva povećana su za 100 % u odnosu na 2022.

U okviru mjere Poticanje sudjelovanja Roma, posebno žena i mladih, u društvenom, kulturnom i političkom životu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini aktivnosti su provodili i Ministarstvo turizma i sporta te Savjet za nacionalne manjine. Ministarstvo turizma i sporta je tijekom 2023. organiziralo informativnu radionicu za romske udruge iz područja sporta na temu uključivanja u natječaje za sufinanciranje sportskih programa koje provodi Ministarstvo turizma i sporta.

Savjet za nacionalne manjine financirao je programe posvećene izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe na jezicima kojima se služe Romi u Republici Hrvatskoj i hrvatskom jeziku. Dodatno, za programe za stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine u 2023. godini sklopljeni su ugovori o jednokratnoj financijskoj pomoći između Savjeta za nacionalne manjine i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Udrugama i/ili ustanovama romske nacionalne manjine za sufinanciranje programa kulturne autonomije raspoređena su sredstva u ukupnom iznosu od 174.000,00 EUR u 2023., dok su u 2022. bila osigurana sredstva u ukupnom iznosu od 133.519,00 EUR. U odnosu na 2022., sredstva su u 2023. povećana za 30,3 %.

Za provedbu aktivnosti u posebnom cilju poticati participaciju Roma kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje Roma u javne institucije u 2023. nadležna tijela su utrošila ukupno 805.163,73 EUR.

Aktivnosti u okviru sektorskog cilja *učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, uključivom obrazovanju* poduzimali su Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Tijekom 2023. Ministarstvo znanosti i obrazovanja provodilo je aktivnosti u okviru ovog sektorskog cilja te je nastavljen kontinuitet provedbe mjera u području predškolskog odgoja i obrazovanja, osnovnoškolskog, srednjoškolskog, visokog te obrazovanja odraslih kao i aktivnosti dodatne potpore odgojno – obrazovnim ustanovama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine kako bi se i takvim ciljanim intervencijama omogućili bolji uvjeti obrazovanja svim učenicima.

Za planiranje aktivnosti iz svoje nadležnosti i sredstava državnog proračuna, Ministarstvo znanosti i obrazovanja koristi kontinuirano nadograđivanu bazu podataka o školovanju pripadnika romske nacionalne manjine, a koja se temelji na podacima dobivenim od upravnih

odjela za obrazovanje u županijama te Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba.

U 2023., kao i prethodnih godina djeci pripadnicima romske nacionalne manjine osigurano je uključivanje u programe predškolskog odgoja i predškole. Tako je početkom pedagoške godine 2023./2024. u programima predškolskog odgoja i predškole bilo uključeno ukupno 1.081 djece.

U osnovnoškolskom sustavu odgoja i obrazovanja početkom školske godine 2023./2024. bilo je uključeno 5.230 učenika, a vidljivo je značajno povećanje broja učenika koji pohađaju produženi boravak. Na početku školske godine 2022./2023. u produženi boravak bilo je uključeno 494 učenika, dok ih je početkom školske godine 2023./2024. uključeno 634. Osim osiguravanja produženog boravka, učenicima se osigurava posebna pomoć u učenju hrvatskoga jezika za učenike koji ne poznaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik. U osnovnim školama uključena su 23 romska pomagača čiji se rad financira iz državnog proračuna. Osim navedenog osigurava se provedba izvanučioničke nastave te različitih edukativnih aktivnosti koje provode odgojno – obrazovne ustanove.

U osnovnoškolskom obrazovanju i dalje izazov predstavlja formiranje razrednih odjela koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine. Početkom školske godine 2023./2024. takvi odjeli postojali su u devet osnovnih škola u četiri županije (Varaždinska, Primorsko – goranska, Brodsko – posavska i Međimurska županija). U odnosu na formiranje razrednih odjela s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine te postojanje odjela u kojima su samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine, Ministarstvo znanosti i obrazovanja ističe kako je formiranje predmetnih odjela vezano uz stanovanje tj. uz postojanje prostorno odvojenih romskih naselja u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine. S tim u vezi, navodi se kako u navedenim osnovnim školama ne postoje razredni odjeli formirani isključivo s učenicima većinskog naroda. Osim navedenoga, valja uzeti u obzir i činjenicu kako u pojedinim školama postoji tendencija ispisivanja učenika većinskoga naroda pri čemu ne postoji mogućnost formiranja mješovitih razrednih odjela.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja u narednom razdoblju razmotrit će prijedloge osnivača školskih ustanova te drugih ključnih dionika odgojno – obrazovnog sustava kao i preporuke pravobraniteljskih institucija kao tijela nadležnih za suzbijanje diskriminacije, a kako bi se zajedničkim naporima i međuresornom suradnjom pronašlo zadovoljavajuće rješenje imajući u vidu te poštujući potrebe te prava i obveze kako manjinske tako i većinske zajednice na područjima s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine.

U srednjoškolskom obrazovanju podaci pokazuju kako je obuhvat učenika srednjih škola i dalje nizak. Tako je početkom školske godine 2023./2024. u srednjoškolske programe upisano 744 učenika, no postignuti su pomaci povećanjem iznosa srednjoškolskih stipendija od školske godine 2022./2023. te osiguravanjem jednokratne novčane pomoći za završetak srednjoškolskog obrazovanja. U 2023. jednokratnu novčanu pomoć za završetak srednjoškolskog obrazovanja primilo je 114 učenika. U narednom razdoblju poduzet će se dodatne aktivnosti kako bi se

povećao obuhvat učenika koji upisuju srednje škole, kao i onih kojima se osigurava jednokratna novčana pomoć za završetak srednjoškolskog obrazovanja.

U visokom obrazovanju vidljivo je značajno povećanje broja studenata pripadnika romske nacionalne manjine na što je svakako utjecalo i povećanje iznosa studentskih stipendija kako bi se dodatno potaknulo završavanje srednjoškolskih programa te upis većeg broja pripadnika romske nacionalne manjine na visoka učilišta. U akademskoj godini 2022./2023. državnu stipendiju primao je 51 student.

Značajan pomak učinjen je donošenjem Kurikuluma za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj (model C) čime je romska nacionalna manjina prvi put uključena u sustav odgoja i obrazovanja te je omogućeno učenje materinskog jezika, ravnopravno za oba modula (bajaški rumunjski i romski). Za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C) tijekom 2023., prema zahtjevu škole, Ministarstvo znanosti i obrazovanja je izdalo suglasnosti za povećanje broja sati u Osnovnoj školi Kuršanec. U školskoj godini 2023./2024. nastavni predmet pohađa ukupno 80 učenika te su u narednom razdoblju planirane dodatne aktivnosti kako bi se potaknulo učenike da se uključuju u pohađanje nastavnog predmeta te se osigurao ustroj nastave i u drugim školama u kojima postoji potreba za navedeno.

Putem Javnog poziva za sufinanciranje posebnih programa nacionalnih manjina u 2023. Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinanciralo je provedbu četiri programa Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“. Osim navedenoga sufinancirana su dva programa koje su provele škole te programa Pučkog otvorenog učilišta „Korak po korak“. Sufinanciranje ovakvih posebnih programa, kao i posebnih oblika nastave (ljetnih škola) značajno je jer se njima povećava mogućnost da učenici izvan redovitoga odgojno – obrazovnog sustava steknu znanje i vještine u skladu sa svojim interesima i sposobnostima. U okviru aktivnosti osigurana su i sredstva za didaktičku opremu za učenike. Aktivnost je osmišljena kako bi se učenicima koji dolaze iz obitelji koji žive u siromaštvu i otežanim uvjetima te ne raspoložu potrebnim školskim priborom i opremom omogućilo nesmetano izvršavanje školskih obveza.

U 2023. za sve provedene aktivnosti predviđene Akcijskim planom, u nadležnosti Ministarstva znanosti i obrazovanja utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 2.980.829,14 EUR što je povećanje od 670.234,33 EUR u odnosu na 2022. godinu, odnosno 22,48 %.

Agencija za odgoj i obrazovanje provodila je aktivnosti u okviru mjere Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama te je u 2023. organizirala dva međuzupanijska stručna skupa iz Građanskog odgoja i obrazovanja u Čakovcu radi usavršavanja romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika pedagoga u osnovnim školama u kojima se obrazuju učenici romske nacionalne manjine. Na stručnim skupovima je sudjelovalo ukupno 59 sudionika, a teme su bile upravljanje problemskim situacijama i primjena metode mirenja u školi. Održano je i 10 stručnih skupova, s ukupno 390 sudionika, vezano uz poučavanje o Holokaustu.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru ovog sektorskog cilja provodio pripremne aktivnosti s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom 2023. nastavljena je suradnja s više jedinica regionalne i lokalne samouprave, romskim vijećima i predstavnicima, stručnjacima i stručnim udrugama na područjima antidiskriminacijskog djelovanja, unapređenja položaja djece i Romkinja, obrazovanja (osobito predškolskog odgoja i desegregacije), razvoja zajednice i jačanja socijalne kohezije na lokalnoj razini. Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024.

Nadalje, u okviru provođenja mjere Smanjivanje jaza u dovršetku srednjoškolskog obrazovanja između mladih Roma i mladih iz opće populacije, Povjerenstvo je u okviru svojih zadaća tijekom 2023. za su/financiranje potreba odgojno – obrazovnih ustanova za obrazovanje odraslih odobrilo 21 zamolbu. Financirane su školarine za 50 osoba u ukupnom iznosu od 42.122,41 EUR. Uz to, odobrene su i zamolbe za financiranje opremanja kuhinje u Područnoj školi Torjanci – Beli Manastir te tisak publikacije Pučkog otvorenog učilišta „Korak po korak“, ukupne vrijednosti 5.599,62 EUR.

Za provedbu aktivnosti u sektorskom cilju učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, uključivom obrazovanju u 2023. nadležna tijela su utrošila ukupno 3.029.031,29 EUR.

U okviru sektorskog cilja *učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom zapošljavanju* Hrvatski zavod za zapošljavanje je nositelj pet aktivnosti. U okviru aktivnosti prevencija ranog napuštanja redovnog obrazovanja odgovarajućim izborom zanimanja 119 učenika bilo je uključeno u postupak profesionalnog usmjeravanja te je za njih 108 izdano mišljenje stručnog tima za profesionalno usmjeravanje za upis u 1. razred srednje škole. Održano je i osam programa s ciljem da osobe osvijeste vlastite mogućnosti, detektiraju prepreke za zapošljavanje te kroz program osoba definira što realniju sliku o sebi, vlastitim mogućnostima zapošljavanja i načinima kako prevladati ograničenja za ulazak na tržište rada.

U program obrazovanja za završetak osnovne škole u 2023. je bilo uključeno 50 nezaposlenih Roma, u programe obrazovanja 21 nezaposlena osoba, a u mjeru osposobljavanja na radnom mjestu 9 osoba. Hrvatski zavod za zapošljavanje provodio je potpore za zapošljavanje kojima se potiče zapošljavanje osoba sufinanciranjem troška plaće poslodavcima te potpore kojima se potiče zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravništvo za 33 osobe pripadnike romske nacionalne manjine. Također, u 2023. je osigurana financijska potpora za sedam novouključenih osoba u okviru aktivnosti podrške samozapošljavanju koju je provodio Hrvatski zavod za zapošljavanje.

U okviru ovog sektorskog cilja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina planira pripremu i provedbu projekta „Jednakost, uključivanje i integracija Roma putem zapošljavanja – JUPI ZA“ u 2025., financiranog sredstvima ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021 .- 2027.“.

Za provedbu aktivnosti u ovom sektorskom cilju u 2023. Hrvatski zavod za zapošljavanje je ukupno utrošio 32.543,83 EUR.

U ova sredstva nisu uračunata znatna sredstva na aktivnosti državnog proračuna Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koja se odnose na aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz državnog proračuna i iz drugih izvora financiranja jer nije moguće prikazati financijski utrošak koji se odnosi samo na pripadnike romske nacionalne manjine.

Za provedbu sektorskog cilja *poboljšano zdravlje Roma i učinkovit, jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi* u Akcijskom planu je planirana provedba aktivnosti koje doprinose ispunjavanju preduvjeta za sustavno praćenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine. Nositelj aktivnosti je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, a provodit će se u sklopu projekta „Jednakost, uključivanje, participacija i integracija Roma putem brige o zdravlju – JUPI ZDRAV“, čije se financiranje planira sredstvima ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.“, a početak projekta planiran je u 2025. Cilj projekta je prikupljanje podataka o zdravstvenom stanju pripadnika romske nacionalne manjine kako bi se omogućilo dugoročno praćenje i buduće planiranje adekvatnih aktivnosti u području zdravlja Romkinja i Roma, a tijekom 2023. poduzimane su daljnje pripremne radnje vezano uz pripremu natječajne dokumentacije Poziva.

U okviru sektorskog cilja *učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom, desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama* aktivnosti su provodili Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina i Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije uz suradnju Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“.

Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine provodilo je Godišnji program unapređenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine za 2023. godinu (u daljnjem tekstu: Godišnji program). Godišnji program je obuhvatio provedbu Odluka donesenih temeljem Godišnjeg programa za 2022., a koje nisu izvršene. Ukupno je provedbom obuhvaćen 501 korisnik (dodjela vanjske stolarije – 328 korisnika; opremanje kupaonica/sanitarnog čvora – 104 korisnika i uređenje podova – 69 korisnika), a u 2023. je iz državnog proračuna utrošeno ukupno 225.099,34 EUR.

U cilju unaprjeđenja prostornog uređenja, tijekom 2023. godine, Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine provelo je i dva javna poziva u svrhu dodjele financijske potpore jedinicama lokalne samouprave za izradu projektne dokumentacije za potrebe ishođenja akata za gradnju na područjima naseljenim Romima. Prihvatljivi podnositelji zahtjeva u svrhu dodjele financijske potpore bile su jedinice lokalne samouprave koje prema Popisu stanovništva iz 2021. imaju više od 1 % pripadnika romske nacionalne manjine, a prihvatljive aktivnosti su izrada prostornih planova i projektno - tehničke dokumentacije (idejni projekt, glavni projekt, parcelacijski elaborat i druga tehnička dokumentacija) za potrebe ishođenja akata za gradnju. Ugovori o dodjeli financijske potpore sklopljeni su s 13 jedinica lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 132.719,00 EUR.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina nositelj je aktivnosti kojom se putem Povjerenstva osigurava financijska pomoć za pripadnike romske nacionalne manjine. Povjerenstvo je tijekom 2023. za su/financiranje pripreme i provedbe projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ukupno odobrilo 5 zamolbi (sufinanciranje nastavka projekta "Jačanje kompetencija nacionalnih manjina na području Općine Darda", sufinanciranje sanacije štete na stambenim objektima nastalim zbog prirodne nepogode, opremanje društvenog doma, nabava opreme za vokalno instrumentalnu skupinu te sufinanciranje prijevoza učenika do osnovne škole), ukupne vrijednosti 143.536,43 EUR.

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije je u 2023. provodilo Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine te je financiralo 13 projekata jedinica lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 686.640,36 EUR.

Za provedbu aktivnosti u sektorskom cilju učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom, desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama u 2023. godini nadležna tijela su utrošila ukupno 1.193.616,75 EUR.

Za provođenje Akcijskog plana u 2023. utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 5.116.399,66 EUR. U ova sredstva nisu uračunate znatne investicije na lokalnoj i područnoj razini, sredstva nadležnih tijela u okviru redovitih aktivnosti i aktivnosti sufinancirane sredstvima fondova EU za koje se ne vodi statistika u odnosu na etničku pripadnost korisnika. Početak provedbe projekata planiranih u okviru ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021 . - 2027.“ očekuje se tijekom 2024., kao i značajni porast udjela EU sredstava u ukupnoj provedbi Akcijskog plana.

Također, za komplementarne aktivnosti koje se provode u okviru Operativnog programa romske nacionalne manjine u 2023. utrošena su sredstva državnog proračuna u ukupnom iznosu od 6.201.928,41 EUR, sredstva van državnog proračuna u ukupnom iznosu od 1.535.002,10 EUR, odnosno ukupno 7.736.930,51 EUR. Zaključno se navodi kako je za unaprjeđenje položaja pripadnika romske nacionalne manjine u 2023. godini iz državnog proračuna utrošeno 11.336.326,94 EUR.

1. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU BORBA PROTIV ANTIROMSKOG RASIZMA I DISKRIMINACIJE

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- pojačavanje borbe protiv diskriminacije, govora i zločina iz mržnje te promicanje sveobuhvatnog sustava podrške i pomoći žrtvama diskriminacije i zločina iz mržnje te promicanje pozitivnog govora o Romima kao i podizanje svijesti o romskim kulturama, jeziku i povijesti te
- poticanje međukulturalnog dijaloga i socijalne kohezije na regionalnoj i lokalnoj razini

Mjera 1.1. Smanjivanje broja Roma koji su doživjeli diskriminaciju i zločin iz mržnje

Aktivnost 1.1.1. Podrška borbi protiv diskriminacije na lokalnoj razini

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj podržanih projekata	Broj sudionika aktivnosti	Broj djece korisnika usluga
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini	0,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.2. Edukacija studenata preddiplomskog stručnog i specijalističkog diplomskog stručnog studija Kriminalistike

Nositelj provedbe: Ministarstvo unutarnjih poslova

Tijekom akademske godine 2023./2024. na Veleučilištu kriminalistike i javne sigurnosti, sukladno izvedbenom planu nastave, provedena je edukacija studenata Prijediplomskog stručnog studija Kriminalistika u okviru kolegija Kriminalistička metodika istraživanja maloljetničke delinkvencije i kriminaliteta na štetu djece, na temu specifičnosti zaštite romske djece počinitelja i žrtava kaznenih djela i vršnjačkog nasilja u trajanju od dva sata, u okviru koje su studenti upoznati sa specifičnostima kriminaliteta djece koja potječu iz romske populacije s posebnim naglaskom na međuvršnjačko nasilje i prosjačenja, kao i specifičnostima romske djece žrtava kaznenih djela i prekršaja počinjenih, kako od strane vršnjaka tako i roditelja, odnosno, zakonskih zastupnika, s posebnim naglaskom na kaznena djela Povreda djetetovih prava iz članka 177. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj: 125/11, 144/12,

56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23 i 36/24) i Omogućavanje izvanbračnog života s djetetom iz članka 170. Kaznenog zakona. Također, studenti su upoznati s kriminalističkom metodikom istraživanja naprijed navedenih kaznenih djela, imajući u vidu specifičnosti života i odrastanja romske djece, s ciljem njihove zaštite. Ovim oblikom edukacije u akademskoj godini 2023./2024. obuhvaćena su ukupno 42 studenta/ice.

Edukacija studenata Diplomskog stručnog studija Kriminalistika kroz kolegije: Kriminalistička metodika istraživanja složenog kriminaliteta na štetu djece, na temu zaštite romske djece izložene diskriminaciji, trgovanju ljudima i maloljetničkim brakovima i Praktikum policijsko postupanje prema manjinskim i ugroženim skupinama u društvu nije provedena, budući da se radi o izbornim kolegijima, koje u ovoj akademskoj godini studenti nisu birali.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj sati edukacije	Broj studenata	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10	60	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4	42	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A553131 Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A553131 Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	II. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.3. Jačanje i promicanje sigurnosti u zajednici

Nositelj provedbe: Ministarstvo unutarnjih poslova

Policijska uprava međimurska je, sukladno odrednicama iz Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine, donijela novi Provedbeni program preventivnih mjera usmjerenih na povećanje sigurnosti te jačanja socijalne uključenosti Roma na području Policijske uprave međimurske za razdoblje od 2023. do 2025. godine. Ovim Provedbenim programom nastoji se u suradnji s drugim relevantnim dionicima, prvenstveno kroz provedbu mjera prevencije povećati subjektivni osjećaj sigurnosti kod građana, smanjiti broj prekršaja i kaznenih djela počinjenih od strane i na štetu romske nacionalne manjine, odnosno poboljšati integraciju pripadnika romske nacionalne manjine u lokalnu zajednicu na području Međimurske županije.

Nadalje, Policijska uprava međimurska je u cilju provedbe mjera predmetnog Akcijskog plana u suradnji s drugim relevantnim dionicima, te uz upotrebu Mobilnog preventivnog centra, odnosno postavljanjem informativnih punktova, pritom obuhvativši sva romska naselja, tijekom 2023. godine provela aktivnosti iz sljedećih nacionalnih preventivnih projekata; „Manje oružja, manje

tragedija“, „Zajedno“, „Zdrav za 5“, „Imam izbor“, „Lily“, „Živim život bez nasilja“, „Zajedno protiv govora mržnje“, „Budi navijač, a ne razbijač“, „Grafiti su umjetnost, a ne vandalizam“, „Moj prijatelj policajac i ja u prometu“, kao i „Poštujte naše znakove“. Isto tako, sustavno su provedeni preventivni projekti Policijske uprave međimurske „Zajedno do veće sigurnosti“ te „Coolijada“.

Također, Policijska uprava međimurska, kao jedan od relevantnih dionika, sudjelovala je u provedbi pilot projekta Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo prevencije ovisnosti usmjerenog prema djeci i mladim Romima. U sklopu navedenog projekta tijekom 2022. godine od strane Policijske uprave međimurske održano je 12 radionica, dok su tijekom 2023. godine održane 24 radionice. Radionice su se provodile s učenicima sedmih razreda i njihovim roditeljima u Osnovnim školama Kuršanec i Macinec kao i mladima izvan školskog sustava u romskim naseljima Parag i Kuršanec te su se odnosile na prevenciju zlouporabe droga i sigurnost na internetu.

Na prigodan način obilježeni su i značajni međunarodni dani poput: Međunarodni dan Roma, Međunarodni dan borbe protiv rasne diskriminacije i drugi te je tijekom 2023. godine izrađen novi preventivni letak „prevencija zlouporabe sintetskih kanabinoida“ koji je tiskan dvojezično, na hrvatskom i bajaškom rumunjskom jeziku.

Nadalje, uspoređujući preventivne aktivnosti u sklopu Provedbenog programa, zabilježeno je povećanje preventivnih aktivnosti tijekom 2023. godine u odnosu na 2022. godinu.

Naime, tijekom 2022. godine provedeno je ukupno 19 različitih projekata, akcija i aktivnosti kojima je bilo obuhvaćeno 6059 građana što je popraćeno s 19 medijskih objava, dok su tijekom 2023. godine provedena ukupno 22 različita projekta, akcije i aktivnosti kojima je bilo obuhvaćeno ukupno 7800 sudionika, a što je popraćeno s 22 medijske objave.

Pregledom statističkih pokazatelja, Policijska uprava međimurska tijekom 2022. i 2023. godine nije zabilježila kaznena djela zločina iz mržnje. Tijekom 2022. godine zabilježen je samo jedan prekršaj iz Zakona o suzbijanju diskriminacije („Narodne novine“, broj: 85/08 i 112/12) počinjen unutar romske zajednice, dok su 2023. godine pripadnici romske nacionalne manjine počinili tri prekršaja iz navedenog zakona na štetu ostalih.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj sudionika događanja	Broj medijskih objava
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5	60	5
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	22	7800	22
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)

Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A553131 – Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A553131 – Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	II. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.4. Jačanje i promicanje sigurnosti u zajednici

Nositelj provedbe: Ministarstvo unutarnjih poslova

Ministarstvo unutarnjih poslova izvještava da Ravnateljstvo policije u cilju provedbe ove mjere sustavno provodi nacionalni preventivni projekt „Lily“ koji ima multimodularni karakter te se kroz međusobno povezan niz aktivnosti kontinuirano provodi u svim županijama Republike Hrvatske od 2019. godine. Cilj ovog projekta je umrežavanje svih nadležnih državnih tijela, organizacija civilnog društva, pravnih osoba i drugih društveno odgovornih subjekata, a kako bi koordinirano iznašli zajednički odgovor u sprječavanju svih oblika nasilja nad ženama. Dodatno kroz svoje komponente sadržava i aktivnosti namijenjene osobama muškog spola s ciljem njihove senzibilizacije na temu ravnopravnosti spolova kao isključivanja svih oblika nasilnog ponašanja.

Tako je tijekom 2023. godine u sklopu ovog projekta provedeno 356 javnih manifestacija na kojima je sudjelovalo više od 11 700 ljudi te je podijeljena veća količina promotivnih materijala, a što je popraćeno s 12 medijskih objava, dok je tijekom 2022. godine u sklopu projekta provedeno 109 javnih manifestacija kojima je prisustvovalo više od 4 050 osoba te je također podijeljen velik broj promotivnih materijala (letaka). U 2023. godini je za troškove promidžbe vezano uz aktivnosti provedbe preventivne kampanje „Lily“ (ugovor o autorskom djelu, glazbeno-scenski nastupi i promidžbeni materijal) utrošeno 5.226,34 EUR.

Također, tijekom 2022. i 2023. godine na razini policijskih uprava kroz organizaciju različitih tematskih događanja, odnosno stručnih predavanja, tematskih radionica, javnih kampanja, okruglih stolova i drugih sličnih aktivnosti, od strane policije obilježeni su Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama (22. rujna), kao i Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama (25. studenoga).

Posebno ističemo da je u sklopu ovog projekta, povodom Međunarodnog dana borbe protiv nasilja nad ženama 2023. godine, u Krapini održana premijera edukativne kazališne predstave „Vrijeme leptirica“ koja na edukativan, a pritom izrazito emotivan i izravan način progovara o kompleksnosti nasilja, viktimizacije, ali i stigmatizacije žena žrtava nasilja, te važnosti pravovremene reakcije društva u smislu podrške prilikom prijavljivanja nasilja. Predstava je nastala suradnjom Službe prevencije Ravnateljstva policije Ministarstva unutarnjih poslova i

društveno angažiranih akademskih umjetnika sa svrhom edukacije i senzibilizacije javnosti, a posebice davanja pozitivnih obrazaca ponašanja mladima kako bi se nasilje stavilo na stup srama, kao neprihvatljivo društveno ponašanje za koje nema opravdanja. U konačnici ova predstava šalje javnosti jasnu i odlučnu poruku: „Ni jedna žrtva više, ni jedna žena manje“.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj sudionika događanja	Broj medijskih objava
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5	60	5
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1162	63795	37
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A553131 Administracija i upravljanje, izvor 11 7.675,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR) 5.226,34	EU financiranje (EUR) 0,00	Drugi izvori (EUR) 0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.5. Jačanje i promicanje sigurnosti u zajednici
Nositelj provedbe: Ministarstvo unutarnjih poslova

U cilju provedbe ove mjere, odnosno promicanja kulture tolerancije i nenasilja, te prevencije svih oblika govora mržnje kao društvenog neprihvatljivog oblika ponašanja Ravnateljstvo policije sustavno provodi i nacionalni preventivni projekt „Imam izbor“. Navedeni projekt se tijekom školske godine 2023./2024. provodio u odgojno-obrazovnim ustanovama na području više županija uz poseban naglasak na Međimursku županiju. Kroz ovaj Projekt policija je uspostavila kvalitetnu suradnju s romskim udrugama, organizacijama civilnog društva i odgojno-obrazovnim ustanovama s ciljem provedbe zajedničkih aktivnosti. Projekt je tematski usmjeren na osnaživanje socijalne uključenosti manjinskih društvenih skupina u društvenu zajednicu, s naglaskom na dijalog i poštivanje kulturoloških sličnosti i različitosti kroz kulturu tolerancije, nenasilja i nediskriminacije i sprječavanja svih oblika mržnje.

Ciljana skupina u projektu su djeca u dobi od 10 i 11 godina. Tijekom 2023. godine projektom je obuhvaćeno 912 učenika te je održano više od 290 edukacija, od čega je 5 edukacija održano na području Policijske uprave međimurske gdje je educirano 235 učenika od kojih je dio i romske nacionalnosti. Usporedbe radi, tijekom 2022. godine u sklopu projekta je provedeno 5 edukacija na području Policijske uprave međimurske te je educirano 229 učenika od kojih je dio i romske nacionalnosti.

„Zajedno protiv govora mržnje“ nacionalni preventivni projekt koji ovo Ministarstvo - Ravnateljstvo policije provodi u suradnji drugim nadležnim državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, sveučilišnom i znanstvenom zajednicom, sportskim organizacijama, klubovima i udrugama, relevantnim organizacijama civilnog društva, medijima, odgojno-obrazovnim ustanovama, sportašima, glazbenicima, umjetnicima i drugim istaknutim članovima društvene zajednica. Cilj ovog Projekta je da se kroz različite preventivne

aktivnosti uz zajednićko sudjelovanje društveno angažiranih osoba javno, putem medija upute prigodne poruke javnosti s ciljem sprjećavanja svih oblika govora mržnje uz promicanje pozitivnih stilova života, nenasilja, mećusobne tolerancije i kulture dijaloga te sprjećavanja nasilja u obitelji i nasilja nad ženama.

Tijekom 2023. godine projekt je proveden na podrućju cijele Republike Hrvatske na naćin da je odrćzano 515 javnih manifestacija kojom prilikom je educirano više od 42960 osoba. Usporedbe radi, tijekom 2022. godine u sklopu projekta odrćzano je više od 150 javnih manifestacija kojom prilikom je educirano više od 31 200 osoba.

Nadalje, imajući u vidu predsjedanje Republike Hrvatske Mećunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust, ovo Ministarstvo - Ravnateljstvo policije je, s naglaskom na suzbijanje svih oblika antisemitizma i sustavnog promicanja kulture nenasilja i tolerancije u svakodnevnom životu, tijekom 2023. godine intenziviralo provedbu aktivnosti iz ovog nacionalnog preventivnog projekta. Navedeni program se odrćzao kao popratni dogaćđaj/aktivnost u okviru hrvatskog predsjedanja Mećunarodnim savezom sjećanja na Holokaust-IHRA.

Od niza odrćzanih popratnih dogaćđaja/aktivnosti posebno želimo istaknuti obilježavanje Mećunarodnog dana sjećanja na ųrtvu Holokausta, 27. sijećnja 2023. godine. Naime, ovo Ministarstvo - Ravnateljstvo policije taj dan je obilježilo, uz interaktivnu radionicu, likovnim i literarnim radovima ućenika Graditeljsko-geodetske tehnićke škole iz Splita na temu sjećanja na ųrtvu Holokausta. Navedeno dogaćđanje dostupno je na linku: <https://mup.gov.hr/vijesti/medjunarodni-dan-sjecanja-na-zrtve-holokausta/290174>.

Posebno istićemo i Program koji se takoćđer odrćzao kao popratni dogaćđaj/aktivnost u okviru hrvatskog predsjedanja Mećunarodnim savezom sjećanja na Holokaust-IHRA, a koji je ovo Ministarstvo organiziralo na Pravnom fakultetu Sveućilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. U okviru spomenutog Programa, 23. oųujka 2023. godine na Pravnom fakultetu u Osijeku odrćzan je Okrugli stol pod nazivom „Unaprjećdivanje obrazovanja, istraųivanja i informiranja o Holokaustu te sustavno poticanje sjećanja na Holokaust“, kao i izloųba pod nazivom „Sjećanja“.

Takoćđer, tijekom 2023. godine ovo Ministarstvo je u suradnji s partnerima odrćzalo preventivni projekt pod nazivom „Budi navijać, a ne razbijać“. Cilj projekta je educirati mlade kako izgraditi društvenu klimu temeljenu na toleranciji, prihvaćanju razlićitosti, kulturi dijaloga, poštivanju drugih, kao i fair play navijanje na sportskim natjecanjima. Tijekom 2023. godine u sklopu navedenog projekta odrćzano je 111 javnih manifestacija te je educirano više od 27 180 osoba, dok je tijekom 2022. godine u sklopu navedenog projekta odrćzano 337 javnih manifestacija te je educirano više od 27 800 osoba.

Nadalje, napominjemo da se uvidom u sluųbenu statistiku ovoga Ministarstva uoćava pad broja kaznenih djela zloćina iz mržnje prema pripadnicima romske nacionalne manjine. Naime, tijekom 2022. godine prijavljeno je sedam takvih kaznenih djela, odnosno četiri kaznena djela Prijetnje iz ćlanka 139., četiri kaznena djela Povreda djetetovih prava iz ćlanka 177. te jedno

kazneno djelo Tjelesna ozljeda iz članka 117., dok su tijekom 2023. godine zabilježena četiri takva kaznena djela odnosno dva kaznena djela Prijetnje iz članka 139. i dva kaznena djela Povreda djetetovih prava iz članka 177.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj i vrsta prijavljenih kaznenih djela i prekršaja na štetu Roma, unutar romske nacionalne manjine i počinjenih od strane Roma prema drugima		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/	/	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	<ul style="list-style-type: none"> - 166 KD počinjenih na štetu Roma - 351 KD počinjeno unutar romske zajednice - 894 KD počinjena od strane Roma prema drugima - 46 prekršaja počinjenih na štetu Roma - 365 prekršaja unutar romskih zajednica - 971 prekršaja počinjeno od strane Roma prema drugima 		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A553131 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A553131 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	II. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.6. Medijska slika Roma

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nje planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj objavljenih poziva za javno nadmetanje		Broj izrađenih istraživačkih izvješća	Broj edukacijskih aktivnosti
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/		/	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/		/	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)		EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska	A513059 – JUPI 0,00		A513059 - JUPI 0,00	0,00

pozicija i predviđeni iznos sredstava)				
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)		EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00		0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI:		IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.7. Osnajivanje provedbe međunarodnih dokumenata/ugovora (EU, VE, UN) u području zaštite prava pripadnika romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Uz dva sastanka Nacionalnih kontakt točaka za Rome, održanih 27. i 28. ožujka 2023. godine u Bruxellesu te u Madridu, u sklopu španjolskog predsjedanja EU, 30. listopada i 1. prosinca 2023. godine, predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, lokalne samouprave (Grad Beliše) i civilnog društva (Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ i Rom.HR) sudjelovali su i na 16. sastanku Europske Platforme za uključivanje Roma, održanom u Madridu, 1. prosinca 2023. godine.

Uz to, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je aktivno sudjelovao u izradi Nacrta zaključaka Vijeća Europske unije o mjerama za osiguravanje jednakog pristupa Roma odgovarajućem i desegregiranom načinu stanovanja.

Predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina aktivno su sudjelovali na sastanku Odbora mreže EURoma, održanom virtualnim putem 6. i 7. lipnja 2023. te na zajedničkom sastanku mreže EURoma i mreže Nacionalnih kontakt točaka za Rome 1. prosinca 2024. u Madridu. Uz to, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je sudjelovao u istraživanju mreže o stambenoj situaciji Roma i ulozi fondova Europske Unije, 7. rujna 2023. godine.

Ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovao je na sastancima skupine stručnjaka za Rome Vijeća Europe (ADI-ROM) održanima u Strasbourgu, 7. sastanku 11. i 12. svibnja 2023. te na 8. sastanku 17. i 18. listopada 2023. Uz to, sudjelovao je i u tematskom posjetu skupine stručnjaka Poljskoj, održanom od 21. do 23. veljače 2023. godine. Ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina gosp. Alen Tahiri, univ. spec. pol., sudjelovao je 22. i 23. studenog 2023. na međunarodnoj konferenciji „Procesi planiranja i konzultacija na teritorijalnoj i lokalnoj razini u socijalnom uključivanju“ koja se održala u Budimpešti, u organizaciji mađarske Nacionalne kontakt točke za Rome.

U Republici Hrvatskoj 2021. godine proveden je Popis stanovništva temeljem kojega je utvrđeno kako pripadnici romske nacionalne manjine prvi put u jednoj jedinici lokalne samouprave čine više od trećine stanovništva, čime se otvara mogućnost uvođenja u službenu upotrebu jezika i pisma romske nacionalne manjine, stoga je 24. ožujka 2023. u prostorijama Vlade Republike Hrvatske organiziran stručni skup pod nazivom „Službena uporaba jezika i pisma romske nacionalne manjine“. Svrha skupa bila je osigurati stručnu podlogu za

promišljanje i odlučivanje o modalitetima provedbe Zakona o uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u lokalnom kontekstu, na temelju relevantnih međunarodnih dokumenata (Europska povelja o manjinskim i regionalnim jezicima, Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina), hrvatskog zakonodavstva i prakse te upoznavanje sa specifičnostima jezika kojim govore pripadnici romske nacionalne manjine s područja Općine Orehovica.

Preporuke stručnog skupa:

- intenzivirati dijalog između nadležnih tijela (Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ministarstvo pravosuđa i uprave te Ministarstvo vanjskih i europskih poslova, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina) vezano za reguliranje rezerve na Povelju,
- organizirati stručne skupove na kojima bi se okupili relevantni stručnjaci i lokalni dionici kako bi se ključnim akterima, kao i samim građanima, omogućilo da donesu odluke na temelju činjenica i njihovih valjanih interpretacija,
- s obzirom na neposredan učinak uvođenja dvojezičnosti u lokalnoj samoupravi i romskim naseljima slične skupove trebalo bi održati upravo na tim razinama,
- poticati dijalog i koordinaciju s lokalnom i regionalnom samoupravom te se suzdržati od javnih (medijskih) istupa za vrijeme usuglašavanja stavova.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 30. lipnja 2023. dostavio Europskoj komisiji Izvješće o provedbi Okvira EU za uključivanje Roma za 2021. i 2022. godinu. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je dostavio 17. travnja 2023. i odgovore na upitnik OESS-a uz Peto izvješće o provedbi Akcijskog plana OESS-a za poboljšavanje položaja Roma i Sinta.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji s nadležnim tijelima te uz sudjelovanje udruga nacionalnih manjina priredio 6. Izvješće o provedbi Okvirne konvencije Vijeća Europe o pravima nacionalnih manjina. 6. izvješće usvojeno je na 219. sjednici Vlade RH, održanoj 19. svibnja 2023. te je dostavljeno Vijeću Europe 15. lipnja 2023. Također, s podacima o napredcima i izazovima u provedbi Nacionalnog plana izvještavao je u okviru pristupanja Republike Hrvatske OECD-u, zaključaka i preporuka Odbora za prava djeteta UN-a te Zaključaka ECRI-a.

Tijekom 2023. godine predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovali su na sastancima mreže EU Nacionalnih kontakt točaka za Rome, Europske Platforme za uključivanje Roma, mreže EURoma te Odbora stručnjaka za pitanja Roma i putnika Vijeća Europe.

Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovali su i u izradi alata za potporu provedbe Preporuke Vijeća ministara Vijeća Europe o uključivanju Roma CM/Rec(2020)2 na nacionalnoj razini, osobito o zastupljenosti Roma u kurikulumima i nastavnim materijalima. Također, predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sudjelovali su u izradi nacрта rezolucije o jednakosti žena i djevojaka Romkinja ili Putnica te nacрта moguće preporuke Vijeća Europe o politikama i praksama politika desegregacije i uključivanja romske djece.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj sastanaka	Broj upućenih izvješća	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	7	1	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	11	3	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513041 - NPUR 4.000,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A513041- NPUR 4.574,29	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.1.8. Koordinacija pripreme nacionalnih izvješća prema međunarodnim ugovorima na području ljudskih prava, uključujući i izvješćivanje prema Univerzalnom periodičkom pregledu Vijeća za ljudska prava

Nositelj provedbe: Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Partneri: Tijela državne uprave

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u svojstvu koordinatora nacionalnih izvješća prema ugovornim tijelima na području ljudskih prava, izvještava kako je od 9. do 10. kolovoza 2023. u Ženevi, Republika Hrvatska pred Odborom za uklanjanje rasne diskriminacije predstavila *Deveto do četrnaesto periodično izvješće o primjeni Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije*, a koje Izvješće sadrži i teme koje se odnose na promicanje i zaštitu prava romske nacionalne manjine. Slijedom rasprave, Odbor je donio preporuke koje je uputio Hrvatskoj, od kojih se određeni broj preporuka odnosi na romsku nacionalnu manjinu, posebice vezano za borbu protiv diskriminacije (uključujući i segregacije u obrazovnom sustavu). Zatraženo je i poduzimanje dodatnih napora kako bi se položaj i prava romske nacionalne manjine unaprijedili na ključnim područjima svakodnevnog života, kao što su: stanovanje, zapošljavanje, zdravstvo i obrazovanje (vidi detaljnije dokument: CERD/C/HRV/CO/9-14). Hrvatsku delegaciju, koja je ukupno brojila 17 članova, predvodio je gospodin Alen Tahiri, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, dok je zamjenik voditelja delegacije bio veleposlanik Republike Hrvatske pri Stalnom predstavništvu Republike Hrvatske pri Uredu Ujedinjenih naroda u Ženevi, gospodin Gordan Markotić. Organizaciju i pripremu izaslanstva za predstavljanje Objedinjenog periodičnog izvješća Republike Hrvatske koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

U Ministarstvu vanjskih i europskih poslova je u sklopu priprema za izradu dobrovoljnog *Među-izvješća prema Univerzalnom periodičkom pregledu - MTR* (koje uključuje i odgovore na preporuke vezano za promicanje i zaštitu romske nacionalne manjine), dana 23. svibnja

2023. održan međuresorni koordinacijski sastanak s predstavnicima svih nadležnih tijela državne uprave, a 27. studenoga i konzultacijski sastanak sa zainteresiranim predstavnicima civilnog društva. MTR je izrađen i preveden na engleski jezik te je u tijeku njegovo upućivanje Vijeću za ljudska prava, a čime su postavljeni temelji za predstojeće pripreme za aktivnosti Hrvatske u sljedećem ciklusu izvještavanja prema Univerzalnemu periodičkom pregledu u 2025. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj upućenih izvješća		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A777046 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A777046 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera: 1.2. Poticanje integrativnih procesa i osnaživanje socijalne kohezije između romskog i većinskog stanovništva

Aktivnost 1.2.1. Poticanje integracije i socijalne kohezije

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj ugovorenih projekata	Broj sudionika	Broj sudionika iz redova romske nacionalne manjine/ broj djece
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)

Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A681000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A681000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 1.2.2. Osnaživanje kapaciteta za integrativan rad u području obrazovanja
Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru ovog sektorskog cilja provodio pripremne aktivnosti s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom 2023. nastavljena je suradnja s više jedinica regionalne i lokalne samouprave, romskim vijećima i predstavnicima, stručnjacima i stručnim udrugama na područjima antidiskriminacije, položaja djece i Romkinja, obrazovanja (osobito predškolskog odgoja i desegregacije), razvoja zajednice i jačanja socijalne kohezije na lokalnoj razini. Obavljeni su terenski posjeti Koprivničko-križevačkoj, Ličko-senjskoj, Međimurskoj, Sisačko-moslavačkoj i Varaždinskoj županiji.

Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Izrađeno istraživačko izvješće	Broj objavljenih publikacija	Broj održanih edukativnih aktivnosti
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513059 – JUPI 12.000,00	A513059 - JUPI 68.000,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A681000- Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

2. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU SMANJIVANJE SIROMAŠTVA I SOCIJALNE ISKLJUČENOSTI ROMA KAKO BI SE SMANJIO DRUŠTVENO-EKONOMSKI JAZ IZMEĐU ROMA I OPĆE POPULACIJE

Svrha provedbe mjera i aktivnosti u horizontalnom cilju uključuje:

- smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma poticanjem ulaganja u ljudski kapital, osiguravanjem pristupa adekvatnim programima socijalne zaštite, potpora dohotku, davanja u naravi i pružanje usluga za Rome u nepovoljnom položaju;
- smanjivanje jaza u siromaštvu i socijalne isključenosti djece pripadnika romske nacionalne manjine pružanjem sveobuhvatne potpore djeci i njihovim obiteljima u međusobno povezanim područjima te osiguravanja pristupa osnovnim uslugama, prehrani i slobodnim aktivnostima;
- unapređenju dostupnosti kvalitetnih socijalnih usluga na romskim lokalitetima.

Mjera 2.1. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma

Aktivnost 2.1.1. Redovito prikupljanje i objavljivanje informacija o raspisanim natječajima relevantnim za rad romskih udruga i udruga za Rome na nacionalnoj i lokalnim razinama i njihovo objavljivanje na mrežnim stranicama Ureda za udruge

Nositelj provedbe: Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Partneri: tijela državne uprave, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugi davatelji financijskih sredstava iz javnih izvora)

Ured za udruge je od davatelja financijskih sredstava iz javnih izvora redovito prikupljao i objavljivao informacije o raspisanim natječajima relevantnim za rad romskih udruga i udruga za Rome na nacionalnoj i lokalnim razinama i njihovo objavljivanje na mrežnim stranicama Ureda za udruge. Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini su 385 objavljenih natječaja na internetskoj stranici Ureda za udruge.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj obavijesti objavljenih na mrežnim stranicama Ureda za udruge o natječajima relevantnim za rad romskih udruga i udruga za Rome na nacionalnoj i lokalnim razinama		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	100		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	385		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A509000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)

	A509000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 2.1.2. Sufinancirati programe i projekte romskih udruga i udruga koje provode aktivnosti usmjerene na poboljšanje života romske nacionalne manjine koji su financirani iz fondova EU i inozemnih fondova

Nositelj provedbe: Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

U 2023. godini putem Javnog poziva za podnošenje prijava za sufinanciranje projekata organizacija civilnoga društva ugovorenih u okviru programa Europske unije i inozemnih fondova Ured za udruge nije zaprimio niti jednu prijavu za sufinanciranje od romskih udruga niti se u drugim prijavama Romi spominju kao korisnička skupina.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj i iznos dodijeljenih potpora		
	Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A509000 - Administracija i upravljanje	0,00	A509051 (izvor 41): 50.000,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A509000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 2.2. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti romske djece

Nema planiranih aktivnosti u ovom Akcijskom planu.

Mjera 2.3. Unapređenje dostupnosti kvalitetnih socijalnih usluga pripadnicima romske nacionalne manjine

Aktivnost 2.3.1. Uspostava centra za pružanje usluga u zajednici

Nositelj provedbe: Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike

Partneri: Pružatelji socijalnih usluga u Međimurskoj županiji, Hrvatski zavod za socijalni rad (pravni sljednik centara za socijalnu skrb), Obiteljski centar u Međimurskoj županiji, Jedinice lokalne samouprave u Međimurskoj županiji, Jedinice područne (regionalne) samouprave

Radi osiguranja održivosti i nastavka svih aktivnosti i programa razvijenih u sklopu Pilot projekta, obzirom na visoke rizike od siromaštva, socijalne isključenosti i zanemarivanja djece, u 2023. godini je u Međimurskoj županiji, Republika Hrvatska osnovala Centar za pružanje usluga u zajednici Međimurje kao javnu ustanovu socijalne skrbi sa sjedištem u Čakovcu, kojemu je, između ostaloga, cilj širenje mreže socijalnih usluga za djecu i mlade u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti. Osnivačka prava i dužnosti u ime osnivača ostvaruje ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi. Ovim će se Centrom u ovoj županiji proširiti

spektar usluga za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti u svrhu integriranog pružanja usluga, a posebno s naglaskom na djecu romske nacionalne manjine. U 2023. godini provodile su se pripremne aktivnosti za početak rada Centra (donošenje rješenja o osnivanju, upis u sudski registar, imenovanje ravnatelja, izrada općih akata, objava natječaja za zapošljavanje, ishodenje licencije za pružanje socijalnih usluga i ostalo) kako bi se u 2024. godini stvorili svi preduvjeti za početak pružanja socijalnih usluga.

Centar u svom djelovanju koristi infrastrukturne resurse razvijene u okviru Pilot programa „Faza III: Testiranje jamstva za svako dijete“, koji se provodio na području Međimurske županije u razdoblju 2021.-2023., budući da je jedna od najrazvijenijih županija u Republici Hrvatskoj, no istovremeno s najvećom stopom korisnika zajamčene minimalne naknade (2,6%), s time da Romi čine 80% korisnika zajamčene minimalne naknade, te niskim pristupom uslugama zaštite djece i podrške obitelji. U sklopu ovog Pilot programa izgrađena su i opremljena 4 objekta – resursna centra u romskim naseljima (Piškorovec, Podturen, Parag), odnosno u njihovoj neposrednoj blizini (Orehovica) i opremljen je jedan postojeći prostor (Pribislavec). Navedeni objekti su u vlasništvu općina, koje su ih ustupile Centru za pružanje usluga u zajednici Međimurje na korištenje za potrebe obavljanja svoje registrirane djelatnosti – pružanje usluga socijalne skrbi za djecu. Podaci Obiteljskog centra Područne službe Međimurske navode da je 457 djece u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti obuhvaćeno uslugama Obiteljskog centra, a pruženo je ukupno 715 usluga kroz preventivne programe, jednokratne aktivnosti te kroz savjetovanja.

U okviru Pilot programa „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete“, u Hrvatskoj su se provodile aktivnosti koje se odnose na ranu intervenciju za djecu s teškoćama u razvoju na području Međimurske županije. Do ožujka 2023. godine postignuta je podrška mobilnih timova za ranu intervenciju i rani razvoj, čime je osigurana izravna podrška za više od 800 djece i 780 roditelja/skrbnika te neizravna podrška za više od 1000 djece i 600 roditelja/skrbnika, dok je roditeljima i skrbnicima pruženo više od 3000 usluga. Više od 80 stručnjaka educirano je u područjima rane detekcije razvojnih odstupanja i pružanja rane razvojne podrške djeci s razvojnim odstupanjem, rizikom ili teškoćama i njihovim roditeljima/skrbnicima. Razvijeni su online tečajevi za stručnjake o ranoj intervenciji, detekciji i podršci djeci s razvojnim odstupanjem, rizikom ili teškoćama i njihovim roditeljima/skrbnicima.

Također, izrađen je Nacrt akcijskog plana za rane intervencije u Međimurskoj županiji. Ova se mjera nalazi i u Nacionalnom akcijskom planu za provedbu preporuke Vijeća Europske unije o uspostavi europskog jamstva za djecu.

<p>Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe</p>	<p>Broj uspostavljenih socijalnih usluga i programa za djecu i obitelji</p>	<p>Broj novozaposlenih radnika za pružanje socijalnih usluga (odgajatelji, obiteljski suradnici, voditelji mjera/stručnjaci za uslugu psihosocijalne podrške, socijalni mentori i stručnjaci u Obiteljskom centru)</p>	<p>Broj korisnika socijalnih usluga i broj korisnika programa Obiteljskog centra</p>
---	--	---	---

Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5	20	300
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A854006 Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A734192 - Skrb za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi 46.243,43	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 2.3.2. Pilot projekt pružanja usluga u zajednici - JUPI PILOT

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je provodio pripremne radnje za planiranje i provedbu Pilot projekta pružanja usluga u zajednici na 5 lokaliteta u romskim zajednicama. Ova aktivnost odnosi se na Poziv koji će biti objavljen u okviru Europskog socijalnog fonda plus „Jednakost, uključivanje, participacija i integracija Roma – pilot projekt pružanja usluga u zajednici – JUPI PILOT“. Pripremne su aktivnosti uglavnom uključivale sastanke s Ministarstvom rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike te UNICEF-om kako bi se osigurala komplementarnost s aktivnostima planiranim u okviru reforme sustava socijalne skrbi te održivost aktivnosti razvijenih u okviru projekta *Testiranje jamstva za svako dijete u RH*, kao i pripremila adekvatna podloga u programskim dokumentima EU fondova. Uz to, provodile su se aktivnosti konzultacija s drugim dionicima, predstavnicima civilnog društva i akademske zajednice, najave projekta na regionalnoj i lokalnoj razini te provjere zainteresiranosti dionika na lokalnoj i regionalnoj razini za prijavu na predmetni poziv (Beli Manastir i Jagodnjak 29. lipnja, Parag, Kuršanec, Orehovica, Piškorovec, Podturen 1. rujna, Beli Manastir 14. rujna, Slavonski Brod 15. rujna, Parag i Kuršanec. 20. rujna, Darda, Beli Manastir, Jagodnjak i Belišće (Bistrinci) 30. studenoga 2023.).

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj usluga i aktivnosti u resursnim centrima	Broj romske djece uključene u rad Centara	Broj pripadnika romske nacionalne manjine koristi usluge Centara
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5	50	100
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini	A513058 - JUPI PILOT 64.285,00	A513058 JUPI PILOT 1.285.710,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A681000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

3. MJERE I AKTIVNOSTI U HORIZONTALNOM CILJU POTICATI PARTICIPACIJU ROMA KROZ OSNAŽIVANJE, SURADNJU I POVJERENJE ROMA U JAVNE INSTITUCIJE

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- izgradnja kapaciteta organizacija civilnog društva i sposobnosti vođenja u romskom civilnom društvu kako bi se romskom stanovništvu omogućilo sudjelovanje u procesima donošenja odluka;
- educiranje Roma o zakonodavnom i institucionalnom okviru zaštite od diskriminacije te podizanje svijesti članova marginaliziranih romskih zajednica o pravima i odgovornostima građana
- poticanje razvoja romskih organizacija mladih i žena kao i njihovih sposobnosti vođenja i upravljanja lokalnim poslovima putem vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te poticanje programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu

Mjera 3.1. Osiguravanje preduvjeta za sudjelovanje romskih udruga kao punopravnih članova u nacionalnim odborima za praćenje

Aktivnost: 3.1.1. Poboljšati dostupnost i transparentnost podataka o rezultatima projekata i programa financiranih iz javnih izvora koje provode organizacije civilnoga društva s izdvojenim podacima o financiranju projekata i programa u području potpore romskoj nacionalnoj manjini

Nositelj provedbe: Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske

Partneri: TDU, JLP(R)S i drugi davatelji financijskih sredstava iz javnih izvora

Ured za udruge u fazi je prikupljanja izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora za 2021.-2023. godinu s izdvojenim podacima o financiranju projekata i programa u području potpore romskoj nacionalnoj manjini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj izrađenih i usvojenih godišnjih Izvješća o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva iz javnih izvora		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A509000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A509000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 3.1.2. Financijska pomoć za romsku nacionalnu manjinu

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Povjerenstvo je u okviru svojih zadaća tijekom 2023. godine odobrilo 5 zamolbi udruga i vijeća romske nacionalne manjine za (su)financiranje temeljem Kriterija za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj kako slijedi:

- zamolbu Medijskog informativnog centara - sufinanciranje projekta www.romalen.com (web portal) u iznosu od 6.020,00 EUR,
- dvije zamolbe Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ za sufinanciranje dovršetka izgradnje Zida boli u Romskom memorijalnom centru u Uštici, u ukupnom iznosu od 179.619,13 EUR,
- zamolbu Društva Naša djeca Čakovec – ljetovanje djece pripadnika romske nacionalne manjine u sklopu projekta „I ja bih na more 2023.“ u ukupnom iznosu od 1.847,00 EUR,
- zamolbu za financijsku pomoć za financiranje projekta „Med-Info Centar Međimurje“ udruge Medecines du monde, u ukupnom iznosu od 33.845,00 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj odobrenih zahtjeva	Iznos odobrenih sredstava	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	12-15	170.000,00	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5	221.331,13	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513041 - NPUR 170.000,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A513041 - NPUR 221.331,13	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 3.1.3. Osnajivanje horizontalne i vertikalne koordinacije te kapaciteta za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 23. lipnja 2021. donijela odluku o osnivanju Povjerenstva. Povjerenstvo čine predstavnici Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te sedam predstavnika romske nacionalne manjine koji su imenovani na prijedlog Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, nakon provedenog javnog poziva. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina obavlja stručne i administrativne

poslove za Povjerenstvo i Radnu skupinu Povjerenstva za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine (u daljnjem tekstu: Radna skupina). Rješenjem od 16. srpnja 2021. godine imenovani su predsjednik, zamjenik predsjednika te članovi i zamjenici članova Povjerenstva. Na sjednici održanoj 6. svibnja 2022. godine Vlada Republike Hrvatske imenovala Anju Šimpragu, potpredsjednicu Vlade Republike Hrvatske, predsjednicom Povjerenstva. Zamjenik predsjednice Povjerenstva je g. Veljko Kajtazi, zastupnik u Hrvatskome saboru.

Povjerenstvo je nastavilo s dinamičnim radom te je tijekom 2023. godine umjesto planirane četiri održano devet sjednica Povjerenstva: 31. siječnja, 17. veljače, 15. svibnja, 24. srpnja, 31. srpnja, 25. rujna, 26. listopada, 20. studenoga i 15. prosinca 2023. Također, umjesto planirana četiri, tijekom 2023. godine održano je i deset sastanaka Radne skupine Povjerenstva: 27. siječnja, 16. veljače, 8. svibnja, 19. srpnja, 28. srpnja, 22. rujna, 21. listopada, 23. listopada, 10. studenoga i 14. prosinca 2023.

Između ostaloga, na sjednicama Povjerenstva je raspravljano o provedbi Godišnjeg programa za poboljšanja uvjeta življenja pripadnika romske nacionalne manjine za 2022. i 2023. godinu, pravu pripadnika romske nacionalne manjine na službenu uporabu jezika i pisma nacionalne manjine u Općini Orehovica, o nastavku saniranja postojećih ilegalnih odlagališta otpada u romskim naseljima, kontinuiranog odvoza otpada te izgradnje potrebne komunalne infrastrukture sukladno aktivnosti 8.5.9. u Operativnim programima nacionalnih manjina za razdoblje 2021. – 2024, preporukama Ureda za unutarnju reviziju (Revizija procesa izvršenja proračuna u okviru podskupine 381 - Tekuće donacije), relevantnim inicijativama španjolskog predsjedanja EU, zaključcima Vijeća EU o poboljšanju stambenog položaja Roma koji žive u segregiranim naseljima te 16. Europskoj platformi za Rome.

Na 20. sjednici Povjerenstva održanoj 30. listopada 2023. Povjerenstvo je usvojilo nove Kriterije za utvrđivanje financijske pomoći za poboljšanje uvjeta i kvalitete života pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj (u daljnjem tekstu: Kriteriji) koji su omogućili jasniju i transparentniju dodjelu proračunskih sredstava. Kriteriji su usklađeni s Uredbom o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge te je u istom navedeno kako će raspodjeli sredstava udrugama u 2024. godini prethoditi javni poziv ili natječaj, uključujući i prateću evaluaciju prijava, što će dodatno doprinijeti javnosti i transparentnosti rada Povjerenstva.

Tijekom 2023. godine Povjerenstvo je raspodijelilo sredstva u ukupnom iznosu od 555.912,96 EUR, odnosno 226,4 % više nego u 2022. godini, kada je raspodijelilo 245.537,20 EUR. Najveće povećanje je bilo za jednokratnu financijsku pomoć fizičkim osobama u ukupnom iznosu od 138.340,62 EUR, dok je u 2022. Povjerenstvo odobrilo 26 takvih zamolbi u ukupnom iznosu od 47.088,91 EUR, odnosno dvostruko veći broj zamolbi uz trostruko (293,79 %) veća financijska sredstva. Najveći broj pomoći je pružen kućanstvima za sanaciju šteta nakon vremenskih nepogoda, kako izravno fizičkim osobama tako i kroz suradnju, odnosno projekte područnih i lokalnih samouprava, pri čemu su osobitu potporu dali djelatnici područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Zbog velikog broja aktivnosti Povjerenstva i Radne skupine

vezanih uz znatno veći broj sjednica od planiranog te odgode početka projekta sufinanciranog sredstvima ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021 .- 2027.“, u 2023. godini nisu održane sjednice izvan Zagreba.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je 30. rujna 2022. pokrenuo postupak izrade Nacrta Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023.-2025. godinu te je osnovana Radna skupina za izradu nacrta navedenih dokumenata koja je obuhvatila članove iz redova predstavnika tijela državne uprave, predstavnika romske nacionalne manjine, organizacija civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom prve polovice 2023. godine provedene su završne aktivnosti – bilateralni sastanci, izrada finalne verzije dokumenta te javno savjetovanje). Vlada Republike Hrvatske, na 259. sjednici, održanoj 25. listopada 2023., donijela je Odluku o donošenju Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine, za 2023. – 2025. koja je objavljena 26. listopada 2023. godine u Narodnim novinama (NN 125/2023).

Akcijski plan prati strukturu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine te se sastoji od 24 mjere i 58 aktivnosti koje služe za ostvarenje sedam posebnih ciljeva - tri horizontalna cilja (Borba protiv diskriminacije antiromskog rasizma i diskriminacije; Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti kako bi se smanjio društveno-ekonomski jaz između Roma i opće populacije i Poticanje participacije kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje u javne institucije) i četiri sektorska cilja (Učinkovit i jednak pristup kvalitetnom, uključivom obrazovanju; Učinkovit i jednak pristup kvalitetnom, održivom zapošljavanju; Poboľšano zdravlje i učinkovit i jednak pristup kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi te Učinkovit i jednak pristup prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama). U odnosu na prethodni Akcijski plan (Akcijski plan za razdoblje od 2021. do 2022. godine), u novom je dokumentu broj aktivnosti povećan za 8.

Vlada Republike Hrvatske je na 130. sjednici održanoj 4. svibnja 2023. usvojila Izvješće o provedbi Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje za razdoblje od 2021. do 2027., za 2022. godinu.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj sjednica	Broj regionalnih sjednica u odnosu na ukupni broj sjednica	Broj izrađenih promotivnih materijala
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4	1/4	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	9	0/9	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513041 - NPUR – 3.000,00	0,00 0	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje(EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A513041 - NPUR 4.411,51	0,00	0,00

ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.
-------------------------	-------------------

Aktivnost 3.1.4. Evaluacija socijalne intervencije – JUPI PILOT-a

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj mjerenja	Broj izrađenih evaluacijskih izvješća	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A681000 – Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A681000 – Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 3.1.5. Unapređenje transparentnosti praćenja provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti planirana za 2023. godinu se planira u 2024. godini radi racionalizacije provedbe. U 2023. su provedene pripremne aktivnosti Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. U tom kontekstu, potpora je pružena i udrugama uključenim u projekt Europske komisije Roma Civil Monitoring te su predstavnici Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održali prezentaciju na njihovom skupu u Mariji Bistrici, 13. prosinca 2023. godine.

Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj izrađenih izvješća o provedbi putem alata/broj istraživačkih izvješća	Broj dionika koji su sudjelovali u izradi izvješća putem on-line Platforme/broj sudionika istraživanja	Broj predstavnika romske nacionalne manjine koji su sudjelovali u izradi izvješća/broj sudionika iz redova romske nacionalne manjine
---	--	--	--

Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1	15/n/p	3/n/p
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A681000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A681000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 3.2. Poticanje povećanja udjela Roma koji podnose pritužbe na diskriminaciju

Aktivnost 3.2.1. Pružanje besplatne pravne pomoći pripadnicima osjetljivih društvenih skupina (uključujući pripadnicima romske nacionalne manjine)

Nositelj provedbe: Ministarstvo pravosuđa i uprave

Partneri u provedbi: Ovlaštene udruge i pravni fakulteti

Ministarstvo pravosuđa i uprave je u 2023. provelo natječaj na temelju kojeg su dodijeljena financijska sredstva za 23 projekta pružanja primarne pravne pomoći ovlaštenih udruga i pravnih fakulteta. U 2023. dodijeljena sredstva povećana su za 100 % u odnosu na 2022. Projekti će se financirati u trogodišnjem razdoblju, od 1. siječnja 2023. do 31. prosinca 2025. Posebni ciljevi natječaja su osigurati uravnoteženu teritorijalnu rasprostranjenost projekata pružanja primarne pravne pomoći i pružanje primarne pravne pomoći osjetljivim društvenim skupinama (npr. osobama s invaliditetom, žrtvama obiteljskog nasilja, pripadnicima nacionalnih manjina i drugima). Sedam projekata predviđa pružanje primarne pravne pomoći Romima. Zemljopisna područja koja su obuhvaćena projektima uključuju: Osječko-baranjsku županiju (Grad Osijek, Grad Beli Manastir, općina Darda, područje Baranje), Grad Zagreb, Brodsko-posavsku županiju, Požeško-slavonsku županiju, Sisačko-moslavačku županiju, Karlovačku županiju (gradovi Karlovac, Slunj, Duga Resa, općine Krnjak, Vojnić, Lasinja i Barilović).

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Udio pripadnika romska nacionalne manjine u ukupnom broju korisnika u projektima koji predviđaju pružanje primarne pravne pomoći Romima i žrtvama diskriminacije	Broj financiranih projekata koji u svojim prioritetnim područjima djelovanja predviđaju pružanje primarne pravne pomoći Romima i žrtvama diskriminacije	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5-10 %	5-6	

Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	8,31 %	7	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A630048 – Besplatna pravna pomoć 140.000,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A630048 – Besplatna pravna pomoć 216.955,09	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 3.3. Poticanje sudjelovanja Roma, posebno žena i mladih, u društvenom, kulturnom i političkom životu na lokalnoj, regionalnoj, nacionalnoj i EU razini

Aktivnost 3.3.1. Educirati romske udruge iz područja sporta za uključivanje u natječaje za sufinanciranje sportskih programa koje provodi Ministarstvo turizma i sporta
Nositelj provedbe: Ministarstvo turizma i sporta

Ministarstvo turizma i sporta putem natječaja za sufinanciranje sportskih programa omogućava što većem broju korisnika svakodnevno bavljenje organiziranom tjelesnom aktivnošću koja pridonosi očuvanju i unaprjeđenju psihofizičkih sposobnosti i zdravlja kroz stvaranje uvjeta za bavljenje sportom na cjelokupnom području Republike Hrvatske, a u skladu sa svojim interesima i sposobnostima. Kroz organizaciju informativnih radionica za romske uključuju se i educiraju romske udruge iz područja sporta kao potencijalne prijavitelje na natječaje za sufinanciranje sportskih programa. Na radionicama je pojašnjena svrha i uvjeti prijave na natječaje s ciljem pružanja relevantnih informacija o natječajima i postupku prijave. Na taj način se stvaraju preduvjeti za prijavu i uključivanje što većeg broja romskih udruga u sufinanciranje sportskih programa.

Ministarstvo turizma i sporta je u 2023. godini održalo radionicu vezanu uz edukaciju potencijalnih prijavitelja na natječaje u Međimurskoj županiji s obzirom na veći udio romskog stanovništva, a koja je imala za cilj da se putem županijske sportske zajednice uključe i romske sportske udruge u program razvoja sporta. Na radionicu su pozvane sve pravne osobe iz sustava sporta pa tako i romske udruge koje djeluju u području sporta. Na navedenu radionicu nije se odazvala niti jedna romska udruga iz područja sporta.

Ministarstvo turizma i sporta će i u narednom periodu provoditi aktivnosti koje imaju za cilj uključivanje i educiranje romskih udruga iz područja sporta kao potencijalne prijavitelje na natječaje za sufinanciranje sportskih programa koje provodi Ministarstvo turizma i sporta.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Organizirana informativna radionica		
--	--	--	--

Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A761016 – Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A761016 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 3.3.2. Financiranje programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na jezicima kojim se služe Romi u Republici Hrvatskoj i na hrvatskom jeziku) i programa za stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina

Nositelj provedbe: Savjet za nacionalne manjine

Savjet za nacionalne manjine raspodjeljuje proračunska sredstva udrugama i ustanovama nacionalnih manjina za programe kulturne autonomije i programe stvaranja pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U pogledu programa posvećenih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne građe (na jezicima kojim se služe Romi u Republici Hrvatskoj i na hrvatskom jeziku), Savjet za nacionalne manjine provodi aktivnost na način da sufinancira programe kulturne autonomije udruga romske nacionalne manjine koji su posvećeni izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim običajima i umjetničkom stvaralaštvu te njegovanju kulturne baštine Roma i njihovog jezičnog identiteta, a koji pripadnici istovremeno integracijom u društvo daju doprinos kulturnom i društvenom razvoju Republike Hrvatske. Odabir sufinanciranih programa uvjetovan je njihovom kvalitetom, brojem članova udruge i ustanove, dužinom djelovanja, ostvarivanjem značajnih rezultata u očuvanju romskog kulturnog identiteta s ciljem motiviranja i poticanja pripadnika na tolerantno i usklađeno djelovanje unutar svoje manjine i same zajednice kao cjeline te na opravdano i namjensko korištenje sredstava. Savjet za nacionalne manjine na godišnjoj razini donosi odluku kojom raspoređuje sredstva koja se osiguravaju u državnom proračunu Republike Hrvatske za potrebe nacionalnih manjina. Za realizaciju navedenih programa Odlukom o rasporedu sredstava koja se u državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2023. godini („Narodne novine“, broj 42/23) odobren je iznos od 7.764.846 EUR što je za 20,6 % više u odnosu na 2022. godinu.

Iznos sredstava koja se raspodjeljuju za programe kulturne autonomije romske nacionalne manjine ovisi o broju odobrenih programa nakon što se izvrše prijave prijedloga programa po objavljenom Javnom pozivu.

Savjet za nacionalne manjine je u 2023. godini sklopio ukupno deset ugovora o financijskoj potpori programa udruge iz sredstava Državnog proračuna za 2023. godinu s predstavnicima udruga i/ili ustanova pripadnika romske nacionalne manjine, što je četiri ugovora više u odnosu na 2022. godinu kada ih je ukupno zaključeno šest.

Udrugama i/ili ustanovama romske nacionalne manjine Odlukom o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2023. godini za sufinanciranje programa kulturne autonomije raspoređena su sredstva u ukupnom iznosu od 174.000 EUR, dok su u 2022. godini bila osigurana sredstva u ukupnom iznosu od 133.519 EUR. U odnosu na 2022. godinu sredstva su u 2023. godini povećana za 30,3 %.

Nastavno se daje tablični prikaz doznačenih sredstava iz Državnog proračuna za 2023. godinu putem Savjeta za nacionalne manjine sljedećim udrugama i/ili ustanovama romske nacionalne manjine za sufinanciranje po programima izdavaštva, informiranja, kulturnog amaterizma i kulturnih manifestacija:

X. ROMI	
Medijski informativni centar, Zagreb	5.000,00
Izdavaštvo- Sahranite me uzdignute glave (Orhan Memedi), A5, 100 str., naklada: 100	3.000,00
Kulturne manifestacije - Ederlezi – Zagreb	2.000,00
Romska udruga »Sara« Torjanci, Torjanci	3.300,00
Kulturne manifestacije - Romi u Baranji – Dom kulture Torjanci	3.300,00
Romski resursni centar, Darda	26.000,00
Kulturni amaterizam - Čuvari romske baštine	20.800,00
Kulturne manifestacije - 21. Godišnji koncert – Darda	2.200,00
Kulturne manifestacije - Smotra dječjeg folklor – Darda	3.000,00
Savez Roma u Republici Hrvatskoj »Kali Sara«, Zagreb	113.200,00
Informiranje - Phralipen – glasilo romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj – brojeva: 4, 22 x 32 cm, 76 str. + ovitak, naklada: 1500	26.700,00
Izdavaštvo - Dreams of a Roma (Veljko Kajtazi), B5, 500 str., naklada: 250	4.000,00
Izdavaštvo - Genocid nad Romima u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj 1941. – 1945. (Danijel Vojak), B5, 400 str., naklada: 300	5.300,00
Izdavaštvo - Proceedings of the International Conference »Romani as an Indian diaspora – unbreakable ties« (skupina autora), 17 x 24 cm, 300 str., naklada: 300	4.000,00
Izdavaštvo - Tragovima romske kulture – Zaslužni među nama (Maja Grubišić, Sunčica Drempetić, Blanka Lozić), 23 x 23 cm, 220 str., naklada: 300	4.500,00
Kulturne manifestacije - Kongres mladih Roma – Trogir	8.000,00
Kulturne manifestacije - Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu / Samudaripen – Romski memorijalni centar Uštica, Uštica	23.200,00
Kulturne manifestacije - Svjetski dan Roma – Zagreb	29.200,00
Kulturne manifestacije - Svjetski dan romskog jezika – Zagreb	8.300,00
Perspektiva, Sesvete	1.500,00
Informiranje - Portal www.nacionalnemanjine.hr	1.500,00

Udruga baranjskih Roma, Beli Manastir	3.500,00
Kulturne manifestacije - Romski dani kulture u Belom Manastiru – Beli Manastir	3.500,00
Udruga baranjskih Roma »Napredak«, Bolman	3.000,00
Kulturne manifestacije - Dani kulture Roma u Bolmanu – Dom kulture Bolman	3.000,00
Udruga Romski nacionalni forum, Beli Manastir	2.000,00
Kulturne manifestacije - XV. Festival pjevača i plesača Roma Republike Hrvatske 2023. – Dom kulture, Beli Manastir	2.000,00
Udruga žena Romkinja u Hrvatskoj »Bolja budućnost«, Zagreb	15.000,00
Informiranje - Časopis »Budućnost« – brojeva: 4, A4, 30 – 36 str., naklada: 1000	15.000,00
Zajednica Roma Hrvatske – Romski san, Zagreb	1.500,00
Informiranje - Internetska stranica www.nacionalnemanjine.hr	1.500,00
X. ROMI – UKUPNO	174.000,00

Zaključno se navodi da je putem Savjeta za nacionalne manjine u 2023. godini sufinanciran 21 program kulturne autonomije udruga i/ili ustanova romske nacionalne manjine temeljem Odluke o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjine u 2023. godini, što je 6 programa više u odnosu na 2022. godinu kada ih je sufinancirano ukupno 15.

Savjet za nacionalne manjine temeljem odredbi članka 13. Kriterija i metodologije financira programe usuglašene s tijelima državne vlasti te jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kojima se stvaraju materijalne pretpostavke za ostvarivanje kulturne autonomije nacionalnih manjina kroz pomoć u održavanju ili izgradnji domova kulture, nabavi opreme i stvaranju prostornih i drugih uvjeta za djelovanje udruga i ustanova. Sukladno Odluci o rasporedu sredstava koja se u Državnom proračunu Republike Hrvatske osiguravaju za potrebe nacionalnih manjina u 2023. godini, za stvaranje pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine osigurano je 188.466,00 EUR, odnosno 26,8 % više nego u 2022. godini, kada je bilo osigurano 148.650,00 EUR.

Savjet je na 102. sjednici, održanoj 13. travnja 2023. godine, donio Odluku o raspodjeli sredstava za programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine. Temeljem te odluke dodijeljena su sredstva u ukupnom iznosu od 188.466 EUR sljedećim jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kao jednokratna pomoć:

- Gradu Slavonski Brod iznos od 94.233 EUR za sufinanciranje nastavka izgradnje Društvenog doma u Novom naselju u MO „Josip Rimac“, na lokaciji k.č.br. 2987/69, k.o. Brodski Varoš kao jednokratna pomoć,
- Općini Nedelišće iznos od 94.233 EUR za sufinanciranje nastavka izgradnje Doma kulture Parag, na lokaciji k.č.br. 1509/18, dio 1510/1 i dio 1509/19, k.o. Trnovec, kao jednokratna pomoć.

Savjet za nacionalne manjine je sklopio s obje (2) jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ugovore o jednokratnoj financijskoj pomoći iz sredstava Državnog proračuna za 2023. godinu, za programe stvaranja materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine. Društveni dom u Novom naselju u MO „Josip

Rimac“ je izgrađen i slijedi faza opremanja dok je izgradnja Doma kulture Parag u II-fazi. Obje jedinice, Grad Slavonski Brod i Općina Nedelišće, su pravovremeno izvjestile o napretku projekta i dostignutim fazama izgradnje tijekom 2023. godine..

Savjet za nacionalne manjine navodi kako je iznimno zadovoljan provedbom aktivnosti iz svog djelokruga i nadležnosti. U 2023. godini proračunska sredstva za sufinanciranje programa kulturne autonomije su povećana u odnosu na prethodna razdoblja. Porast sredstava odrazio se i na sklapanje većeg broja ugovora o financijskoj potpori programa udruga iz sredstava Državnog proračuna za 2023. godinu između Savjeta i udruga i/ili ustanova nacionalnih manjina.

U pogledu programa za stvaranje materijalnih pretpostavki za ostvarivanje kulturne autonomije romske nacionalne manjine posebno se ističe kako je dovršena gradnja Društvenog doma u Novom naselju u MO „Josip Rimac“ kojem slijedi faza opremanja.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Ugovori s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave	Broj sufinanciranih programa romske nacionalne manjine	Npr. broj medijskih objava
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	3	20	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2	21	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A732003 - Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina 348.689,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A732003 - Potpore za programe ostvarivanja kulturne autonomije nacionalnih manjina 362.466,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

4. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNOM, UKLJUČIVOM OBRAZOVANJU

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- aktivno djelovanje usmjereno protiv segregacije u obrazovanju, od najranije dobi;
- djelovanje na okolnosti koje dovode do razlika u sudjelovanju djece pripadnika romske nacionalne manjine u predškolskom odgoju i obrazovanju;
- djelovanje na okolnosti koje dovode do razlika u dovršetku srednjoškolskog obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ostalu djecu
- osiguravanje dodatne pomoći i podrške mladima tijekom stjecanja visokog obrazovanja
- djelovanje na okolnosti koje dovode do malog sudjelovanja pripadnika romske nacionalne manjine u programima osposobljavanja i usavršavanja te poticanje sudjelovanja u programima osposobljavanja i usavršavanja

Mjera 4.1. Smanjivanje udjela romske djece koja pohađaju obvezni program predškole/ osnovnoškolsko obrazovanje u skupinama/ razredima u kojima je većina ili su sva djeca Romi

Aktivnost 4.1.1. Sufinanciranje namjenskog prijevoza od kuće do vrtića/škole za djecu i učenike pripadnike romske nacionalne manjine koja žive u izoliranim, segregiranim naseljima

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, predškolske ustanove, osnovne škole, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima za cilj osiguravanje preduvjeta za poboljšanje obrazovnih postignuća, socijalizacije te uključivanje u društvo djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Jedna od predviđenih aktivnosti jest osiguravanje prijevoza od kuće do vrtića/škole za djecu i učenike pripadnike romske nacionalne manjine koja žive u udaljenim, izoliranim naseljima. U 2023. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja nije zaprimilo zahtjeve za osiguravanjem prijevoza.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj vrtića/škola kojima se osigurava prijevoz	Broj djece kojima je osiguran prijevoz	Broj učenika kojima je osiguran prijevoz
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10	100	50
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 26.544,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost: 4.1.2. Izrada analize te plana za smanjivanje udjela romske djece pohađaju osnovnoškolsko obrazovanje u skupinama u kojima je većina ili su sva djeca Romi

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje sport i mlade Grada Zagreba, osnovne škole, pravobraniteljske institucije, predstavnici romske nacionalne manjine

Ministarstvo znanosti i obrazovanja ima za cilj osiguravanje preduvjeta za poboljšanje obrazovnih postignuća, socijalizacije te uključivanje u društvo djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Jedna od aktivnosti koja se pokazala nužnom jest rješavanje i poduzimanje radnji s ciljem rješavanja problematike formiranja razrednih odjela u kojima su svi učenici Romi u suradnji s osnivačima školskih ustanova kao glavnim predlagateljima mogućih rješenja. Navedena aktivnost uključuje redovite sastanke sa svim dionicima s ciljem definiranja i usuglašavanja polazišnih točaka, ciljeva te rješenja na svim razinama, od lokalne do nacionalne, uključujući predstavnike romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na integraciju kao dvosmjerni proces koji obuhvaća aktivno sudjelovanje kako romske tako i većinske zajednice. Vezano uz problematiku segregacije romskih učenika te formiranje etnički segregiranih razrednih odjela važno je naglasiti kako je formiranje takvih odjela vezano uz segregirana područja na kojima većinom žive pripadnici romske nacionalne manjine, što predstavlja izazov u integraciji u širu zajednicu pa tako i odgojno-obrazovni sustav. Kontinuiranom provedbom svih aktivnosti na svim razinama odgojno-obrazovnog sustava poboljšavaju se uvjeti za osiguravanjem kvalitetnog i inkluzivnog odgoja i obrazovanja djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine, a posljedično sve navedeno doprinosi uspješnijoj integraciji učenika u društvo u cjelini. Ministarstvo znanosti i obrazovanja dugogodišnjom provedbom svih mjera i aktivnosti značajno doprinosi integraciji i smanjenju potencijalne diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine. Ministarstvo znanosti i obrazovanja u 2023. godini održalo je niz sastanaka s ravnateljima osnovnih škola u cilju iznalaženja zajedničkog rješenja oko razrednih odjela u kojima su većina ili svi učenici Romi. Ravnatelji osnovnih škola iznijeli su aktivnosti koje škole poduzimaju u cilju ublažavanja obrazovne segregacije kao i izazove s kojima se susreću pri formiranju razrednih odjela (iseljavanje većinskog stanovništva, udaljenost romskih naselja, pad broja učenika i većinskog i manjinskog stanovništva i dr.). Valja naglasiti kako sve škole provode veliki broj različitih izvannastavnih i izvanškolskih aktivnosti s ciljem dodatne integracije učenika pripadnika romske nacionalne manjine te osnaživanja učitelja i stručnih suradnika kao i povećanja kvalitete rada.

Također, tijekom 2023. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je dodatna sredstva za financiranje didaktičkog materijala i opreme školama s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine kako bi se i takvim ciljanim intervencijama omogućili bolji uvjeti obrazovanja svim učenicima. Osiguravanje kvalitetnog i uključivog obrazovanja za sve dodatno smanjuju društvene, gospodarske i kulturne nejednakosti.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj škola s odjelima koji pohađaju samo pripadnici romske nacionalne manjine	Broj odjela koje pohađaju samo pripadnici romske nacionalne manjine	Broj izrađenih planova za smanjenje broja odjela koje pohađaju samo pripadnici romske nacionalne manjine
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10	60	3
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	9	85	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A577000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A577000 - Administracija i upravljanje 0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 4.2. Smanjivanje jaza u sudjelovanju u predškolskom odgoju i obrazovanju između romske djece i djece iz opće populacije

Aktivnost: 4.2.1. Sufinanciranje roditeljskog udjela za pripadnike romske nacionalne manjine u integriranim programima predškolskog odgoja

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Za djecu pripadnike romske nacionalne manjine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava uključivanje u programe integriranog predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socio-ekonomske situacije u kojoj djeca pripadnici romske nacionalne manjine žive i povećale mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja. Aktivnost uključuje sufinanciranje roditeljskog udjela u ekonomskoj cijeni predškolskog odgoja za djecu pripadnike romske nacionalne manjine koja su integrirana u predškolske programe tj. polaznici su redovitog programa dječjih vrtića. I u 2023. godini temeljem zaprimljenih zahtjeva predškolskih ustanova i Odluke o kriterijima za sufinanciranje roditeljskog udjela u cijeni predškolskog odgoja, Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinanciralo je roditeljski udio za djecu pripadnike romske nacionalne manjine polaznike dječjih vrtića.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj djece za koju je odobreno sufinanciranje roditeljskog udjela	Broj dječjih vrtića u kojima se provode programi predškolskog odgoja	Ukupan broj djece u programima predškolskog odgoja
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	600	80	1.180
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	469 (236m/233ž)	82	1.081 (562m/519ž)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 398.168,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 464.503,88	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost: 4.2.2. Sufinanciranje programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira provedbu programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine te se osiguravaju sredstva za rad odgajatelja, didaktike te prehranu djece. U slučaju da ne postoje prostorni uvjeti u predškolskoj ustanovi, program predškole organizira se u osnovnim školama te se praćenje i vrednovanje ostvarivanja ciljeva i zadataka uključivanja romske djece prati suradnjom sa školama i vrtićima. I u 2023. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja temeljem zaprimljenih zahtjeva odgojno-obrazovnih ustanova i Odluke o kriterijima za sufinanciranje programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine sufinanciralo je provedbu programa predškole za djecu pripadnike romske nacionalne manjine te je vidljivo povećanje broja djece u navedenim programima.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj djece uključene u program predškole	Broj ustanova u kojima se provodi program predškole	Ukupan broj djece u programima predškolskog odgoja
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	580	70	1.180
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	612 (326m/286ž)	34	1081 (562m/519ž)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 398.168,00	0,00	0,00

UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 465.588,85		0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost: 4.2.3. Promocija predškolskog obrazovanja

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru ovog sektorskog cilja provodio pripremne aktivnosti s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom 2023. nastavljena je suradnja s više jedinica regionalne i lokalne samouprave, romskim vijećima i predstavnicima, stručnjacima i stručnim udrugama na područjima antidiskriminacije, položaja djece i Romkinja, obrazovanja (osobito predškolskog odgoja i desegregacije), razvoja zajednice i jačanja socijalne kohezije na lokalnoj razini. Obavljeni su terenski posjeti Koprivničko-križevačkoj, Ličko-senjskoj, Međimurskoj, Sisačko-moslavačkoj i Varaždinskoj županiji.

Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj provedenih aktivnosti	Broj sudionika pripadnika romske nacionalne manjine	Broj javnih događanja (promocija primjera dobre prakse)
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4	100	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513059 -JUPI 12.000,00	A513059 – JUPI 68.000,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,0	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 4.3. Smanjivanje jaza u dovršetku srednjoškolskog obrazovanja između mladih Roma i mladih iz opće populacije

Aktivnost 4.3.1. Prevencija napuštanja srednjoškolskog obrazovanja

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru ovog sektorskog cilja provodio pripremne aktivnosti s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom 2023. nastavljena je suradnja s više jedinica regionalne i lokalne samouprave, romskim vijećima i predstavnicima, stručnjacima i stručnim udrugama na područjima antidiskriminacije, položaja djece i Romkinja, obrazovanja (osobito predškolskog odgoja i desegregacije), razvoja zajednice i jačanja socijalne kohezije na lokalnoj razini. Obavljeni su terenski posjeti Koprivničko-križevačkoj, Ličko-senjskoj, Međimurskoj, Sisačko-moslavačkoj i Varaždinskoj županiji.

Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj provedenih aktivnosti	Broj sudionika pripadnika romske nacionalne manjine	Broj javnih događanja (promocij a primjera dobre prakse)
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2	50	0
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	0
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513059 - JUPI 4.500,00	A513059 - JUPI 25.500,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.2. Osiguravanje izvanškolskih aktivnosti za djecu i mlade

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru ovog sektorskog cilja provodio pripremne aktivnosti s relevantnim dionicima, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, predstavnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, civilnog društva i akademske zajednice. Tijekom 2023. nastavljena je suradnja s više jedinica regionalne i lokalne samouprave, romskim vijećima i predstavnicima, stručnjacima i stručnim udrugama na područjima antidiskriminacije, položaja djece i Romkinja, obrazovanja (osobito predškolskog odgoja i desegregacije), razvoja zajednice i jačanja socijalne kohezije na lokalnoj razini.

Obavljeni su terenski posjeti Koprivničko-križevačkoj, Ličko-senjskoj, Međimurskoj, Sisačko-moslavačkoj i Varaždinskoj županiji.

Objava Poziva na dostavu projektnog prijedloga kojim će se financirati ove aktivnosti, planirana je u 2024. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj podržanih projekata	Broj djece korisnika usluga	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	9	0	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A 681060 – JUPI I 0,00	A681060 – JUPI I 0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.3. Praćenje upisa i školovanja učenika romske nacionalne manjine oba spola u osnovnim školama

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ministarstvo znanosti i obrazovanja vodi bazu o osnovnoškolskom obrazovanju učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Podaci dobiveni od upravnih odjela za obrazovanje u županijama te Gradskog ureda Grada Zagreba upotpunjuju se tj. obrađuju jednom godišnje, uzimajući u obzir podatke na kraju prethodne i na početku tekuće školske godine. Temeljem podataka prati se upis učenika, uključivanje u produženi boravak, osiguravanje dodatnog učenja hrvatskoga jezika, napuštanje školovanja kao i broj učenika po razrednim odjelima.

Na početku školske godine 2022./2023. ukupno je 5.216 (2.645 m/2.571 ž) pripadnika romske nacionalne manjine uključeno u osnovno obrazovanje, dok je ukupan broj učenika na početku školske godine 2023./2024. bio 5.230 (2.646 m/2.584 ž). Na kraju školske godine 2022./2023. 4.943 učenika (2.522 m/2.421 ž) je bilo uključeno u osnovno obrazovanje, a tijekom školske godine 2022./2023. osnovnu školu su napustila 132 učenika pripadnika romske nacionalne manjine (73 m/59 ž).

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj učenika osnovnih škola koja su uključena u osnovno obrazovanje na početku školske godine	Broj učenika osnovnih škola koja su uključena u osnovno obrazovanje na kraju školske godine	Broj učenika osnovnih škola koja su napustila osnovnu školu tijekom školske godine
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4.800	4.730	70
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	5.230	4.943	132
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A577000 – Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A577000 - Administracija i upravljanje 663,61	0,00	0,00
ROK PROVEDBE KTIVNOSTI	II. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.4. Uključivanje učenika romske nacionalne manjine u produženi boravak, pružanje dodatne pomoći u učenju hrvatskog jezika te uključivanje učenika u dodatne aktivnosti usmjerene ka obrazovnoj i socijalnoj integraciji

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

Ministarstvo znanosti i obrazovanja, sukladno čl. 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, pripadnicima romske nacionalne manjine osigurava posebnu pomoć u učenju hrvatskoga jezika učenicima koji ne znaju ili nedovoljno poznaju hrvatski jezik. Učiteljima razredne nastave i hrvatskoga jezika osiguravaju se sredstva za prekovremeni rad za pružanje posebne pomoći u učenju hrvatskoga jezika. Osim navedenog osigurava se provedba produženog boravka za pripadnike romske nacionalne manjine. Tako su u 2023. godini utrošena sredstva u iznosu od 323.984,21 EUR za provedbu programa produženog boravka. Također, kroz navedenu aktivnost sufinancira se izvanučionička nastava (škola u prirodi, terenska nastava, školska ekskurzija i dr.) te druge aktivnosti usmjerene ka obrazovnoj i socijalnoj integraciji učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Za navedene aktivnosti u 2023. godini utrošena su sredstva u iznosu od 112.283,37 EUR. Vidljivo je povećanje broja učenika uključenih u produženi boravak, tako su na početku školske godine 2023./2024. u produženi boravak uključena 634 učenika (352 m/282 ž). Ukupno je 567 učenika pripadnika romske nacionalne manjine (297m/270ž) na početku školske godine bilo uključeno u dodatno učenje hrvatskog jezika, a njih 268 bilo je uključeno u izvannastavne aktivnosti.

Provedbom izvanučioničke nastave te produženog boravka ostvaren je znatan napredak djece na području učenja jezika, stjecanja higijenskih navika i socijalizacije djece u čemu značajnu ulogu imaju i romski pomagači u osnovnim školama za čiji se rad sredstva osiguravaju u državnom proračunu. Za plaće 23 romskih pomagača koji rade u 11 osnovnih škola s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine, u 2023. godini utrošena su sredstva u iznosu od 346.595,00 EUR. Za provedbu aktivnosti uključivanja učenika romske nacionalne manjine u produženi boravak, pružanje dodatne pomoći u učenju hrvatskog jezika te uključivanje učenika u dodatne aktivnosti usmjerene ka obrazovnoj i socijalnoj integraciji utrošena su sredstva u sveukupnom iznosu od 782.862,58 EUR.

Osiguravanje produženog boravka te drugih aktivnosti iznimno je važno kao preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja učenika romske nacionalne manjine te se provedbom navedenih aktivnosti ostvaruje značajan napredak učenika na području učenja jezika, stjecanja higijenskih navika te socijalizacije učenika.

Mjera je u potpunosti provedena te će se nastaviti provoditi i u budućnosti s ciljem osiguravanja pretpostavki za zadržavanje u sustavu obrazovanja i nastavka daljnjeg školovanja.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj učenika uključenih u produženi boravak	Broj učenika uključenih u dodatno učenje hrvatskog jezika	Broj učenika uključenih u izvannastavne aktivnosti
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	450	400	700
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	634	567	268
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 172.539,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 436.267,58 A579000 - Osnovnoškolsko obrazovanje 346.595,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.5. Sufinanciranje ljetnih škola te drugih posebnih programa za učenike pripadnike romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: organizacije civilnog društva, udruge, odgojno-obrazovne ustanove)

U svrhu očuvanja etničkog, kulturnog i jezičnog identiteta učenika pripadnika nacionalnih manjina Ministarstvo znanosti i obrazovanja kontinuirano sufinancira provedbu posebnih oblika nastave za potrebe učenika pripadnika nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj. Ministarstvo svake godine objavljuje Javni poziv kojemu je jedan od glavnih ciljeva, u suradnji s manjinskim udrugama koje djeluju na području odgoja i obrazovanja učenika pripadnika

nacionalnih manjina, kao ravnopravnim partnerima, provoditi programe koji će učenicima pripadnicima nacionalnih manjina omogućiti stjecanje novih vještina i znanja izvan redovitoga odgojno-obrazovnog sustava. U 2023. godini temeljem Javnog poziva za provođenje posebnih oblika nastave (ljetne škole) za učenike pripadnike nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj u školskoj godini 2022./2023. sufinancirana je ljetna škola Na more idem i ja za učenike pripadnike romske nacionalne manjine, u organizaciji udruge Romski resursni centar Darda. Također, u 2023. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja putem Javnog poziva za sufinanciranje posebnih programa nacionalnih manjina u RH sufinanciralo je provedbu četiri programa u organizaciji Saveza Roma u RH Kali Sara, i to: Svjetski Dan Roma, Međunarodni dan sjećanja na romske žrtve genocida u Drugom svjetskom ratu/Samudaripen, Svjetski dan romskog jezika te program Dođi u REKC I. Temeljem javnih poziva osigurano je sufinanciranje navedenih programa u sveukupnom iznosu od 18.387,12 EUR. Osim navedenoga temeljem provedenog Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih osigurana su sredstva u iznosu od 12.974,60 EUR za provedbu programa Mali kreativni eko poduzetnici temeljem prijave od strane Udruge žena Romkinja – Romsko srce. Za provedbu aktivnosti sufinanciranja posebnih programa za učenike pripadnike romske nacionalne manjine utrošena su sredstva u sveukupnom iznosu od 31.361,72 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj prijava na javne Pozive	Broj odobrenih programa	Broj sudionika ljetnih škola i/ili posebnih programa
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4	4	100
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	6	6	14
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A577137 – Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina 26.544,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A577137 – Posebni programi za provođenje programa nacionalnih manjina 18.387,12 A577130 – Poticaji udrugama za izvaninstitucionalni odgoj djece i mladih 12.974,60	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.6. Sufinanciranje didaktičke opreme i školskog pribora za učenike osnovnih škola pripadnike romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Osnovnoškolske odgojno-obrazovne ustanove

Aktivnost predviđa osiguranje minimalne opremljenosti učenika pripadnika romske nacionalne manjine školskim priborom. Uslijed siromaštva i života u otežanim uvjetima, često u obiteljima s nezaposlenim roditeljima djeca pripadnika romske nacionalne manjine osnovnoškolske dobi ne raspolažu školskim priborom koji osigurava nesmetano ili olakšano izvršavanje školskih obveza. Navedeno potvrđuju i škole koje pohađaju takvi učenici, većinom iz izoliranih romskih naselja. Provedba aktivnosti osigurava sredstva koja se dodjeljuju osnovnoj školi, a koja bi uključenim učenicima nabavila potrebnu opremu i pribor. U 2023. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja osiguralo je sredstva za didaktički materijal i opremu odgojno-obrazovnim ustanovama s većim brojem učenika pripadnika romske nacionalne manjine, a kako bi se i takvim ciljanim intervencijama omogućili bolji uvjeti obrazovanja svim učenicima. Osiguravanje kvalitetnog i uključivog obrazovanja za sve dodatno se smanjuju društvene, gospodarske i kulturne nejednakosti.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj osnovnih škola koja podnose zahtjev za osiguravanjem opreme	Broj učenika kojima su osigurana didaktička sredstva i oprema	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	30	3.000	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	6	281	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 53.089,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A577137– Posebni programi za provođenje programa nacionalnih manjina 18.699,10	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.7. Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama

Nositelj provedbe: Agencija za odgoj i obrazovanje

Partneri: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Romski suradnici pomagači, učitelji i stručni suradnici pedagozi u osnovnim školama putem stručnih usavršavanja stjecali su znanja i metode kojima će uspješnije upravljati različitostima u razredu i upoznati se s različitim antidiskriminacijskim pristupima poučavanja te u okviru školskog kurikulumu planirati mjere za pružanje podrške učenicima koji su u riziku od ranog napuštanja školovanja. Korištene su inkluzivne metode radi prevencije ranog napuštanja

školanja kojima se promiče razvoj i širenje uključivih metoda poučavanja i učenja i podupire učitelje i romske suradnike pomagače u rješavanju pitanja raznolikosti u nastavi te se podupire sudjelovanje i aktivno uključivanje romskih učenika, zajedno sa svim ostalim učenicima, u svim obrazovnim aktivnostima i procesima.

Održana su dva stručna skupa:

1. Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama; Tema: Upravljanje problemnim situacijama,
2. Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama; Tema: Primjena metode mirenja u školi.

Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama s temom Upravljanje problemnim situacijama, održan je 23. veljače 2023. u Čakovcu. Stručni je skup bio namijenjen romskim suradnicima pomagačima, učiteljima i stručnim suradnicima iz Međimurske županija, Varaždinske županije te iz drugih županija u kojima se nalaze škole s učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine. Na skupu je bilo 37 sudionika. Na stručnom skupu sudionici su:

- bili upoznati s postupkom rješavanja problemnih situacija djece prema licenciranom modelu Upravljanja problemnim situacijama (UPS model)
- nakon upoznavanja i komentiranja primjera iz prakse vježbali vještine UPS metode u rješavanju konkretnih problema iz životnih situacija i opisivali svoje iskustvo
- bili upoznati s postupcima i alatima UPS metode koji mogu pomoći da u suradnji s kolegama ili učenicima riješe problem u kojem su se našli
- stjecali znanja o UPS-u i uspoređivali sa svojim prethodnim znanjem i postupcima rješavanja problema na primjerima iz prakse
- prepoznavali, analizirali i vrednovali svoju ulogu i ulogu učenika u upravljanju problemnim situacijama.

Mr. sc. Tomislav Ogrinšak održao je uvodno izlaganje Građanski odgoj, nacionalni programi i vještine rješavanja problema u školi.

Dr. sc. Nevenka Modrić održala je predavanja i radionice o UPS metodama – komunikacijski alat za upravljanje problemnim situacijama, rješavanju problemnih situacija iz školske prakse (licencirana UPS metoda), te participaciji učenika u rješavanju problemnih situacija - učinkovitost postojećih komunikacijskih modela.

Međužupanijski stručni skup iz Građanskog odgoja i obrazovanja u korelaciji s međupredmetnim temama: Stručno usavršavanje romskih suradnika pomagača, učitelja i stručnih suradnika u osnovnim školama na temu: Primjena metode mirenja u školi održan je u Čakovcu, 20. kolovoza 2023. Na skupu su bila 22 sudionika. Cilj stručnog skupa bio je:

- upoznati sudionike sa značenjem i smislom medijacije u školi
- vježbati korištenje modela nenasilne komunikacije; aktivno slušanje, empatija i asertivnost, kodiranje, dekodiranje i parafraziranje; postavljanje otvorenih i zatvorenih pitanja, razlikovanje i oblikovanje Ja- i Ti-poruka
- vježbati procedure pravilnog korištenja svih medijatorskih vještina i načela – neutralnost, aktivno slušanje, ublažavanje napetosti, parafraziranje, vođenje razlučivanja pozicija od interesa i potreba sukobljenih strana, izvođenje prihvatljivog prijedloga za rješenje problema sporazumom ili nagodbom
- vježbati proces mirenja (medijacije) na konkretnim primjerima

Mr. sc. Tomislav Ogrinšak održao je uvodno izlaganje Građanski odgoj, nacionalni programi i važnosti primjene metode mirenja u školi. Dr. sc. Vanja Bilić održao je predavanja i radionice o integrativnom pregovaranju i rješavanju sporova uz sudjelovanje sudionika sukoba, deeskalaciji sukoba uz primjenu medijatorskih vještina te inkluzivnosti i rješavanju sukoba u konkretnim situacijama.

Također u okviru stručnog usavršavanja odgojno obrazovnih djelatnika za poučavanje o holokaustu Agencija za odgoj i obrazovanje organizirala je stručne skupove s temama poučavanja o holokaustu:

1. Šoa akademija, 19. 1.2023., Zagreb, 69 sudionika
2. Seminar za nastavnike srednjih škola grada Zagreba „Wannsee konferencija – Konačno rješenje židovskog pitanja“, 19. 1.2023., Zagreb, 20 sudionika
3. Poučavanje i učenje o Holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, 24. 1. 2023., Osijek, 70 sudionika
4. "Never Forget – Nikad ne zaboravimo", stručni skup za učitelje i nastavnike iz Međimurske, Varaždinske i Koprivničko-križevačke županije, 23. 2. 2023., Čakovec, 77 sudionika
5. Holokaust kao početna točka; dijalog Bosne i Hercegovine, Hrvatske i Srbije, 7. 3. 2023., Beograd, 11 sudionika
6. Holokaust kao početna točka; dijalog Hrvatske, Italije i Slovenije, 29. 3. 2023., Trst, 12 sudionika
7. Holokaust kao početna točka; sefardski dijalog Portugala, Španjolske, Grčke, Sjeverne Makedonije i Hrvatske, 28. 4. 2023., Oeiras, 8 sudionika
8. Odgojem i obrazovanjem protiv antisemitizma, netrpeljivosti i diskriminacije: ključne sastavnice stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, 26. 9. 2023, Zagreb, 40 sudionika
9. Šoa Akademija, 26. 10. 2023., Zagreb, 64 sudionika
10. Prenošenje povijesti Holokausta, 4. 12. 2023., Pariz, 9 sudionika

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj sudionika	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2 stručna skupa	40 sudionika po stručnom skupu	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	2 stručna skupa	59 sudionika ukupno	

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767022 - Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva 500,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767022 - Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva 480,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.8. Izdavanje suglasnosti školama za ustroj nastave za provedbu nastavnog predmeta Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C) i zapošljavanje učitelja i nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, odgojno-obrazovne ustanove

U travnju 2020. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja donijelo je kurikulum za nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C). Donošenjem navedenog kurikuluma romska nacionalna manjina od 2020./2021. školske godine po prvi put uključena je u sustav odgoja i obrazovanja te je omogućeno učenje materinskog jezika za pripadnike romske nacionalne manjine čime je učinjen značajan iskorak i napredak za pripadnike romske nacionalne manjine u očuvanju jezika, tradicije i kulture. Navedena aktivnost ima za cilj pratiti te potaknuti uključivanje što većeg broja učenika u navedeni nastavni predmet. Od školske godine 2022./2023. nastavni predmet Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C) provodi se u osnovnim školama Podturen, Orehovica i Kuršanec te ga pohađa 80 učenika. U 2023. godini Ministarstvo znanosti nije zaprimilo zahtjeve škola za ustrojem nastave i zapošljavanjem djelatnika, no zaprimilo je zahtjev te je izdalo suglasnost za povećanjem broja sati za provedbu nastavnog predmeta Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C) u OŠ Orehovica.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj izdanih suglasnosti	Broj učenika koji pohađaju model C	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	6	70	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	80	/

IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A577000 – Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR) A577000 - Administracija i upravljanje 0,00	EU financiranje (EUR) 0,00	Drugi izvori (EUR) 0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.9. Praćenje upisa i školovanja učenika romske nacionalne manjine oba spola u srednjim školama

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, Upravni odjeli za obrazovanje u županijama, Gradski ured za obrazovanje Grada Zagreba, srednje škole

Ministarstvo znanosti i obrazovanja vodi bazu o srednjoškolskom obrazovanju učenika pripadnika romske nacionalne manjine. Podaci dobiveni od upravnih odjela za obrazovanje u županijama te Gradskog ureda za obrazovanje, sport i mlade Grada Zagreba, upotpunjuju se tj. obrađuju jednom godišnje, uzimajući u obzir podatke na kraju prethodne školske godine i na početku tekuće školske godine. Temeljem podataka prati se upis učenika u trogodišnje i četverogodišnje te petogodišnje srednjoškolske programe. Također, prati se ponavljanje razreda i napuštanje srednjoškolskog obrazovanja.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj učenika srednjih škola koji su uključeni u srednjoškolsko obrazovanje na početku školske godine	Broj učenika srednjih škola koji su uključeni u srednjoškolsko obrazovanje na kraju školske godine	Broj učenika srednjih škola koji su napustili srednjoškolsko obrazovanje tijekom školske godine
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	730	660	70
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	(početak šk. god. 2023./2024.) 744 (360m/384ž) (početak šk. god. 2022./2023.) 805 (395m/410ž)	704 (362m/342ž)	105 (53m/52ž)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A577000 - Administracija i upravljanje	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR) A577000- Administracija i upravljanje 663,61	EU financiranje (EUR) 0,00	Drugi izvori (EUR) 0,00

ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	II. kvartal 2025.
----------------------------	-------------------

Aktivnost 4.3.10. Osiguravanje mjesečnih stipendija redovitim učenicima srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Srednje škole

Putem Javnog poziva polaznicima srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava stipendije za redovite učenike srednjih škola kako bi se omogućilo uspješno školovanje većeg broja učenika, zadržavanje u sustavu te uspješan nastavak daljnjeg obrazovanja. Srednjoškolske stipendije dodjeljuju se za razdoblje od deset mjeseci, od rujna prošle do lipnja tekuće godine te uključuje dodjelu stipendija i učenicima ponavljačima. Aktivnost odgovara potrebi smanjivanja razlike između prosječnog obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja u odnosu na isto na nacionalnoj razini kao i potrebi stjecanja znanja i vještina za rad i nastavak daljnjeg školovanja. U šk. godini 2022./2023. putem Javnog poziva dodijeljena je stipendija za 685 učenika srednjih škola pripadnika romske nacionalne manjine.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Ukupan broj učenika srednjih škola	Broj učenika kojima je dodijeljena srednjoškolska stipendija	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	830	700	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	(početak šk. god. 2023./2024.) 744 (360m/384ž) (početak šk. god. 2022./2023.) 805 (395m/410ž)	685 (332m/353ž)	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome 929.060,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome 913.061,77	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	II. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.11. Osiguravanje jednokratne novčane pomoći redovitim učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine koji završavaju srednjoškolsko obrazovanje

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Srednje škole

Mjera predviđa osiguravanje jednokratne novčane pomoći učenicima pripadnicima romske nacionalne manjine koji u tekućoj godini završavaju srednjoškolsko obrazovanje. Stimuliranje učenika odnosi se na završavanje trogodišnjih programa te četverogodišnjih i petogodišnjih programa u tekućoj godini. Programom stipendiranja te osiguravanja jednokratnih novčanih pomoći za završetak srednjoškolskog obrazovanja učenika romske nacionalne manjine nastoji se potaknuti upisivanje u srednju školu kao i završavanje iste te se nastoji dodatno povećati omjer školovanih Roma kao i potaknuti upis u srednjoškolske programe koji mogu osigurati upise na visoka učilišta.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Ukupan broj učenika srednjih škola	Broj učenika koji su u tekućoj godini završili srednjoškolsko obrazovanje	Broj učenika korisnika mjere
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	830	200	200
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	744 (360m/384ž)	/	114 (59m/55ž)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome 31.853,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767003 – Srednjoškolske stipendije za učenike Rome 26.279,47	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI :	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.12. Sufinanciranje smještaja u učeničke domove učenicima srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Srednje škole, učenički domovi

Kako bi se osigurali uvjeti za uspješnije školovanje učenicima srednjih škola pripadnicima romske nacionalne manjine Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira smještaj u učenički dom. Temeljem Odluke o utvrđivanju cijene usluga smještaja i prehrane učenika u učeničkim domovima, za pripadnike romske nacionalne manjine razliku do ukupne cijene smještaja sufinancira Ministarstvo znanosti i obrazovanja. U 2023. godini temeljem zaprimljenih zahtjeva i Odluke o kriterijima za sufinanciranje smještaja i prehrane u učeničkom domu osiguralo je smještaj za 45 učenika putem učeničkih domova koji su zatražili sufinanciranje smještaja te prehrane za učenike pripadnike romske nacionalne manjine.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Ukupan broj učenika srednjih škola	Broj učenika za koje je osiguran smještaj u učeničkom domu	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	830	50	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	(početak šk. god. 2023./2024.) 744 (360m/384ž) (početak šk. god. 2022./2023.) 805 (395m/410ž)	(šk. god. 2022./2023.) 45 (16m/29ž)	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 38.489,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 29.930,94	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.13. Sufinanciranje aktivnosti za pomoć u učenju/mentoriranje za učenike pripadnike romske nacionalne manjine te edukacije učitelja i nastavnika

Nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Osnovne i srednje škole

Provedbom aktivnosti nastoji se omogućiti pristup kvalitetnom i uključivom obrazovnom sustavu, koje cilja na smanjenje početnih nejednakosti, eliminiranje diskriminacije, redukciju izazova s kojima se susreću djeca iz ranjivih društvenih skupina te promicanje razvoja djece. Svrha provedbe aktivnosti je podići kvalitetu i učinkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina. Aktivnost predviđa pružanje dodatne potpore odgojno-obrazovnim ustanovama s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine. Navedena potpora uključuje pružanje pomoći u učenju/mentorstvo, edukacije učitelja/nastavnika i stručnih suradnika koji rade u multikulturnom okruženju. Tijekom 2023. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinanciralo je provedbu posebnih programa osnovnih škola (OŠ Podturen i Obrtnička škola Koprivnica) i Pučkog otvorenog učilišta Korak po Korak (izrada jezično-didaktičkih resursa). Osim navedenoga, sufinancirana je provedba dvaju edukativnih programa koje je provodio Savez Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ – *Dođi u REKC II* i *Escape Rom*. Kroz program *Dođi u REKC* Romsko-edukacijski centar posjetile su osnovne škole koje pohađaju učenici romske nacionalne manjine te se za njih organiziraju edukativne radionice s ciljem upoznavanja s romskom kulturom, jezikom i poviješću. Ciljna skupina su učenici od 1. do 8. razreda osnovnih škola. Edukativne radionice osmišljene su na način da prezentiraju temeljne pojmove romske kulture kao dio kurikuluma *Jezik i kultura romske nacionalne manjine (model C)*.

Također, edukacijski program *Escape Rom* namijenjen je učenicima sedmih i osmih razreda s ciljem poticanja kritičkog razmišljanja i vještina rješavanja problema. Kroz ovaj program učenici postaju aktivni sudionici u procesu stjecanja i usvajanja znanja unutar vremenski zadanog okvira što je vrijedan uvid u njihove kognitivne procese te stilove učenja i usvajanja novih znanja.

Za sve navedene posebne programe utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 19.100,00 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj odgojno-obrazovnih ustanova kojima je pružena dodatna potpora	Broj učenika kojima je pružena pomoć u učenju	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10	70	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	15	500	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 26.544,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A577137 – Posebni programi za provođenje programa nacionalnih manjina 19.100,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.14. Izrada preporuka za smanjivanje ranog napuštanja školovanja radi maloljetničkih brakova i maloljetničkih trudnoća

Nositelj: Ured za ravnopravnost spolova

Provedba aktivnosti predviđena je u 2025. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj sudionika događanja	Broj izrađenih dokumenata
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo	Nije primjenjivo
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	n/p	n/p	n/p
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	I. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.3.15. Financijska pomoć za školarine

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. godine u okviru svojih zadaća tijekom 2023. godine za su/financiranje potreba odgojno-obrazovnih ustanova za obrazovanje odraslih ukupno je odobrilo 21 zamolbu. Financirane su školarine za 50 osoba u ukupnom iznosu od 42.122,41 EUR, od kojih je 15 žena (16.666,12 EUR). Uz to, odobrene su i zamolbe za financiranje opremanja kuhinje u Područnoj školi Torjanci – Beli Manastir te tisak publikacije Korak po korak, ukupne vrijednosti 5.599,62 EUR. Time je za financiranje potreba odgojno-obrazovnih ustanova odobren ukupan iznos od 47.722,03 EUR.

Slijedi tablični prikaz odobrenih zamolbi za financiranje obrazovanja odraslih:

	UČILIŠTE	ZAMOLBA	IZNOS (EUR)
1.	Pučko otvoreno učilište Novak	financiranje troškova prekvalifikacije za zanimanje vozač motornog vozila za D.O. i M.I.	1.632,49
2.	Pučko otvoreno učilište Brod	financiranje troškova školovanja za I.B. i J.B.	2.986,26
3.	Pučko otvoreno učilište Novak	financiranje 15 polaznika srednjoškolskog obrazovanja odraslih: I. I., B.P., H.S., H.N., H.V., O.S., P.S., H.N., I.M., M.Z., H.J., H.D., K.J., T.J. i T.M.	8.255,38
4.	Učilište Lovran, ustanova za obrazovanje odraslih	financiranje polaznika srednjoškolskog obrazovanja odraslih za H.G.	1.187,87
5.	Učilište za cestovni promet	financiranje troškova školovanja za polaznika D.B.	597,25
6.	Ugostiteljsko-turističko učilište	financiranje troškova školovanja za polaznika D.B.	1.327,23
7.	Pučko otvoreno učilište Auto Moto Centar Nova Gradiška	financiranje troškova školovanja za polaznika K.B.	796,34
8.	Pučko otvoreno učilište Lovran	financiranje troškova školovanja za polaznicu H.G.	2.375,74
9.	Pučko otvoreno učilište Libar	financiranje troškova školovanja za polaznicu V.N.	1.459,95
10.	LINIGRA – Privatna škola s pravom javnosti	financiranje troškova školovanja polaznice L.M.	1.200,00
11.	Pučko otvoreno učilište Novak	financiranje troškova školovanja polaznika: I.I., P.B., N.H., V.H., S.O., S.P., N.H., M.I., J.H., S.O., D.I., Z.B., i D.B.	7.618,31
12.	Pučko otvoreno učilište Brod	financiranje troškova školovanja za polaznike I.B. i J.B.	1.990,84
13.	Pučko otvoreno učilište Auto Moto Centar Nova Gradiška	financiranje troškova školovanja polaznika S.J.	796,34
14.	Dioptr – otvoreno učilište	financiranje troškova školovanja za polaznika E.G., S.A., S.A. i E.B.	2.800,44
15.	Privatna umjetnička gimnazija s pravom javnosti	financiranje troškova školovanja za polaznika R.O.	2.654,45
16.	Pučko otvoreno učilište Auto Moto Centar Nova Gradiška	financiranje troškova školovanja za polaznika S.J.	796,34
17.	Pučko otvoreno učilište Zagreb	zamolba za financiranje troškova programa polaznice V.Š.	860,00

18.	Veleučilište PAR	zamolba za financiranje troškova programa polaznika E.J.	1.990,84
19.	Pučko otvoreno učilište Auto Moto Centar Nova Gradiška	Zamolba za financiranje troškova programa polaznika K.B.	796,34

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj odobrenih zahtjeva	Iznos odobrenih sredstava	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	30		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	21	47.722,03	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513041 - NPUR 66.400,00 ²	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A513041, NPUR - 47.722,03	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI :	IV. kvartal 2025.		

Mjera 4.4. Povećanje udjela mladih Roma u visokom obrazovanju

Aktivnost 4.4.1. Osiguravanje stipendija studentima pripadnicima romske nacionalne manjine, Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Visoka učilišta

Temeljem Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju za studente pripadnike romske nacionalne manjine te Javnog natječaja za dodjelu državnih stipendija za studente pripadnike romske nacionalne manjine upisane na sveučilišne, stručne i poslijediplomske studije na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja osigurava stipendije studentima pripadnicima romske nacionalne manjine. Stipendija iznosi 358,35 EUR mjesečno, dok za studente koji ne upisuju višu godinu tj. imaju zaostajanja u studiju/ponavljaju godinu iznosi 291,99 EUR. Stipendija se dodjeljuje za razdoblje od deset mjeseci (od listopada prošle do srpnja tekuće godine). Ministarstvo znanosti i obrazovanja je temeljem Javnog natječaja za dodjelu državnih stipendija za studente pripadnike romske nacionalne manjine upisane na sveučilišne, stručne i poslijediplomske studije na visokim učilištima u Republici Hrvatskoj, za akademsku godinu 2022./2023. osiguralo stipendije za 51 studenta.

Hrvatski sabor je dana 29. studenog 2022. usvojio Državni proračun Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcije za 2024. i 2025. godinu (NN 145/22) kojim su sredstva planirana na kontu 3661 korigirana na iznos od 33.181,00 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj studenata 1. godine upisanih na visoka učilišta	Broj studenata viših godina kojima je osigurana stipendija	Ukupan broj studenata kojima je osigurana stipendija
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	7	43	50
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	22 (7m/15ž)	29 (10m/19ž)	51 (17m/34ž)
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A769066 – Potpore romskim studijima i studentima Romima 215.011,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A769066 – Potpore romskim studijima i studentima Romima 186.899,64	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	III. kvartal 2025.		

Aktivnost 4.4.2. Sufinanciranje smještaja u studentskim domovima studentima pripadnicima romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Visoka učilišta, studentski centri

Kako bi se osigurali preduvjeti te potaknulo na daljnje školovanje, uz studentske stipendije studentima pripadnicima romske nacionalne manjine osigurava se smještaj u studentski dom. U 2023. godini Ministarstvo znanosti i obrazovanja izdalo je preporuke te putem studentskih centara osiguralo smještaj za 19 studenata pripadnika romske nacionalne manjine.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj studenata na visokim učilištima	Broj studenata za koje je osiguran smještaj u studentskom domu	Omjer godina smještaja u studentskom domu i trajanja studijskog programa
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	45	20	1,25
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	(ak. god. 2022./2023.) 51 (17m/34ž)	19 (6m/13ž)	2
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 26.544,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A767015 – Provedba programa za uključivanje Roma 20.424,09	0,00	0,00

ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI :	III. kvartal 2025.
------------------------------	--------------------

Mjera 4.5. Povećanje udjela odraslih Roma u programima osposobljavanja i usavršavanja

Aktivnost 4.5.1. Uključivanje odraslih pripadnika romske nacionalne manjine u program opismenjavanja i osposobljavanja za prvo zanimanje

Nositelj provedbe: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Partneri: Učilišta za obrazovanje odraslih, upravni odjeli za obrazovanje u županijama

Temeljem Odluke o financiranju provedbe osnovnog obrazovanja odraslih i osposobljavanja za jednostavne poslove u zanimanjima Ministarstvo znanosti i obrazovanja sufinancira programe opismenjavanja i osposobljavanja za jednostavne poslove u zanimanjima za odrasle pripadnike romske nacionalne manjine kako bi se osigurali uvjeti za razvijanje kompetencija te postizanje konkurentnosti na tržištu rada. Cilj provedbe ove aktivnosti jest osigurati preduvjete za povećanje uključenosti odraslih građana u procese cjeloživotnog učenja i obrazovanja te unaprijediti i proširiti učenje, obrazovanje i osposobljavanje pripadnika romske nacionalne manjine. U 2023. godini u navedenim aktivnostima sudjelovao je ukupno 38 odraslih Roma.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj Roma uključenih u programe opismenjavanja	Broj Roma uključenih u programe osposobljavanja za prvo zanimanje	/
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	450	30	/
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	38 (22m/16ž)	/	/
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A580014 – Razvoj sustava obrazovanja odraslih 106.178,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A580014 – Razvoj sustava obrazovanja odraslih 20.790,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

5. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNOM, ODRŽIVOM ZAPOSŁJAVANJU

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- pomoć i podrška pri prelasku iz sustava obrazovanja na tržište rada i podrška stjecanju vještina i znanja kojima se poboljšava ukupni položaj pripadnika romske nacionalne manjine na tržištu rada te potiče zapošljavanje i samozapošljavanje
- ciljane potpora Romkinjama pri zapošljavanju koja uzima u obzir individualne sklonosti i motivaciju te prepreke i specifičan nepovoljni položaj kao i razloge zbog kojih su nezaposlene
- ciljane potpora mladima koja uzima u obzir individualne sklonosti, motivaciju te prepreke i specifičan nepovoljni položaj mladih Roma uz rad s poslodavcima s ciljem uvođenja novih praksi podupiranja osposobljavanja i usavršavanja na radnom mjestu

Mjera 5.1. Smanjivanje jaza u zapošljavanju Roma i zapošljavanju opće populacije

Aktivnost 5.1.1. Prevencija ranog napuštanja redovnog obrazovanja odgovarajućim izborom zanimanja

Nositelj provedbe: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Partneri: Škole na lokalnom području

Omogućiti učenicima romske nacionalne manjine podršku pri izboru zanimanja od strane stručnjaka za profesionalno usmjeravanje u završnim razredima osnovne i srednje škole, koja uključuje individualnu procjenu i savjetovanje o najprimjerenijem obliku nastavka obrazovanja. U tom procesu učenici se dodatno motiviraju za nastavak obrazovanja te dobivaju informacije o mogućnostima zapošljavanja nakon završenog školovanja.

Tijekom 2023. godine u postupak profesionalnog usmjeravanja pri Zavodu bilo je uključeno 119 učenika pripadnika romske nacionalne manjine, od čega 66 učenika i 53 učenice. Većinom su u dobi od 14 (43,7%), zatim 15 (38,7%), 16 (13,4%) i 13 (2,2%) godina.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj učenika romske nacionalne manjine uključenih u postupak profesionalnog usmjeravanja	Broj učenika romske nacionalne manjine kojima je izdano mišljenje stručnog tima za profesionalno usmjeravanje za upis u I. razred srednje škole	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	140	50	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	119	108	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A689016 - Profesionalno usmjeravanje, informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti 4.000,00	0,00	0,00

	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	A689016 - Profesionalno usmjeravanje, informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti 3.010,70	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 5.1.2. Osnaživanje mladih nezaposlenih Roma kroz obrazovanje za osobni i profesionalni razvoj

Nositelj provedbe: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Navedena aktivnost provodi se kroz Aktivacijski program. Aktivacijski program sastoji se od grupnog i individualnog rada čiji cilj je da osobe osvijeste vlastite mogućnosti, detektiraju prepreke za zapošljavanje, stvore što realniju sliku o sebi i vlastitim mogućnostima zapošljavanja te definiraju načine kako prevladati ograničenja za ulazak na tržište rada. Aktivacijski program provode iskusni i posebno osposobljeni savjetnici.

Budući da je neophodno osobno sudjelovanje nezaposlenih osoba u radionicama, putem mjera APZ-a financira se trošak novčane pomoći i putni trošak za dane kada je osoba u programu, a u najdužem trajanju do 15 dana. Mjera se provodila tijekom cijele 2023. godine.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj održanih programa	Broj polaznika	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	1	45	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	8	27	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A689013 – Administracija i upravljanje i A689036 – naknade korisnicima aktivne politike zapošljavanja 16.000,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A689013 – Administracija i upravljanje – 0,00 i A689036 – naknade korisnicima aktivne politike zapošljavanja 8.748,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 5.1.3. Povećati zapošljivost Roma stjecanjem novih kompetencija traženih na tržištu rada

Nositelj provedbe: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Partneri: Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Ustanove za obrazovanje odraslih, Poslodavci na lokalnom području

Ovisno o individualnim potrebama i mogućnostima omogućuje se uključivanje nezaposlenih Roma u različite programe obrazovanja i osposobljavanja koji uključuju: programe završavanja osnovne škole i stjecanja prvog zanimanja, obrazovanje u ustanovama za obrazovanje odraslih, osposobljavanje na radnom mjestu te kroz kombinirani model obrazovanja (kod poslodavca i u ustanovama za obrazovanje odraslih). Svim polaznicima financira se trošak obrazovanja, putni trošak te novčana pomoć za vrijeme trajanja obrazovanja (osim za program završavanja osnovne škole koji uključuje samo putni trošak). U programu osposobljavanja na radnom mjestu polaznik ima individualiziranu podršku od strane mentora te po završetku programa dobije potvrdu o stečenim kompetencijama.

Tijekom 2023. godine u program obrazovanja za završetak osnovne škole uključeno je 50 nezaposlenih Roma od čega 18 žena. U programe obrazovanja uključena je 21 osoba, 18 muških i 3 ženskih polaznika. Osobe su uključene u obrazovanje za učenje stranog jezika - njemački jezik (1 osoba), obrazovanje za rukovatelj CNC tokarilicom i CNC glodalicom (1 osoba), rukovatelj viličarom (5 osoba), pomoćni bravar (6 osoba), bravar (5 osoba), pomoćni kuhar (1 osoba), kozmetičar (1 osoba) i asistent za upravljanje projektima (1 osoba).

U mjeru osposobljavanja na radnom mjestu uključeno je 9 osoba, od čega je bilo 7 žena. Osobe su uključene u osposobljavanje za šivača (2 osobe), vodoinstalatera (1 osoba), prehrambeno procesnog radnika (1 osoba), njegovatelja/negovateljicu (1 osoba), pomoćnog radnika u knjigovodstvu (1 osoba), pomoćnog konobara (1 osoba), vrtlara (1 osoba) i pomoćnog stolara (1 osoba).

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj različitih obrazovnih programa	Broj polaznika	Broj ustanova za obrazovanje odraslih i broj poslodavaca s kojima su se provodili programi
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	4	26	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	15	80	17
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska)	A689036 – naknade korisnicima aktivne politike zapošljavanja i A689027 - Akcijski plan za uključivanje	T813039 – NPOO 6.000,00	0,00

pozicija i predviđeni iznos sredstava)	Roma 23.225,21		
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR) A689023 – Aktivna politika zapošljavanja <i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine.</i> Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 46.127.224,75 od toga 3.004.899,39 za obrazovanje i osposobljavanje	EU financiranje (EUR) T689039 - Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+) <i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora financiranja (Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)) te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Operativnog programa.</i> Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 87.692.016,94 od toga 8.166.242,29 za obrazovanje i osposobljavanje.	Drugi izvori (EUR) T813039 - NPOO Unaprijeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti <i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz NPOO. Unaprijeđenje mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine.</i> Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 17.985.727,17 od toga 8.197.138,94 za obrazovanje za stjecanje kompetencija potrebnih za rad putem vaučera.
	A689036 – naknade korisnicima aktivne politike zapošljavanja Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 10.939.410,62.		
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 5.1.4. Podrška održivom zapošljavanju
Nositelj provedbe: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Hrvatski zavod za zapošljavanje provodi mjere koje su namijenjene osobama u nepovoljnom položaju na tržištu rada kako bi se i one integrirale na tržište. U takvoj situaciji, gdje je položaj marginaliziranim skupinama na tržištu rada dodatno otežan, potrebno je subvencijama motivirati poslodavce na zapošljavanje pripadnika određenih ciljanih skupina. Na taj način poslodavci imaju šire mogućnosti izbora te izbjegavaju zapošljavanje radnika koje smatraju manje produktivnima, što zbog nedostatka radnog iskustva, što zbog percepcije da radnicima nedostaju određena znanja i vještine zbog dugotrajne nezaposlenosti, godina starosti, neiskustva i sl.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je u 2023. godini provodio potpore za zapošljavanje kojima se potiče zapošljavanje osoba sufinanciranjem troška plaće poslodavcima te potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravnništvo kojima se potiče zapošljavanje osoba za stjecanje prvog radnog iskustva.

U 2023. godini ukupno su 33 poslodavca koristila mjere potpore za zapošljavanje i potpore za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva, dok ih je u 2022. godini koristilo 40. Od 33 dodijeljene potpore u 2023. godini, njih 7 je dodijeljeno za zapošljavanje žena.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj osoba uključenih u sufinancirano zapošljavanje	Broj poslodavaca uključenih u program	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	25	25	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	33	33	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A689027 – Akcijski plan za uključivanje Roma 85.407,13	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	<p>A689027 - Akcijski plan za uključivanje Roma</p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 1.453.683,33 od toga 20.785,13 za potpore za zapošljavanje.</p> <p>A689023 – Aktivna politika zapošljavanje</p> <p><i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine.</i></p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 46.127.224,75, od toga 7.933.376,06 za potpore za zapošljavanje i potpore pripravnništvo</p>	<p>T689039 - Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)</p> <p><i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora financiranja (Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)) te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Operativnog programa.</i></p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 87.692.016,94 , od toga 45.485.752,73 za potpore za zapošljavanje i potpore pripravnništvo</p>	<p>T813039 - NPOO Unaprijeđenije mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti</p> <p><i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz NPOO-a - Unaprijeđenije mjera zapošljavanja i pravnog okvira za moderno tržište rada i gospodarstvo budućnosti te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine.</i></p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 17.985.727,17, od toga 3.809.718,77 za potpore za zapošljavanje zeleno/digitalno i potpore pripravnništvo zeleno/digitalno</p>
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 5.1.5. Podrška samozapošljavanju

Nositelj provedbe: Hrvatski zavod za zapošljavanje

Financijska podrška nezaposlenim osobama koje odluče pokrenuti vlastiti posao može se dodijeliti nezaposlenoj osobi za pokrivanje troškova za osnivanje i započinjanje poslovanja poslovnog subjekta u sljedećim organizacijskim oblicima – obrt, trgovačko društvo, samostalna djelatnost i ustanova.

Naglasak je stavljen na podupiranje nedostajućih djelatnosti s visokim potencijalom bržeg rasta i novog zapošljavanja poput prerađivačke industrije, građevinarstva, uslužnih i tehničkih djelatnosti te posebice zelenih i digitalnih djelatnosti.

U 2023. godini ukupno je 7 novouključenih osoba koristilo mjeru se samozapošljavanja, od čega su 5 žene dok je u 2022. godini mjeru koristilo 9 osoba.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj novih poslovnih subjekata		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	7		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A689027 – Akcijski plan za uključivanje Roma - 114.748,66	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	<p>A689023 – Aktivna politika zapošljavanje</p> <p><i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz Državnog proračuna te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine.</i></p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 46.127.224,75, od toga 3.478.083,35 za potpore za samozapošljavanje</p>	<p>T689039 - Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)</p> <p><i>Osobe romske nacionalne manjine mogu se uključivati i u mjere aktivne politike zapošljavanja koje se financiraju iz drugih izvora financiranja (Operativni program Europski socijalni fond plus (ESF+)) te nije moguće prikazati financijski utrošak za osobe romske nacionalne manjine koje su uključene u neku od mjera financiranih iz Operativnog programa.</i></p> <p>Ukupno utrošena financijska sredstva u 2023. godini iznosila su 87.692.016,94, od toga 47.670.778,11 za potpore za samozapošljavanje</p>	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 5.2. Smanjivanje rodnog jaza u zapošljavanju

Nema planiranih aktivnosti u ovom Akcijskom planu.

Mjera 5.3. Smanjivanje jaza između romske NEET populacije i NEET populacije unutar opće populacije mladih

Aktivnost 5.3.1. Priprema za uključivanje na tržište rada

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Ključne aktivnosti projekta čija je provedba planirana od 2024. godine usmjerene su mladima iz NEET skupine i obuhvaćaju osiguravanje osposobljavanje na radnom mjestu. Aktivnosti do 2025. godine uključuju provedbu nacionalne kampanje usmjerene poslodavcima, outreach rad s mladima u NEET skupini te izradu programa osposobljavanja u suradnji s poslodavcima.

U okviru ovog sektorskog cilja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina planira pripremu i provedbu projekta „Jednakost, uključivanje i integracija Roma putem zapošljavanja – JUPI ZA“ financiranog sredstvima ESF+ „iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. te su tijekom 2023. provedene radnje povezane s pripremom projektne dokumentacije.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj mladih iz NEET skupine uključenih u projektne aktivnosti	Broj sudionika poslodavaca	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A681061 - JUPI ZA 0,00	A681061 - JUPI ZA 0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

6. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU POBOLJŠANO ZDRAVLJE ROMA I UČINKOVIT, JEDNAK PRISTUP ROMA KVALITETNIM USLUGAMA ZDRAVSTVENE SKRBI

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- osnaživanje preventivnih aktivnosti u romskim zajednicama kako bi se doprinijelo ukupnom poboljšanju zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine;
- omogućavanje na podacima utemeljenog zaključivanja o stanju i napretku u zdravstvenom statusu pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na opću populaciju
- osnaživanje preventivnih aktivnosti usmjerenih Romkinjama s krajnjim ciljem unapređenja reproduktivnog zdrava te
- podizanje svijesti romske zajednice o utjecaju koji rodno utemeljeno nasilje ima na ukupnu dobrobit obitelji kao i razvoj djece u nasilničkim obiteljima

Mjera 6.1. Smanjivanje jaza očekivanog životnog vijeka između Roma i opće populacije

Za provedbu sektorskog cilja poboljšano zdravlje Roma i učinkovit, jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi nisu planirane aktivnosti u 2023. godini i shodno tome iste nisu provedene. Nositelj aktivnosti je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina u partnerstvu s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo, a planirane aktivnosti provodit će se u sklopu projekta „Jednakost, uključivanje, participacija i integracija Roma putem brige o zdravlju – JUPI ZDRAV“, čije se financiranje planira sredstvima ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027.“, a koji je planiran za 2024. godinu.

Aktivnost 6.1.1. Osiguravanje preventivnih pregleda i zdravstvenog savjetovanja

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj osoba koje su obavile preventivni pregled	Broj osoba koje su primile uslugu zdravstvenog savjetovanja	Broj djece koja su obavila preventivni pregled
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	n/p	n/p	n/p
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 6.2. Ispunjavanje preduvjeta za sustavno praćenje zdravlja romske populacije

Aktivnost 6.2.1. Zdravstvena slika pripadnika romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Partneri: Hrvatski zavod za javno zdravstvo

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj sudionika	Broj djece sudionika	Izrađeno istraživačko izvješće
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/	/	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	0	0	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	n/p	n/p	n/p
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 6.3. Unapređenje reproduktivnog zdravlja Romkinja

Aktivnost: 6.3.1. Zdravlje prije svega

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj sudionika događanja	Broj žena sudionica
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	n/p	n/p	n/p
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 6.4. Povećanje informiranosti romske populacije o rodno utemeljenom nasilju

Aktivnost 6.4.1. Povećanje informiranosti o rodno utemeljenom nasilju

Nositelj: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Provedba aktivnosti nije planirana u 2023. godini.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj događanja	Broj muškaraca sudionika	Broj žena sudionica
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	n/p	n/p	n/p
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	n/p	n/p	n/p
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	0,00	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

7. MJERE I AKTIVNOSTI U SEKTORSKOM CILJU UČINKOVIT I JEDNAK PRISTUP ROMA PRIKLADNOM, DESEGREGIRANOM STANOVANJU I OSNOVNIM USLUGAMA

Svrha provedbe mjera i aktivnosti je:

- ujednačavanje stambenih uvjeta života pripadnika romske nacionalne manjine s uvjetima života opće populacije;
- ujednačavanje okolišnih uvjeta života pripadnika romske nacionalne manjine s uvjetima života opće populacije;
- pružanje potpore tijelima odgovornim za standarde stanovanja, osnovne usluge i zaštitu okoliša.

Mjera 7.1. Smanjivanje jaza u stambenoj deprivaciji Roma i opće populacije

Aktivnost 7.1.1. Poboljšanje uvjeta življenja i stambeno zbrinjavanje pripadnika romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Partneri: Savez Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Godišnji program unapređenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine za 2023. godinu obuhvatio je provedbu Odluka donesenih temeljem Godišnjeg programa za 2022. godinu, a koje nisu izvršene. Provedbom su obuhvaćeni korisnici koji su u okviru provedbe Godišnjeg programa unapređenja životnih uvjeta pripadnika romske nacionalne manjine za 2022. godinu zaprimili valjane odluke koje nisu izvršene. Ukupno je provedbom obuhvaćen 501 korisnik prema sljedećim modelima: dodjela vanjske stolarije – 328 korisnika; opremanje kupaonica/sanitarnog čvora – 104 korisnika i uređenje podova – 69 korisnika. U 2023. godini provedeni su postupci javne nabave usluga izrade elaborata za dodjelu materijala i javne nabave vanjske stolarije, materijala i opreme za kupaonice i laminata, uz izradu vanjske stolarije po mjeri.

Prema odlukama za dodjelu vanjske stolarije planirana je isporuka vanjske stolarije za 328 obiteljske kuće za koje je bilo potrebno provesti izmjeru na terenu, izraditi elaborate sa specifikacijom i mjerama stolarije te naručiti izradu stolarije po mjeri jer se uglavnom radilo o nestandardnim otvorima. Isporučena je vanjska stolarija za 326 korisnika (2 korisnika nedostupna ili umrla).

Prema odlukama za opremanje kupaonice/sanitarnog čvora planirana je isporuka materijala i opreme za 104 obiteljske kuće. Proveden je terenski očevid, izrađeni elaborati opremanja sa specifikacijom potrebnog materijala za svaku obiteljsku kuću. Isporučen je potrebn materijal i sanitarna oprema za 102 korisnika (2 odluke neizvršene zbog nedostupnosti korisnika ili odbijanja preuzimanja materijala). Prema odlukama za uređenje podova planirana je isporuka laminata za 69 obiteljske kuće. Proveden je terenski očevid, izrađeni elaborati sa specifikacijom

potrebnog materijala za svaku obiteljsku kuću. Isporučen je laminat za 65 korisnika (4 odluke neizvršene zbog nedostupnosti korisnika ili uređenih podova).

Za provedbu programa u 2023. utrošeno je 225.099,34 EUR ili 23,76%, sredstava na Aktivnosti A761075 Poboljšanje uvjeta življenja romske nacionalne manjine.

U cilju unaprjeđenja prostornog uređenja, tijekom 2023. godine Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine provelo je dva javna poziva u svrhu dodjele financijske potpore jedinicama lokalne samouprave za izradu projektne dokumentacije za potrebe ishoda akata za gradnju na područjima naseljenim Romima. Javni pozivi objavljeni su 14. srpnja 2023. godine i 16. studenoga 2023. godine. Prihvatljivi podnositelji zahtjeva u svrhu dodjele financijske potpore bile su jedinice lokalne samouprave koje prema Popisu stanovništva iz 2021. godine imaju više od 1 % pripadnika romske nacionalne manjine, a prihvatljive aktivnosti su izrada prostornih planova i projektno - tehničke dokumentacije (idejni projekt, glavni projekt, parcelacijski elaborat i druga tehnička dokumentacija) za potrebe ishoda akata za gradnju. Ugovori o dodjeli financijske potpore sklopljeni su s 13 jedinica lokalne samouprave u ukupnom iznosu od 132.719,00 EUR, pri čemu treba napomenuti da su navedene potpore u 2023. godini povećane u odnosu na prethodnu 2022. godinu gotovo 100 %. Ukupan iznos isplaćen je iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2023. godinu, razdjel 076, glava 05, aktivnost A576199 – Prostorno uređenje područja naseljenih Romima, stavka 3631 – Tekuće pomoći unutar opće države.

Novi javni poziv za 2024. godinu za provođenje izmjene prostornih planova i projekata za unaprjeđenje infrastrukture i urbanizacije romskih naselja je u pripremi.

Popis odobrenih projekata i dodijeljenih iznosa:

Jedinica lokalne samouprave		Naziv projekta	Ugovorena vrijednost izrade dokumentacije s PDV-om (EUR)
1.	OPĆINA PRIBISLAVEC	Izrada Geodetskog elaborata u svrhu formiranja gradilišta u k.o. Pribislavec	4.000,00
2.	GRAD GRUBIŠNO POLJE	Projektno-tehnička dokumentacija za rekonstrukciju nerazvrstane ceste NC 1000015, ul. Stalovica u Grubišnom Polju	7.034,00
3.	GRAD ĐURĐEVAC	Projektna dokumentacija kružnog toka u naselju Stiska	8.063,00
4.	OPĆINA NEDELIŠĆE	Izrada idejnog i glavnog projekta rekonstrukcije nerazvrstane ceste TR598 od državne ceste DC208 do naselja Parag u duljini od oko 600 m	11.597,00
5.	OPĆINA MALA SUBOTICA	Izrada projektne dokumentacije za Društveni dom u Piškorovcu	23.625,00

6.	GRAD ČAKOVEC	Dodatna dokumentacija za realizaciju Glavnog projekta uređenja prometnica u naselju Kuršanski Lug-Kuršanec	8.912,00
7.	OPĆINA PETRIJANEC	Izrada geodetskih elaborata izvedenog stanja za nerazvrstane ceste u k.o. Vratno, u svrhu rješavanja imovinsko-pravnih odnosa	19.325,00
8.	OPĆINA ĐELEKOVEC	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju Doma kulture „Pajo Kanižaj“	16.467,00
9.	OPĆINA PETERANEC	Izrada projektne dokumentacije za uređenje trga Frana Galovića u naselju Peteranec	5.583,00
10.	OPĆINA HLEBINE	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju prometnice od ulice Matije Gupca do Komatnice	3.988,00
11.	OPĆINA MALI BUKOVEC	Izrada projektne dokumentacije za rekonstrukciju općinske zgrade Općine Mali Bukovec	9.849,00
12.	OPĆINA DOMAŠINEC	Izrada II. ciljanih izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Domašinec	5.184,00
13.	OPĆINA PETLOVAC	Izrada projektno-tehničke dokumentacije za rekonstrukciju zgrade javne namjene – Dječji vrtić u Petlovcu	9.092,00
UKUPNO			132.719,00

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj isporučenih aparata bijele tehnike	Broj isporučene vanjske stolarije	Broj opremljenih kupaoonica i/ili uređenih sanitarnih čvorova i podova
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/	328	172
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	/	326	167
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A761075 - Poboljšanje uvjeta življenja romske nacionalne manjine 1.327.228,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A761075 - Poboljšanje uvjeta življenja romske nacionalne manjine 225.099,34	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Aktivnost 7.1.2. Financijska pomoć za romsku nacionalnu manjinu

Nositelj provedbe: Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Putem Povjerenstva za su/financiranje pripreme i provedbe projekata jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave odobreno je 5 zamolbi ukupne vrijednosti 143.536,43 EUR, kako slijedi:

1. Općina Darda - sufinanciranje nastavka projekta "Jačanje kompetencija nacionalnih manjina na području Općine Darda" u iznosu od 32.745,97 EUR,
2. Sisačko – moslavačka županija - zamolba za sufinanciranje štete na stambenim objektima nastalim zbog prirodne nepogode – Palanek, Sisak u iznosu od 50.000,00 EUR,
3. Grad Beli Manastir - zamolba za opremanje društvenog doma – Beli Manastir u iznosu od 5.591,25 EUR,
4. Međimurska županija i Osnovna škola dr. Ivana Novaka Macinec - nabava opreme za vokalno instrumentalnu skupinu "Romske duše" u iznosu od 5.199,21 EUR,
5. Grad Slavonski Brod - sufinanciranje prijevoza učenika od naselja Josip Rimac do Osnovne škole Huga Badalića, u iznosu od 50.000,00 EUR.

Uz to, Povjerenstvo je u okviru svojih zadaća tijekom 2023. godine odobrilo 52 zamolbe (21m, 32ž) za su/financiranje žurnih potreba pripadnika romske nacionalne manjine koji se nalaze u riziku od siromaštva, a dostatnu potporu nisu osigurali kroz druge relevantne institucije, ukupne vrijednosti 138.340,62 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj odobrenih zahtjeva	Iznos odobrenih sredstava	
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	10-15	200.000,00	
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	57	290.145,18	
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	A513041 - NPUR 200.000,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	A513041 - NPUR 281.877,05	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 7.2. Smanjivanje jaza u prenapučenosti Roma i opće populacije

Nema planiranih aktivnosti u ovom Akcijskom planu.

Mjera 7.3. Smanjivanje okolišnih i infrastrukturnih nejednakosti u romskim zajednicama (lokalitetima) u odnosu na zajednice u kojima živi većinsko stanovništvo

Aktivnost 7.3.1. Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine

Nositelj provedbe: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Cilj Programa za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine (dalje: Program) bio je smanjivanje okolišnih i infrastrukturnih nejednakosti u romskim zajednicama u odnosu na zajednice u kojima živi većinsko stanovništvo. Program je predstavljao podršku u unaprjeđenju društvene, javne, komunalne, socijalne i okolišne infrastrukture u romskim zajednicama te se njime zagovara pristup promicanja ravnopravnosti, nediskriminacije i održivog razvoja te participativnog pristupa dionika šire lokalne zajednice.

Sredstva za provedbu Programa bila su osigurana u „Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu“ (Narodne novine, broj 145/22) u razdjelu 061, glava 05 Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, program 2902 – Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima na aktivnosti K680054 – Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u iznosu od 730.000,00 EUR.

Korisnici Programa u širem smislu bili su stanovnici lokalne zajednice pripadnici romske nacionalne manjine koji imaju korist od provedbenih aktivnosti Programa. U užem smislu korisnici Programa bile su jedinice lokalne samouprave s udjelom višim od 1% pripadnika romske nacionalne manjine u stanovništvu prema Popisu stanovništva iz 2021. godine, pri čemu taj postotak čini najmanje 30 stanovnika pripadnika romske nacionalne manjine koji žive u toj jedinici lokalne samouprave (gradovi: Sisak, Kutina, Đurđevac, Slavonski Brod, Beli Manastir, Belišće, Vodnjan, Čakovec, Mursko Središće, Grubišno Polje, Ludbreg te općine: Popovača, Cestica, Petrijanec, Peteranec, Hlebine, Rasinja, Darda, Petlovac, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi, Mala Subotica, Nedelišće, Orehovica, Kotoriba, Podturen, Pribislavec, Domašinec, Donji Vidovec, Mali Bukovec, Legrad, Velika Ludina, Koprivnički Bregi, Sveti Đurđ, Donji Kraljevec, Virje, Viljevo, Podgorač).

Prihvatljiva područja za provedbu Programa bila su administrativno-teritorijalna područja korisnika Programa, jedinica lokalne samouprave. Prihvatljive su bile građevine javne namjene, iz područja društvene, javne, komunalne, socijalne, okolišne i gospodarske infrastrukture, koje su bile na raspolaganju široj lokalnoj zajednici, a u okviru kojih je provedba pridonijela povećanju standarda društvene, javne, komunalne, socijalne i okolišne infrastrukture u romskim zajednicama.

Tijekom 2023. godine putem Programa je realizirano 13 projekata (utrošen je iznos od 611.182,95 EUR za 13 projekata, a ukupno isplaćena sredstva u 2023. godini iznose 686.640,36 EUR, jer je jedan projekt realiziran krajem 2022., a isplaćen u 2023. godini).

Sredstva za provedbu Programa u „Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2024. godinu i projekcijama za 2025. i 2026. godinu” (Narodne novine, broj 149/23) u razdjelu 061, glava 05 Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, program 2902 – Razvoj potpomognutih područja i područja s razvojnim posebnostima na aktivnosti K680054 – Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine iznose 1.350.000,00 EUR, s projekcijama za 2025. godinu u iznosu od 800.000,00 EUR te za 2026. godinu u iznosu od također 800.000,00 EUR.

Pokazatelji provedbe i pokazatelji uspješnosti provedbe	Broj provedenih projekata vezanih za ulaganja u objekte socijalne, komunalne i gospodarske infrastrukture		
Planirani ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	17		
Ostvareni ishodi za pokazatelje provedbe u 2023. godini	13		
IZVORI FINANCIRANJA	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
Izvori financiranja u 2023. godini (proračunska pozicija i predviđeni iznos sredstava)	K680054 - Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine 796.336,00	0,00	0,00
UKUPNO UTROŠENA SREDSTVA PO IZVORU	Državni proračun (EUR)	EU financiranje (EUR)	Drugi izvori (EUR)
	K680054 - Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine 686.640,36	0,00	0,00
ROK PROVEDBE AKTIVNOSTI	IV. kvartal 2025.		

Mjera 7.4. Osiguravanje pristupa vodi namijenjenoj za ljudsku potrošnju u kućanstvu

Nema planiranih aktivnosti u ovom Akcijskom planu.

ZAKLJUČAK

Novim strateškim okvirom za uključivanje Roma u Republici Hrvatskoj – Nacionalnim planom, koji je u potpunosti usklađen sa Strateškim okvirom Europske unije za ravnopravnost, uključivanje i sudjelovanje Roma do 2030., definirani su novi horizontalni i sektorski ciljevi za provedbu javne politike uključivanja Roma do 2027. Dio politika ostao je usmjeren na ključna sektorska područja – obrazovanje, zapošljavanje, zdravstvo i stanovanje, dok je u horizontalnim ciljevima fokus stavljen na borbu protiv antiromskog rasizma, smanjivanje siromaštva Roma i poticanje participacije Roma u svim segmentima javnog i društvenog života.

Akcijski plan prati strukturu Nacionalnog plana te se sastoji od 24 mjere i 58 aktivnosti koje služe za ostvarenje sedam posebnih ciljeva. U odnosu na prethodni akcijski plan za razdoblje od 2021. do 2022. u novom je dokumentu broj aktivnosti povećan za osam. Od 24 mjere Akcijskog plana u ovom izvještajnom razdoblju 4 mjere nisu provedene (1 mjera u horizontalnom cilju smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno – ekonomski jaz između Roma i opće populacije te tri mjere u sektorskim područjima zapošljavanja (1 mjera) i stanovanja (2 mjere). U okviru 20 provedenih mjera provedeno je 48 od 50 planiranih aktivnosti. Početak provedbe projekata planiranih u okviru ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. očekuje se tijekom 2024. godine koji će obuhvatiti provedbe ostalih aktivnosti planiranih za sljedeću kalendarsku godinu.

Izvješće navodi znatne uspjehe u područjima obrazovanja (primjerice, značajno povećanje broja učenika koji pohađaju dnevni boravak i broja studenata pripadnika romske nacionalne manjine na što je svakako utjecalo i povećanje iznosa studentskih stipendija), unaprjeđenja uvjeta stanovanja (nastavak Programa za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine i nastavak provedbe godišnjih programa za poboljšanje uvjeta življenja pripadnika romske nacionalne manjine), održivog zapošljavanja (nove mjere Hrvatskog zavoda za zapošljavanje prilagođene potrebama tržišta rada) te brojne aktivnosti vezane uz očuvanje povijesnog sjećanja, romske tradicije i kulture, kao i znatno uvećanog financiranja romskih organizacija civilnog društva.

Također, potrebno je istaknuti i povećane aktivnosti Povjerenstva. Povjerenstvo je aktivnim djelovanjem i u 2023. značajnom financijskom podrškom sufinanciralo potrebe jedinica lokalne samouprave usmjerene poboljšanju infrastrukturnih uvjeta, poticalo obrazovanje odraslih, kao i projekte romskih organizacija civilnog društva, posebice Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ za sufinanciranje dovršetka izgradnje Zida boli u Romskom memorijalnom centru u Uštici, u ukupnom iznosu od 179.619,13 EUR.

Nadalje, s obzirom na to da je Republika Hrvatska, sukladno Preporukama Vijeća EU i Strateškom okviru EU za jednakost, uključivanje i participaciju Roma, dužna detaljno izvještavati Europsku komisiju o svim relevantnim aktivnostima poduzetim za ispunjavanje Preporuka, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je i za 2023. godinu prikupio podatke tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave s većim brojem pripadnika romske nacionalne manjine iz kojih je vidljivo da i na tim razinama postoje znatne investicije

koje doprinose unaprjeđenju ukupne integracije pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj te smanjivanju jaza između pripadnika romske nacionalne manjine i ostatka populacije u ključnim područjima.

No, i dalje zabrinjava nizak obuhvat učenika srednjih škola, formiranje razrednih odjela koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine te jaz između Roma i Romkinja u zapošljavanju. Također, u narednom će razdoblju biti potrebno uložiti dodatne napore u području zdravlja, kao i na područjima obrazovne i stambene segregacije.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu, za provođenje Akcijskog plana u 2023. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u ukupnom iznosu od 5.116.399,66 EUR, te je zamjetno kako je razina utrošenih sredstava nešto viša od razine utrošenih sredstava za provođenje Akcijskog plana u 2022. godini (5.092.722,61 EUR), a niža od utroška provedbe Akcijskog plana za 2021. godinu kada su iznosila 5.930.552,03 EUR. U ova sredstva nisu uračunate znatne investicije na lokalnoj i područnoj razini, sredstva nadležnih tijela u okviru redovitih aktivnosti i aktivnosti sufinanciranih sredstvima fondova EU za koje se ne vodi statistika u odnosu na etničku pripadnost korisnika. Također, početak provedbe projekata planiranih u okviru ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. očekuje se tijekom 2024., kao i značajni porast udjela EU sredstava u ukupnoj provedbi Akcijskog plana u 2024. godini.

Važno je napomenuti da su za komplementarne aktivnosti koje se provode u okviru Operativnog programa romske nacionalne manjine u 2023. utrošena sredstva državnog proračuna u ukupnom iznosu od 6.201.928,41 EUR te sredstva van državnog proračuna u ukupnom iznosu od 1.535.002,10 EUR.

Konačno, treba istaknuti kako opseg aktivnosti i iskorištenih sredstva državnog proračuna govore u prilog kontinuiranoj predanosti Vlade Republike Hrvatske za poduzimanje aktivnosti kojima se poboljšava položaj pripadnika romske nacionalne manjine i smanjivanje jaza koji je još uvijek zamjetan između romske zajednice i većinskog stanovništva u Republici Hrvatskoj.

PRILOG 1: PRIKAZ PROVOĐENJA MJERA I AKTIVNOSTI IZ DOKUMENATA TIJELA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIH TIJELA ZA KOJE SE OČEKUJE DA ĆE IMATI UTJECAJ NA OSTVARENJE CILJEVA NACIONALNOG PLANA ZA UKLJUČIVANJE ROMA ZA RAZDOBLJE OD 2021. DO 2027. GODINE

Ciljevi Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine ostvaruju se i putem mjera i aktivnosti općih politika u nadležnosti drugih tijela državne uprave. Stoga u nastavku slijedi prikaz provedena mjera i aktivnosti u općim politikama za koje se očekuje da imaju značajan utjecaj na ostvarivanje ishoda Nacionalnog plana za uključivanje Roma za razdoblje od 2021. do 2027. godine, a koje su provedene tijekom 2023. godine.

Prilog je nastao temeljem izvješćavanja tijela državne uprave i drugih tijela koji su nositelji provedbe u provedbenog dokumentu. Mjere se odnose na sedam posebnih ciljeva: *borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije, smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno - ekonomski jaz između Roma i opće populacije, poticati participaciju Roma kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje Roma u javne institucije, učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom obrazovanju, učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom zapošljavanju, poboljšano zdravlje Roma i učinkovit, jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi te učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama.*

10.1. Posebni cilj: Borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije

U okviru posebnog cilja Borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije Ministarstvo pravosuđa i uprave u okviru mjere *Unaprijediti kompetencije javnih i državnih službenika za djelovanje u području suzbijanja diskriminacije* izvješćava da je jedan od predmeta ispitivanja na državnom ispitu predmet Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije. U Ispitnome katalogu za državni ispit koji je temeljni dokument kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnome ispitu, jedno od potpodručja ispitivanja iz navedenog predmeta jest Zabrana diskriminacije i ravnopravnost spolova. Stoga se državnim ispitom ispituju sadržaji koji se odnose na suzbijanje diskriminacije, odnosno sadržaji koji se odnose na Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova. Nadalje, kandidatima koji imaju obvezu polaganja državnog ispita omogućeno je pohađanje programa e-učenja – pripreme za polaganje državnog ispita putem sustava za e-učenje. Sastavni dio programa e-učenja su sadržaji predmeta Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije u sklopu kojeg se nalaze lekcije potpodručja Zabrana diskriminacije i ravnopravnost spolova.

U 2023. godini ispitni koordinatori iz javnopravnih tijela prijavljivali su kandidate s obvezom polaganja državnog ispita na programe e-učenja te su polaznici u sklopu priprema za polaganje ispita pohađali lekcije koje se odnose na suzbijanje diskriminacije. Osim navedenog, u 2023. godini stručna radna skupina za razvoj ispita iz predmeta Ustavno ustrojstvo, pristup informacijama i zabrana diskriminacije“ doradila je sadržaje e-učenja iz navedenog predmeta (lekcije, priručnike).

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je organizirao online stručni tečaj o nediskriminaciji i zaštiti prava posebno ranjivih skupina u sustavu socijalne skrbi. Tečaj je u razdoblju od 12 mjeseci pohađalo ukupno 321 socijalnih radnika/ica.

Kako bi se omogućila podrška postojećem sustavu suzbijanja diskriminacije, govora mržnje i zločina iz mržnje putem razvoja alata za praćenje ovih pojava, provedbe različitih oblika usavršavanja i osposobljavanja te drugih oblika edukativnih aktivnosti i stručnih skupova u sklopu mjera *Stvaranje preduvjeta za provedbu projekta „Podrška jednakosti kroz snažniji sustav i planiranje“* tijekom 2023. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je analizirao postojeće određene parametre praćenje predmeta zločina iz mržnje i „govora mržnje“ kroz kazneni i prekršajni postupak radi izrade i/ili unaprjeđenja baze podataka koji se prikupljaju na temelju Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje. Ujedno u suradnji s Ministarstvom pravosuđa i uprave te kroz rad Radne skupine za praćenje zločina iz mržnje definiran je opis poslova i uvjeta za potrebe izrade baze podataka koji se prikupljaju temeljem Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje.

Nadalje, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je sudjelovao u pripremi natječajne dokumentacije prvi nacrt sažetka operacije za projekt „Podrška jednakosti“ u okviru ESF+ iz Programa „Učinkoviti ljudski potencijali 2021-2027.“.

U okviru mjere - *Podržati razvoj sustava podrške žrtvama diskriminacije* Ministarstvo znanosti i obrazovanja provelo je aktivnost Izgradnja sustava stručne potpore u školama za djecu koja su žrtve diskriminacije i vršnjačkog nasilja koja uključuje sufinanciranje preventivnih programa u osnovnim i srednjim školama, sufinanciranje rada timova za psihološke krizne intervencije, provedbu Programa resocijalizacije djece i mladih ovisnika o drogama, dodjelu godišnjih nagrada i priznanja za promicanje tolerancije i škole bez nasilja. U svrhu provedbe mjere raspisan je Javni poziv za financiranje preventivnih projekata osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u školskoj godini 2022/2023 te Javni poziv za podnošenje prijedloga za dodjelu nagrade „Luka Ritz“ za promicanje tolerancije i škole bez nasilja za školsku godinu 2022/2023.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je kontinuirano radio na izradi natječajne dokumentacije za projekt „Prevenција diskriminacije i pružanje potpore žrtvama“ međutim ista nije završena do kraja 2023. godine.

S ciljem unaprjeđenja mehanizama praćenje jednakosti i stanja ljudskih prava na nacionalnoj razini i analize struktura/oblika diskriminacije i/ili nejednakosti u društvu, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je provodio mjeru *Uspostava sustava za prikupljanje podataka o jednakosti* u sklopu koje su pojedina javno-pravna tijela imenovala nove koordinate za podatke o jednakosti. Također, u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održana su dva sastanka koordinatora te su predstavljani EU alati za mapiranje podataka o jednakosti i upute za popunjavanje. Objedinjeni prilozi poslani su EU Podskupini za podatke o jednakosti (eng. Equality Data Subgroup) radi izrade končanog

priručnika. Za provedbu inicijalnog mapiranja podataka o jednakosti, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je ažurirao Definicije pokazatelja za baze podataka o jednakosti.

Kako bi se povećala svijest poslovne zajednice o zabrani diskriminacije skupina koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova, tijekom 2021. godine Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u okviru mjere *Povećati svijest poslovne zajednice o zabrani diskriminacije skupina koje štiti Zakon o suzbijanju diskriminacije i Zakon o ravnopravnosti spolova* organizirao provedbu virtualnih edukacija o nediskriminaciji s naglaskom na anti-diskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti. Cilj je bio informirati i osvijestiti sudionike o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika. Edukacije su prvenstveno bile namijenjene zaposlenicima sindikata koji pružaju pravnu pomoć, stručnjacima za ljudske potencijale i rukovoditeljima poduzeća i radničkim predstavnicima (povjerenici za zaštitu dostojanstva radnika, sindikalni predstavnici, članovi radničkih Vijeća). Planirane aktivnosti u 2023. godini: Provedba e-tečaja o nediskriminaciji za stručnjake u području upravljanja ljudskim potencijalima, zaposlenike sindikata koji pružaju pravnu pomoć, predstavnike radnika i službenike u lokalnoj, područnoj (regionalnoj) samoupravi s naglaskom na nediskriminacijsko zakonodavstvo, pojave diskriminacije kod zapošljavanja i na radu te primjere dobre prakse u promicanju jednakosti kao i provedba edukacije za rukovoditelje u privatnom sektoru o Zakonu o suzbijanju diskriminacije i Zakonu o ravnopravnosti spolova i skupinama u riziku od diskriminacije na tržištu rada, uz osvještavanje poslodavaca o njihovoj odgovornosti za stvaranje radnog okruženja oslobođenog od diskriminacije i dužnosti zaštite dostojanstva radnika nisu provedene. Kako je edukacija provedena 2021. dobila pozitivnu ocjenu sudionika, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je tijekom 2023. održao sastanak s ugovornim partnerom izvedbe opisane on-line edukacije radi prilagodbe već postojećih materijala u cilju provedbe opisanih aktivnosti tijekom 2024. godine.

Stavljanjem u funkciju slobodnih stanova u vlasništvu Republike Hrvatske za osobe na potresom pogođenim područjima i drugim korisnicima programa stambenog zbrinjavanja provedena je mjera *Unapređenja uvjeta za ostvarenje prava na stanovanje za skupine u riziku od diskriminacije u stambenim politikama*. Vezano za Akcijski plan suzbijanja diskriminacije za 2023. godinu Uprava za stambeno zbrinjavanje i Uprava za provedbu obnove od potresa kao sastavni dijelovi Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine stambeno su zbrinuli građane Republike Hrvatske kroz potpisivanje 403 ugovora o najmu (7 ugovora za bivše nositelje stanarskog prava), 170 obitelji se uselilo u obnovljene i novoizgrađene stambene jedinice, dok se za 992 korisnika radilo na održavanju mobilnih stambenih jedinica, 1156 osoba bilo je obuhvaćeno mjerama izuzimanja/premještanja/dodjele mobilnih stambenih jedinica, a za 524 osobe odrađen je najam i servisiranje te dodjela mobilnih wc kabina.

Unapređenje prevencije zločina iz mržnje i govora mržnje ostvareno je kroz provedbu aktivnosti kojima se unaprjeđuje znanje predstavnika tijela zaduženih za izvršenje zakonodavstva (pravosudni dužnosnici, sudski savjetnici, državnoodvjetnički savjetnici i policijski službenici) o kaznenopravnom aspektu zločina iz mržnje i govora mržnje kao i

senzibilizaciju opće i stručne javnosti za problematiku zločina iz mržnje i govora mržnje te poticanje prijavljivanja diskriminacije nadležnim institucijama. S tim u vezi Ministarstvo unutarnjih poslova tijekom 2023. godine nastavilo je sa sustavnom i kontinuiranom provedbom nacionalnog preventivnog projekta „Zajedno protiv govora mržnje“ i to u suradnji s drugim nadležnim državnim institucijama, jedinicama lokalne i područne samouprave, sveučilišnom i znanstvenom zajednicom, sportskim organizacijama, klubovima i udrugama, relevantnim organizacijama civilnog društva, medijima, odgojno-obrazovnim ustanovama, sportašima, glazbenicima, umjetnicima i drugim istaknutim članovima društvene zajednica. Također, Ministarstvo je provodilo i aktivnosti iz projekta „Budi navijač, a ne razbijač“. Cilj preventivnih aktivnosti, kao i samog projekta, bio je educirati mlade osobe kako izgraditi društvenu klimu temeljenu na toleranciji, prihvaćanju različitosti, kulturi dijaloga, poštivanju drugih kao i fair play navijanju na sportskim natjecanjima. Tijekom 2023. godine u sklopu navedenog projekta održano je na desetke javnih manifestacija koje su obuhvatile preko 20 000 mladih osoba.

Teme vezane za zaštitu ljudskih prava i zločin iz mržnje uključene su u izvedbene planove dva studijska programa (Stručni studij Kriminalistike i Specijalistički diplomski stručni studij Kriminalistike na Visokoj policijskoj školi), dok su teme vezane za zaštitu ljudskih prava i nediskriminaciju uključene u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac/policajka u okviru Policijske škole „Josip Jović“ te u strukovni kurikulum trećeg ili četvrtog razreda redovitog srednjoškolskog obrazovanja za zanimanje policajac u okviru policijske škole „Josip Jović“.

Tijekom 2023., Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je u suradnji s Pravosudnom akademijom u sklopu provedbe stručnih seminara za suzbijanje zločina iz mržnje i govora mržnje proveo dvije edukacije za 60 sudaca, sudskih savjetnika, djelatnika državnog odvjetništva i policijskih službenika s područja Zagrebačke, Vukovarsko-srijemske, Osječko-baranjske, Primorsko-goranske, Istarske i Zadarske županije.

Početakom 2023. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je proveo Mapiranje obrazovnih aktivnosti na temu nediskriminacije, zločina iz mržnje i govora mržnje u Republici Hrvatskoj. Mapiranje obrazovnih programa osposobljavanja i usavršavanja provedenih u organizaciji javnopravnih tijela i organizacija civilnoga društva u razdoblju od 2017. do 2021., na temu zločina iz mržnje, govora mržnje ili nediskriminacije rezultiralo je sa sedam ključnih preporuka za unapređenje budućih aktivnosti podizanja razine znanja i jačanja kapaciteta državne i javne uprave, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacija civilnog društva u području suzbijanja diskriminacije, zločina iz mržnje i govora mržnje.

U okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih Ministarstvo znanosti i obrazovanja financiralo je 9 projekata prijavljenih prioritetnom području Promicanje socijalne uključenosti te očuvanja nacionalnog i lokalnog identiteta, potpodručje Odgoj i obrazovanje za mir i nenasilno rješavanje sukoba.

Državno odvjetništvo Republike Hrvatske je provodilo aktivnosti u okviru mjere *Unaprijediti prevenciju zločina iz mržnje i govora mržnje* te izvještava da su se tijekom 2023. godine državni odvjetnici odnosno zamjenici prijavili kao sudionici na brojnim edukativnim aktivnostima/radionicama. Prema evidenciji Državnog odvjetništva Republike Hrvatske, državni odvjetnici su tijekom 2023. godine prijavljeni kao polaznici na najmanje 10 (deset) radionica u (su)organizaciji Pravosudne akademije (među kojima i onih u organizaciji Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina), za 1 (jednu) radionicu u Bukureštu, u organizaciji Ministarstva pravosuđa i uprave te za 1 (jedan) seminar Europske mreže za pravosudno osposobljavanje (EJTN) u Wustrau, a na temu zločina iz mržnje, govora mržnje te promicanja prava na različitost i borbe protiv netrpeljivosti i mržnje, kao i na temu pružanja podrške žrtvama kaznenih djela, pa tako i zločina iz mržnje. Također je tijekom 2023. godine predstavnik Državnog odvjetništva Republike Hrvatske bio predavač na 4 (četiri) radionice u organizaciji Pravosudne akademije i Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina te 1 (jedne) u organizaciji Kuće ljudskih prava. Sudjelovanje, aktivnost i interes državnih odvjetnika za navedenu problematiku u bitnom je porastu u odnosu na 2022. godinu, kada su predstavnici Državnog odvjetništva Republike Hrvatske bili predavači i polaznici na manjem broju edukativnih aktivnosti, te se nedvojbeno može uočiti napredak postignut u ostvarenju spomenutih aktivnosti u okviru predmetne mjere.

U okviru mjere – *Jačati svijest o žrtvama genocida (uključujući Holokaust i Samudaripen)* Ministarstvo znanosti i obrazovanja omogućilo je svim zainteresiranima odgojno-obrazovnim ustanovama u Republici Hrvatskoj realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac kako bi učenici osmih razreda osnovne škole te učenici srednjih škola, uz stručnu pripremu i stručno vođenje, mogli unaprijediti znanje o Holokaustu te spoznati razmjere i posljedice počinjenih zločina protiv čovječnosti. U 2023. godini svoj interes za realizaciju terenske nastave u Spomen području Jasenovac iskazalo je 38 škola od toga 22 osnovne i 16 srednjih škola u Republici Hrvatskoj, a ukupno 1609 učenika je sudjelovalo u organiziranom posjetu Spomen području Jasenovac.

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova izvještava da je sukladno *Mjeri 6.3. Jačati svijest o žrtvama genocida (uključujući Holokaust i Samudaripen)* iz Akcijskog plana za suzbijanje diskriminacije za 2023. godinu, hrvatsko predsjedanje Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust (IHRA) organiziralo plenum u lipnju 2023. u Dubrovniku. Također su u studenome 2023. u Zagrebu održana dva četverodnevna plenarna zasjedanja IHRA-e, na kojima je sudjelovalo oko 300 delegata iz 40 država članica i promatrača. Dubrovački plenum je proglašen jednim od najuspješnijih plenarnih zasjedanja u povijesti IHRA-e.

U rujnu 2023. godine u Zagrebu je održana znanstvena konferencija o genocidu nad Romima u Drugom svjetskom ratu u suradnji sa Savezom Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ te je u prostorima Saveza Roma otvorena i izložba na istu temu. Također, u rujnu 2023. održana je i druga znanstvena konferencija, odnosno prva lokalizacija IHRA-ine radionice Čuvajući činjenice, čuva se budućnost: Jačanje kapaciteta za suprotstavljanje iskrivljavanju istine o Holokaustu, koja je organizirana u suradnji IHRA-e i UNESCO-a u obliku dvodnevne obuke za 50 hrvatskih učitelja.

Povodom obilježavanja 85. obljetnice Pogroma iz studenog ("Kristalna noć") u 2023. godini održan je komemorativni događaj uz sudjelovanje dužnosnika Republike Hrvatske i diplomatskog zbora u Republici Hrvatskoj. Dan uoči početka plenarnog zasjedanja u Zagrebu, organiziran je posjet JUSP Jasenovac i Romskom memorijalnom centru Uštica za više od 200 delegata IHRA-e. Također, u okviru plenarnog zasjedanja u Zagrebu, u auli Nacionalne i sveučilišne knjižnice otvorena je izložba o životu glumice Lee Deutsch. U suradnji sa Zakladom SHOAH Sveučilišta Južna Kalifornija, Vlada Republike Hrvatske investirala je u razvoj jedinstvenih digitalnih platformi za obrazovanje o Holokaustu i očuvanju židovskog života u Republici Hrvatskoj (*IWalk* i *IWitness*), koji povezuju svjedočanstva preživjelih Holokausta sa znamenitostima židovskog života i stradanja tijekom Holokausta. Hrvatsko predsjedanje IHRA-om podržalo je i financiralo osnivanje stipendije prof. Yehuda Bauer (*Yehuda Bauer Grant*), u čast umirovljenom počasnom predsjedavajućem IHRA-e, u cilju pružanja financijske potpore novoj generaciji akademskih istraživača Holokausta i antisemitizma.

Planirani ishodi su u 2023. godini ostvareni na način da su organizirana dva plenarna predsjedanja, međunarodne konferencije te izložba na temu Holokausta i genocida nad Romima. Također, provedeni su plan i program predsjedanja Republike Hrvatske Međunarodnim savezom za sjećanje na Holokaust te aktivnosti u okviru predsjedanja IHRA-om. S obzirom na sve navedeno, vidljivo je da je tijekom predsjedanja IHRA-om učinjen značajan doprinos aktivnostima koje se u okviru IHRA-e prate te se očekuje daljnje aktivno sudjelovanje Hrvatske kao članice IHRA-e i nakon njenog uspješnog predsjedanja.

10.2. Posebni cilj: Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno-ekonomski jaz između Roma i opće populacije

U sklopu provedbenog dokumenta Akcijskog plana borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2024., Mjera – *Razvoj i provedba programa usmjerenih smanjenju materijalne deprivacije i socijalne isključenosti ranjivih skupina* za 2023. godinu koja se odnosi na posebni cilj Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno - ekonomski jaz između Roma i opće populacije mjere, u nadležnosti Ureda za udruge u 2023. godini u provedbi su bila 142 projekta, ukupne vrijednosti 3.448.300,01 EUR, dok su u 2022. godini bila 42 projekta ukupne vrijednosti 957.134,30 EUR.

Ministarstvo hrvatskih branitelja izvještava da je u okviru mjere *Povećanje dostupnosti odgoja i obrazovanja marginaliziranim i ranjivim skupinama koji su u lošijem socioekonomskom položaju* zastupljeno s jednom aktivnosti koja se odnosi na ostvarivanje prava na besplatne udžbenike za potrebe redovitoga školovanja u srednjim školama te redovitoga ili izvanrednog školovanja na visokim učilištima radi olakšavanja pristupa obrazovanju, sukladno Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji („Narodne novine” broj: 121/17, 98/19, 84/21, 156/23), i za potrebe redovitoga školovanja u srednjim školama, sukladno Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata („Narodne novine” broj: 84/21). Zakonom o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji je propisano da, pod Zakonom određenim uvjetima, pravo na besplatne udžbenike za potrebe redovitoga školovanja u srednjim školama te za potrebe redovitoga ili izvanrednog školovanja

na visokim učilištima mogu ostvariti: djeca smrtno stradalog hrvatskog branitelja i djeca nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, hrvatski ratni vojni invalidi iz Domovinskog rata, hrvatski branitelji iz Domovinskog rata, djeca hrvatskog ratnog vojnog invalida iz Domovinskog rata i djeca hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata koji su u obrani suvereniteta Republike Hrvatske sudjelovali najmanje 100 dana u borbenom sektoru. Zakon o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata propisuje da, pod Zakonom određenim uvjetima, pravo na besplatne udžbenike za potrebe redovitoga školovanja u srednjim školama mogu ostvariti djeca civilnih osoba poginulih, umrlih ili nestalih u Domovinskom ratu, djeca civilnih invalida iz Domovinskog rata i civilni invalidi iz Domovinskog rata. Zahtjevi za ostvarivanje prava na besplatne udžbenike po Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata podnose se nadležnim županijskim tijelima koji predmetnu stvar rješavaju u upravnom postupku. U 2023. godini broj korisnika prava na besplatne udžbenike sukladno Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji i Zakonu o civilnim stradalnicima iz Domovinskog rata bio je 2.075, a u 2022. godini 4.177 korisnika.

Ministarstvo turizma i sporta izvještava da u 2023. godini nije provodilo pozive čije aktivnosti bi mogle pridonijeti postizanju rezultata vezano uz provedbu Mjere – *Poboljšanje i dostupnost besplatnih programa usmjerenih socijalnom uključivanju djece i obitelji u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti*, međutim planira objavu poziva „Uključivanje djece i mladih u riziku od socijalne isključenosti u sport“ u 2024. godini, u iznosu od 19.000.000,00 EUR za provedbu ove mjere te se prvi brojevi pokazatelji očekuju u 2025. godini.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike izvještava da su mjere i aktivnosti usmjerene na osiguravanje regionalno ravnomjernije rasprostranjenosti izvaninstitucijskih usluga, smanjenju broja ulazaka novih korisnika u institucijski oblik skrbi uz osiguravanje usluga podrške u zajednici, osiguravanju primjerenih usluga za starije osobe na područjima na kojima te usluge nisu dostatne te povećanju broja udomiteljskih obitelji, posebice u odnosu na djecu najmlađe životne dobi.

Proces deinstitutionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga provodi se u skladu s predviđenom dinamikom provedbe te se aktivnosti razvoja usluga u zajednici kontinuirano provode. Radi povećanja regionalne dostupnosti usluga podrške u zajednici i smanjenja broja korisnika u institucijama, izrađen je Operativni plan deinstitutionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2027. godine kojim su operacionalizirane mjere nastavka procesa u narednom razdoblju. U 2023. godini u okviru EU Projekta „Prijelaz s institucionalne skrbi na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom“ (Ugovor o savjetodavnim uslugama između Svjetske banke i MROSP-a), započela je izrada prvih 20 individualnih planova deinstitutionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije deinstitutionalizacije i transformacije državnih ustanova socijalne skrbi.

Vezano uz poticanje razvoja udomiteljstva i povećanje broja udomiteljskih obitelji za djecu, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o udomiteljstvu 2022. godine omogućeno je

obavljanje specijaliziranog udomiteljstva za djecu i udomiteljima koji već obavljaju udomiteljstvo i imaju trogodišnje iskustvo u pružanju usluge smještaja djetetu ili mlađoj punoljetnoj osobi i koji su srednjoškolskog obrazovanja. Nadalje, povećani su iznosi opskrbnina i naknada za rad udomitelja počevši od 5. ožujka 2022. godine, te je povećan iznos osnovice za izračun naknade za rad udomitelja i opskrbnine za 2023. godinu. Naknada za rad tradicionalnog i standardnog udomitelja od 2021. godine do danas ukupno se povećala za 65-68%. Opskrbnine za odrasle osobe povećale su se od 9 do 30%, a za djecu od oko 25 do 48%. Zakonom o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj 152/22) omogućena je nova vremenska potpora za udomitelje – udomiteljski dopust. Zaposlenom ili samozaposlenom udomitelju omogućuje se udomiteljski dopust u neprekidnom trajanju od šest mjeseci za smještaj djeteta do sedme godine života. Udomiteljima je omogućen za vrijeme trajanja udomiteljskog dopusta uvećan iznos naknada za rad udomitelja u ukupnom iznosu od 609,00 EUR. Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o mjeri za smanjenje utjecaja porasta cijena energenata za pružatelje socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj kojom se osigurava naknada udomiteljima, a kojom se ublažio udar od porasta cijena energenata u razdoblju od 1. travnja 2022. godine do 31. ožujka 2024. godine. Naknada je povećana s 53,09 na 70,00 EUR.

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. planirana je mjera „Razvoj usluga u zajednici radi prevencije institucionalizacije“ i s njom povezana investicijska mjera „Izgradnja i opremanje centara za starije osobe“ vrijednosti 49.107.439,11 EUR, u okviru koje je predviđena izgradnja 8 centara za starije osobe. U svrhu provedbe navedene investicije, 22. prosinca 2022. objavljen je Poziv „Izgradnja i opremanje centara za starije osobe (izvaninstitucijske i institucijske usluge)“ koji je zatvoren 22. ožujka 2023. godine. Prihvatljivim prijaviteljima određene su jedinice lokalne samouprave u obveznom partnerstvu s jedinicom područne (regionalne) samouprave na čijem području se projekt provodi. Na poziv je zaprimljeno 27 prijava iz 18 županija. Interes za objavljeni Poziv pokazao je da su potrebe za uslugama puno veće zbog čega je Vlada osigurala dodatna sredstva iz Državnog proračuna u iznosu od 54.000.000,00 EUR za izgradnju i opremanje dodatnih 10 centara za starije osobe kako bi se svakoj županiji iz koje je zaprimljen projekt financirala izgradnja jednog centra za starije osobe. Ukupna vrijednost ugovorenih 18 projekata iznosi cca 159 milijuna EUR, a Ugovori o bespovratnim sredstvima uručeni su dana 2. listopada 2023. godine.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike izvješćava da je u okviru mjere *Razvoj novih usluga*, u razdoblju od 20. studenoga 2020. do 30. studenoga 2023. provodilo ESF projekt „Zaustavimo nasilje nad ženama i nasilje u obitelji – za nasilje nema opravdanja“. U okviru projekta provedena je edukacija stručnjaka iz sustava socijalne skrbi za pružanje usluge psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilničkog ponašanja. Edukacija se provodila u razdoblju od 15. studenoga 2022. do 10. veljače 2023. godine. Educirana su 52 stručnjaka iz sustava socijalne skrbi za pružanje usluge psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilničkog ponašanja. Ukupna vrijednost Ugovora iznosi 90.410,79 EUR, od čega je za navedenu Aktivnost: A788015 iz Državnog proračuna financirano 15% odnosno 13.561,62 EUR, a iz Projekta EU iznos od 76.849,17 EUR.

S ciljem uspostave novih usluga u zajednici te osiguravanja novih oblika stručne podrške korisnicima u 2023. godini educirano je 30 obiteljskih suradnika u 14 državnih domova za djecu i 52 stručnjaka iz Obiteljskog centra za pružanje psihosocijalnog tretmana radi prevencije nasilnog ponašanja, te 423 stručnjaka radi unapređenja provedbe mjera obiteljsko – pravne zaštite odnosno poboljšanja znanja i vještina voditelja mjera (edukacija i licenciranje voditelja mjera).

Provedena je mjera Edukacija obiteljskih suradnika u okviru NPOO mjere C4.3R3-II „Jačanje kapaciteta stručnjaka za pružanje usluga u zajednici“ za što je utrošeno 11.945,05 EUR sa stavke NPOO T797014 – Razvoj socijalnih usluga u zajednici – izvor 581.

Provedena je mjera Edukacija i licenciranje 400 voditelja mjera obiteljsko – pravne zaštite u okviru mjere C4.3R3-II „Jačanje kapaciteta stručnjaka za pružanje usluga u zajednici“. Za provedbu mjere utrošeno je 168.425,24 EUR s NPOO Aktivnosti T797014 – Razvoj socijalnih usluga u zajednici – izvor 581.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike vezano uz mjeru *Uvođenja novih profila radnika za pružanje socijalnih usluga*, s ciljem uspostave novih usluga u zajednici te osiguravanja novih oblika stručne podrške korisnicima, izvještava da je u 2023. godini zaposleno ukupno 121 novih profila radnika, od toga 38 obiteljskih suradnika i 34 voditelja mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu u domovima socijalne skrbi za djecu te 49 socijalnih mentora u područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad. Za zapošljavanje socijalnih mentora u sklopu NPOO mjere C4.3.R2-II „Uvođenje usluge socijalnog mentorstva T797014 – Razvoj socijalnih usluga u zajednici – izvor 581, utrošeno je 292.654,00 EUR, za zapošljavanje voditelja mjere obiteljsko-pravne zaštite u domovima za djecu kojima je osnivač Republika Hrvatska u okviru NPOO mjere C4.3R3-II „Jačanje kapaciteta stručnjaka za pružanje usluga u zajednici“ T797014 – Razvoj socijalnih usluga u zajednici – izvor 581, utrošeno 214.880,00 EUR, dok je za zapošljavanje obiteljskih suradnika u domovima za djecu kojima je osnivač Republika Hrvatska u okviru NPOO mjere C4.3R3-II „Jačanje kapaciteta stručnjaka za pružanje usluga u zajednici“ T797014 – Razvoj socijalnih usluga u zajednici – izvor 581, utrošeno je 188.100,00 EUR.

U okviru mjere *Poboljšanje infrastrukturnih kapaciteta za pružanje socijalnih usluga*, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike izvještava da je radi povećanja regionalne dostupnosti usluga podrške u zajednici i smanjenja broja korisnika u institucijama, izrađen Operativni plan deinstitucionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije pružatelja socijalnih usluga u Republici Hrvatskoj od 2022. do 2027. godine kojim su operacionalizirane mjere nastavka procesa u narednom razdoblju. U 2023. godini u okviru EU Projekta „Prijelaz s institucionalne skrbi na skrb i podršku u zajednici za djecu, mlade i osobe s invaliditetom“ (Ugovor o savjetodavnim uslugama između Svjetske banke i MROSP-a), započela je izrada prvih 20 individualnih planova deinstitucionalizacije, prevencije institucionalizacije i transformacije deinstitucionalizacije i transformacije državnih ustanova socijalne skrbi. Svaki individualni plan državnih domova socijalne skrbi sadrži prijedloge osiguravanja nekretnina za pružanje izvaninstitucijskih usluga, posebice usluga organiziranog

stanovanja, usluga boravka te usluga psihosocijalne podrške te druge usluge podrške u zajednici.

U okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2021. – 2026. planirana je mjera „Razvoj usluga u zajednici radi prevencije institucionalizacije“ kako je obrazloženo pod mjerom „Povećanje opsega pružanja izvaninstitucijskih usluga na područjima na kojima te usluge nisu dostupne“.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike u okviru mjere *Poboljšanje kapaciteta (znanja i vještina) stručnjaka (uključujući voditelje mjere nadzora) u sustavu socijalne skrbi kako bi se osigurala kvalitetna i pravodobna rana identifikacija, upućivanje, učinkovito vođenje slučajeva, djelotvorne obiteljske intervencije i pružanje usluga koje su prilagođene multikulturalnom okruženju, uključujući superviziju*, navodi da se provodi standardizacija edukacijskih materijala i treninga za stručne radnike u područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad i vanjske suradnike.

S ciljem prevencije izdvajanja djece iz vlastitih obitelji i osiguravanja podrške djeci i obiteljima u riziku, u prosincu 2022. godine izrađeni su Standardi postupanja obiteljskih suradnika, u suradnji s Fondom Ujedinjenih naroda za djecu i objavljeni na službenim stranicama Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike. Cilj standarda je obiteljima u riziku osigurati pristup usluzi u zajednici usmjerenoj osnaživanju obitelji za funkcioniranje u svakodnevnom životu osiguravanjem praktične podrške. Aktivnost obiteljskog suradnika osiguravat će se u okviru socijalne usluge psihosocijalne podrške obitelji ili uz mjere zaštite osobnih prava i dobrobiti djeteta, u situacijama kada je procijenjen niski ili srednji rizik za razvoj djeteta. Obiteljski suradnik namijenjen je obiteljima s djecom u kojima postoji rizik od izdvajanja djece iz obitelji ili opasnost od pojave rizika, kao i obiteljima u kojima se planira povratak djeteta u obitelj, nakon mjera izdvajanja, s ciljem unapređenja roditeljskih vještina za svakodnevnu brigu o djeci.

U 2023. godini održani su zajednički sastanci – „aktivni“ s ravnateljima područnih ureda Hrvatskog zavoda za socijalni rad i pružateljima usluga u Zadru, Zagrebu i Osijeku na temu NPOO 2021.-2026., i to: reformske mjere C4.3.R.3. „Razvoj usluga u zajednici s ciljem prevencije institucionalizacije“ te C4.3.R3-II „Jačanje kapaciteta stručnjaka za pružanje usluga u zajednici“.

U 2024. godini planira se nastavak održavanja aktiva u svrhu podrške stručnjacima u provedbi usluge obiteljskog suradnika te podrške područnim uredima Hrvatskog zavoda za socijalni rad i voditeljima mjera intenzivne stručne pomoći i nadzora zaposlenim pružateljima usluga sukladno Planu održavanja aktiva.

U okviru mjere *Unaprijediti provođenje mjera obiteljsko-pravne zaštite (osiguravanje kontinuiranih edukacija, supervizija i povećanje naknade voditeljima mjera, te uspostava kvalitetnog sustava praćenja uspješnosti mjera)*, Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike provodi aktivnost organizacije i provedbe edukacija i licenciranje

voditelja mjera obiteljsko-pravne zaštite te osigurava superviziju za voditelje mjera. U tijeku je zapošljavanje voditelja mjera intenzivne stručne pomoći i podrške kod pružatelja socijalnih usluga za djecu.

Također, Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Ured UNICEF-a za Hrvatsku i Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu provode dvogodišnji program pod nazivom: „Iskorak“. Program je usmjeren unapređenju procjene i intervencija za djecu i mlade s problemima u ponašanju u ustanovama socijalne skrbi i pravosuđa. Ciljevi i aktivnosti Programa „Iskorak“ upotpunjuju i nadovezuju se na nastojanja Vlade Republike Hrvatske usmjerene daljnjem unapređenju usluga u sustavu socijalne skrbi i pravosuđa te predstavljaju dodatni doprinos procesima prevencije institucionalizacije, deinstitucionalizacije i transformacije ustanova, u ovom slučaju – onih za djecu i mlade s problemima u ponašanju. Program se provodi uz stručnu i financijsku podršku UNICEF-a, dok je za kreiranje i provedbu Programa odgovoran Stručni tim s Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, uz sudjelovanje, praćenje i podršku od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike i Ministarstva pravosuđa i uprave. Jedna od ključnih aktivnosti Programa „Iskorak“ je: Razvoj i testiranje dvije specijalizirane intervencije (za djevojke i intenzivni PUP – što podrazumijeva posebno rad s djevojkama i djecom s intenzivnim poremećajem u ponašanju), uz testnu primjenu i edukaciju stručnjaka odgojnih ustanova za njihovu primjenu. Jedan od očekivanih rezultata su osnaženi kapaciteti stručnjaka u organizacijama/ustanovama socijalne skrbi i pravosuđa, kroz unaprjeđenje znanja i vještina stručnjaka/djelatnika ustanova za provođenje standardizirane procjene te pružanje sveobuhvatne skrbi i specijaliziranih intervencija sa specifičnim skupinama djece/mladih.

U 2023. godini broj izrađenih pojedinačnih programa postupanja u odgojnim zavodima iznosi 81, a jednak je bio i broj maloljetnika u sukobu sa zakonom aktivno uključenih u izradu, preispitivanje i nadopunjavanje svojih pojedinačnih programa postupanja. U edukaciju za primjenu novog instrumenta procjene razvijenog u okviru Programa „Iskorak“ („Upitnik o ponašanju djece i mladih“), tijekom 2023. godine uključena su 4 službenika. Također je kroz dva edukacijska seminara, u rujnu i studenom 2023. godine, provedena edukacija o specijaliziranim pristupima u intervencijama za djecu i mlade s problemima u ponašanju, u koju su bila uključena 3 službenika odgojnih zavoda.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike napominje da su dvije aktivnosti provedene u 2022. godini, a odnose se na poseban cilj 10.2. Smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno – ekonomski jaz između Roma i opće populacije, za Mjeru – *Unaprijediti provođenje mjera obiteljsko-pravne zaštite (osiguravanje kontinuiranih edukacija, supervizija i povećanje naknade voditeljima mjera, te uspostava kvalitetnog sustava praćenja uspješnosti mjera)*, i to:

- izmjena Pravilnika o mjerama za zaštitu dobrobiti djece u svrhu poboljšanja dostupnosti visoko kvalitetnih voditelja mjera. U srpnju 2022. godine donesen je Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerama zaštite osobnih prava i dobrobiti djeteta kojim je specificiran i proširen krug zanimanja voditelja mjera za zaštitu prava i

dobrobiti djeteta, kao i obveza stručnog usavršavanja kroz licencirani program za voditelja mjera.

- povećanje naknade za provedbu mjere stručne pomoći i potpore obitelji u ostvarivanju skrbi o djetetu. Predmetnim izmjenama i dopunama Pravilnika o mjerama zaštite osobnih prava i dobrobiti djeteta iz srpnja 2022. godine povećana je naknada voditeljima mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu i mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu te je u 2023. godini na ime povećanja naknada voditeljima mjere stručne pomoći i potpore u ostvarivanju skrbi o djetetu i mjere intenzivne stručne pomoći i nadzora nad ostvarivanjem skrbi o djetetu utrošeno 1.441.208,74 EUR više nego 2022. godini.

10.3. Posebni cilj: Poticati participaciju Roma kroz osnaživanje, suradnju i povjerenje Roma u javne institucije

Tijela državne uprave nisu izvijestila o mjerama koje se odnose na ovaj posebni cilj.

10.4. Posebni cilj: Učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom obrazovanju

Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvješćava da je u okviru mjere *Osigurati potrebnu infrastrukturu kako bi se omogućila dostupnost kvalitetnog RPOOa* provodilo aktivnosti te je do kraja 2023. godine za jedinice područne i lokalne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: JLP(R)S), iz Mehanizma za oporavak i otpornost (investicija C3.1.R1-I1 Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje predškolskih ustanova), objavilo ukupno dva otvorena poziva na dodjelu bespovratnih sredstava za sudjelovanjem u realizaciji infrastrukturnih projekata izgradnje, dogradnje, rekonstrukcije, adaptacije i opremanja predškolskih ustanova na njihovu području. Za 248 projekata u prvom pozivu korisnicima je dodijeljeno ukupno 162.975.439,14 EUR bespovratnih sredstava za ulaganja u 16.236 novih mjesta. Drugi poziv objavljen je 9. lipnja 2023., a prijave su bile otvorene do 8. kolovoza 2023. Ukupna alokacija drugog poziva iznosi 51.022.570 EUR bespovratnih sredstava, a u tijeku je postupak dodjele bespovratnih sredstava. Tijekom 2023. godine Ministarstvo znanosti i obrazovanja je u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti 2021. - 2026. (dalje u tekstu: NPOO), (investicija C3.1. R1-I2 Izgradnja, dogradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne nastave škole), s ciljem osiguravanja infrastrukturnih i materijalnih kapaciteta za prelazak osnovnih škola u jednu smjenu i provođenje cjelodnevne škole objavio otvoreni trajni poziv na dodjelu bespovratnih sredstava „Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje osnovnih škola za potrebe jednosmjenskog rada i cjelodnevne škole“. Poziv je otvoren od 7. srpnja 2023. do 31. srpnja 2024. godine, a prihvatljivi prijavitelji su Republika Hrvatska i/ili jedinice lokalne i/ili regionalne (područne) samouprave koje sukladno članku 90. stavku 2. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi mogu biti osnivači škole. Ukupna alokacija poziva iznosi 302.608.000,00 EUR. Projektni prijedlozi zaprimaju se i evaluiraju kontinuirano, a do kraja 2023. godine donesene su tri odluke o financiranju u ukupnoj vrijednosti 25.757.998,37 EUR bespovratnih sredstava i potpisana su dva ugovora.

Vezano uz mjeru *Razviti i primijeniti sustav financijskih potpora učenicima, a vezano uz uključivanje u prioritetne strukovne kurikulume i nastaviti s provedbom financijskih potpora učenicima u suradnji s gospodarskim sektorom u turizmu* Ministarstvo turizma i sporta je u školskoj i akademskoj godini 2023./2024., na temelju Programa poticanja obrazovanja kadrova u ugostiteljstvu i turizmu – Stipendije 2023., sufinanciralo stipendije novih 292 učenika i studenata koji se obrazuju za ugostiteljsko-turistička zanimanja i zanimanja vezana uz razvoj posebnih oblika turizma za koje se provode programi u 104 srednje strukovne škole i 46 visokoškolskih ustanova. Riječ je programu stipendiranja koje Ministarstvo turizma i sporta provodi u suradnji s pravnim i fizičkim osobama (obrti) koje su registrirane za obavljanje ugostiteljske djelatnosti u objektima iz skupine hoteli i skupine kampovi, iz skupina restorani, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga, hosteli i skupine kampovi, iz skupina restorani, barovi, catering objekti i objekti jednostavnih usluga, hosteli iz skupine ostali ugostiteljski objekti ili turističkom agencijom na način da svaki dionik sudjeluje u sufinanciranju stipendije 30 % ukupnog iznosa stipendije. Za stipendije kroz ovaj javni poziv je izdvojeno 497.700,00 EUR za školsku godinu 2023./2024. Prema izvršenju proračuna na dan 31. prosinac 2023. godine za potrebe stipendija stipendistima koji su u postupku stipendiranja bili u 2023. godini utrošeno je 1.111.508,61 EUR.

Vezano uz provođenje mjere *Promovirati cjeloživotno učenje i niz aktivnosti usmjerenih na opću populaciju u cilju podizanja svijesti o važnosti cjeloživotnog učenja* Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih izvještava da je u okviru ove mjere u 2023. godini organizirala 17. Tjedan cjeloživotnog učenja od 17. do 23. travnja 2023. godine u sklopu kojeg se na području cijele Hrvatske održalo 513 besplatnih predavanja, radionica, okruglih stolova i sajmovi s ciljem promocije cjeloživotnog učenja. Ministarstvo znanosti i obrazovanja izvještava da su u travnju 2023. godine, u sklopu nacionalne obrazovne kampanje Tjedan cjeloživotnog učenja, građani imali priliku sudjelovati na besplatnim predavanjima, radionicama, okruglim stolovima i sličnim događajima, a brojne obrazovne ustanove predstavile su svojim potencijalnim polaznicima mogućnosti obrazovanja koje im se nude, posebice jer je sve veća mogućnost besplatnog obrazovanja putem vaučera za odrasle osobe za digitalne i zelene vještine. Kampanja je i u 2023. uspješno provedena pa je diljem Republike Hrvatske, prema prijavama organizatora, održano 513 događaja na kojima je sudjelovalo 220 različitih institucija u suradnji s partnerima (tijelima državne uprave, socijalnim partnerima, HZZ-om, županijama, lokalnom zajednicom, udrugama, kulturnim institucijama, ustanovama za obrazovanje odraslih, školama i ostalim organizacijama). Do kraja provedbe projekta (lipanj 2023.) angažirane su dodatne 24 ustanove za obrazovanje odraslih u svrhu promocije cjeloživotnog učenja na regionalnoj razini koje su organizirale ukupno 37 radionica na kojima je sudjelovalo 498 sudionika, a održana su i 552 promotivna događaja.

Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih izvještava da je u okviru mjere *osiguranja stručne podrške učenicima i roditeljima pripadnicima ranjivih skupina kako bi se učenicima olakšalo aktivno sudjelovanje u školskoj sredini i zajednici*, u 2023. godini organizirala tri stručna skupa vezana uz tematiku pripadnika romske nacionalne manjine.

Međužupanijsko stručno vijeće iz sektora ekonomije za Vukovarsko-srijemsku, Požeško-slavonsku i Brodsko-posavsku županiju u Obrtničko-industrijskoj školi Županja organiziralo je stručni skup na temu Nacionalne manjine u RH, a na stručnom skupu je sudjelovalo 40 osoba. Međužupanijsko stručno vijeće u podsektoru trgovine za Požeško-slavonsku, Virovitičko-podravsku i Brodsko-posavsku županiju u Strukovnoj školi Virovitica organiziran je stručni skup na temu Program potpore u odgoju i obrazovanju pripadnika romske nacionalne manjine za razdoblje 2021. do 2023. uz sudjelovanje 25 osoba.

Organiziran je i stručni skup za nastavnike koji rade s učenicima romske nacionalne manjine za Međimursku i Varaždinsku županiju u Graditeljskoj školi Čakovec na temu Primjena metoda suradničkog ućenja kao oslonca za sudjelovanje i aktivno uključivanje romskih ućenika te kao prevencija ranog napuštanja školovanja, uz sudjelovanje 25 osoba.

10.5. Posebni cilj: Učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom zapošljavanju

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike vezano uz mjere *Mapiranje vještna potrebnih na tržištu rada kao podloga za kreiranje obrazovnih programa i dodjelu vaućera*, izvješćava da je u okviru Projekta „Mapiranje vještna za zelenu i digitalnu tranziciju“ tijekom 2023. godine provedeno ažuriranje kataloga vještna s novim zelenim i digitalnim vještinama temeljem standarda zanimanja upisanih u Registar HKO.

Vezano uz mjeru *utvrđivanje vještna i potencijala radne snage u cilju cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja i razvoja karijere* Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike navodi da je u okviru Projekta „Mapiranje vještna za zelenu i digitalnu tranziciju“ tijekom 2023. godine razvijen alat za procjenu vještna u cilju daljnjeg profesionalnog razvoja i pružanja podrške u korištenju sustava vaućera. Alat je dostupan na stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te ga mogu koristiti svi građani.

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike navodi da je provodilo aktivnosti vezano uz mjeru *Jaćanje dostupnosti usluga cjeloživotnog profesionalnog usmjeravanja za odabir i razvoj karijere te obrazovnog programa sukladno potrebama tržišta rada* te izvješćava da je izrađen prijedlog poziva za prijavitelje koji se usklađuje s Posredničkim tijelom razine 1 u Ministarstvu znanosti i obrazovanja te je u fazi pripreme za financiranje kroz Operativni program ESF+ 2021.-2027. a koji se odnosi na navedenu mjeru.

10.6. Posebni cilj: poboljšano zdravlje Roma i učinkovit, jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izvješćava da je provodilo aktivnosti koje se odnose na mjeru *Povećanje primjerenosti socijalnih naknada i poboljšanje pokrivenosti najosjetljivije skupine zdravstveno osiguranih osoba dopunskim zdravstvenim osiguranjem*. Slijedom zakonskih izmjena provedenih 2020. i 2021. godine kojima je povećan prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na dopunsko zdravstveno osiguranje na teret sredstava državnog proraćuna, prema provedenim analizama Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje došlo je do stabilizacije odnosno zaustavljanje trenda smanjenja broja polica, a zatim u 2022. i 2023. godini

i povećanja broja polica na teret sredstava državnog proračuna po prihodovnom cenzusu te je postignut ciljani pozitivan učinak zakonskih izmjena na jačanje socijalne sigurnosti građana. Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje nadalje pojašnjava da je navedeno omogućila i „indeksacija“ koja se vrši krajem svake godine za iduću kalendarsku godinu, kojom se prihodovni cenzus usklađuje s promjenama prosječnog indeksa potrošačkih cijena i promjenama bruto plaće zaposlenih u Republici Hrvatskoj. Međutim, zbog postojeće inflacije koja je zabilježena 2022. godine i očekivanog porasta siromaštva, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je ponovo sudjelovao u donošenju mjera kojima bi se obuhvatio veći broj socijalno najugroženijih osiguranika koji mogu ostvariti pravo na policu dopunskog zdravstvenog osiguranja na teret sredstava državnog proračuna. Stoga je donošenjem Zakona o izmjenama Zakona o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju 8. ožujka 2023. godine dodatno povećan prihodovni cenzus za ostvarivanje prava na dopunsko zdravstveno osiguranje na teret sredstava državnog proračuna. U 2023. godini bilo je 330.418 zaključenih polica na teret sredstava državnog proračuna po osnovi prihodovnog cenzusa.

Vezano uz mjeru *Uspostava integriranog sustava rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja (0-5 godine) i njihove obitelji, uslijed bioloških rizika te okolišnih i socijalnih rizika, zdravstvenog, socijalnog i obrazovnog sustava te razvoj usluge „Tim za rani razvoj u zajednici“ s ciljem lociranja, ranog otkrivanja i podrške djeci s razvojnim rizikom/odstupanjem/teškoćama u izoliranim (romske zajednice) i ruralnim zajednicama*, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje izvješćava da su u važećoj Mreži javne zdravstvene službe predviđene djelatnosti koje su uključene u sustav rane intervencije u smislu lociranja, ranog otkrivanja i podrške djeci s razvojnim rizikom/odstupanjem/teškoćama te u smislu uspostave integriranih programa rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju ili u riziku za razvojna odstupanja. S obzirom na to da kroz odgovarajuće propise u 2023. g. nisu doneseni standardi i norme provođenja i organizacije djelatnosti koje sudjeluju u ranoj intervenciji, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje za sada nije u mogućnosti ugovarati redovan rad djelatnosti koje su uključene u ranu intervenciju na primarnoj razini zdravstvene zaštite. Čim navedeni propisi budu doneseni pristupit će se postupku ugovaranja u tom dijelu.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje, vezano uz mjeru *Unaprjeđenje sustava primarne zdravstvene zaštite za pružanje kvalitetnih i integriranih zdravstvenih usluga zdravstvene zaštite u kući i lokalnoj zajednici, s naglaskom na djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, te koja žive u udaljenim (otoci), ruralnim i slabo razvijenim područjima* ističe da siromašne i socijalno isključene osobe ostvaruju pravo na svaki oblik zdravstvene zaštite u istom opsegu, kvaliteti i standardu kao sve osigurane osobe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Na primarnoj razini zdravstvene zaštite Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje osigurava popunjavanje Mreže javne zdravstvene službe te osigurava dostupnost primarne zdravstvene zaštite na otocima, ruralnim i demografski depriviranim područjima kroz poseban standarda ugovaranja zdravstvene zaštite. Preventivne aktivnosti koje se odnose na prevenciju raka dojke, prevenciju raka maternice i cijepljenje djece prema propisanom kalendaru cijepljenja te preventivni pregledi svih dobnih skupina u djelokrugu su rada izabranih liječnika primarne zdravstvene zaštite.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje ne vodi evidencije osiguranih osoba prema socijalnoj kategoriji, stoga nije moguće utvrditi precizne podatke o aktivnostima vezanim uz primarnu i sekundarnu prevenciju najranjivijih skupina iz te kategorije. Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je radi bolje dostupnosti zdravstvene zaštite na otocima i slabo naseljenim i izoliranim područjima, udaljenim od bolnica, pri domovima zdravlja ugovorio stacionare i rodilišta. Za osigurane osobe kojima je potrebna hemodijaliza, kao posebno ranjivu skupinu, Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje je osigurao provođenje hemodijalize u bolničkim i izvanbolničkim centrima vodeći računa o potrebama tih bolesnika na otocima.

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje kroz posebne programe unapređenja i očuvanja zdravlja pučanstva kroz javnozdravstvenu djelatnost osigurava provođenje dentalne zdravstvene zaštite osoba s poteškoćama mentalnog zdravlja te osoba s invaliditetom u općoj anesteziji kao i psihološkog savjetovališta za roditelje djece s teškoćama u razvoju.

10.7. Posebni cilj: učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama

Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike vezano uz mjeru *Unaprijediti i razvijati skrb izvan vlastite obitelji kao organizirano stanovanje za djecu u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti i mlade koji izlaze iz sustava socijalne skrbi i sustava pravosuđa s izvršenja odgojne mjere, kroz organizirano stanovanje uz povremenu podršku, s istovremenim naglaskom na povećanje ukupne i regionalne obuhvaćenosti, ali i kadrovsku ekipiranost* izvještava da i u 2024. godini planirana praćenje usluge socijalnog mentorstva za djecu i mlade. Usluga socijalnog mentorstva se još uspostavlja te je u tijeku zapošljavanje socijalnih mentora u Hrvatskom zavodu za socijalni rad. Od druge polovice 2024. godine planirano je unaprjeđenje praćenja podataka o korisnicima kroz aplikaciju SocSkrb, stoga se ovaj broj mladih trenutno ne može pratiti. U ovom trenutku postoji mogućnosti praćenja podataka o korisnicima kojima prestaje pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, ali se ne prate podaci o kategoriji mladih nakon izvršenja odgojne mjere. Nadalje izvještava da u 2023. godini nije pružena niti jedna usluga socijalnog mentorstva mladima kojima prestaje pravo na uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja. Budući da još nisu započele aktivnosti vezane uz izmjene i dopune Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 18/22, 46/22, 119/22, 71/23, 56/23), a koje su potrebne kako bi se mogao uspostaviti sustav praćenja usluge socijalnog mentorstva za djecu i mlade, isto je planirano od 2024. godine, odnosno od donošenja potrebnih izmjena predmetnog zakona.

Nastavno na mjeru *Osigurati podmirivanje troškova stanovanja za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi u trajanju do 1 godine sukladno potrebama (visina naknade treba biti usklađena sa trenutnim stanjem na tržištu najma stanova kako bi im se omogućio primjeren standard stanovanja)* Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike napominje da će analiza koja će pokazati prosječni iznos potrebne mjesečne naknade za stanovanje za djecu/mlade koja izlaze iz skrbi biti izrađena u okviru rada na izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj skrbi.

PRILOG 2.: SAŽETAK IZVJEŠĆA JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

S obzirom da je Republika Hrvatska, sukladno Preporukama Vijeća EU i Okviru EU za jednakost, uključivanje i participaciju, dužna detaljno izvještavati Europsku komisiju o svim relevantnim aktivnostima poduzetim za ispunjavanje Preporuka, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je i za 2023. godinu, putem Upitnika, zatražio podatke o provedbi Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027., za 2023. godinu.

Upitnik se sastojao od sedam pitanja otvorenog tipa koja su uključivala:

- opis najvažnijih promjena i investicija na područjima obrazovanja, stanovanja, zdravlja i zapošljavanja, a s ciljem unapređenja ukupne integracije pripadnika romske nacionalne manjine;
- opis korištenja i/ili planova korištenja programa i fondova Europske unije;
- izvješće o ukupno utrošenim sredstvima za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine
- opis sudjelovanja predstavnika pripadnika romske nacionalne manjine u planiranju, provedbi, praćenju i/ili evaluaciji politika koji izravno utječu na njihov status,
- izvješće o broju zaposlenih pripadnicima romske nacionalne manjine u lokalnoj administraciji i društvima kojima je JLP(R)S (su)osnivač ili (su)vlasnik
- opis mjera i aktivnosti za koje se procjenjuje da imaju najviše potencijala u kontekstu poboljšanja položaja pripadnika romske nacionalne manjine te
- eventualne ostale komentare i preporuke.

Podaci su se prikupljali u razdoblju od 30. siječnja do 7. ožujka 2024, a Upitnik je upućen na sveukupno 14 županija i Grad Zagreb, 31 grad te 25 općina. Na Upitnik je odgovorilo 39 od ukupno 71 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave tj. osam županija i Grad Zagreb, 20 gradova te 11 općina.

Dobiveni podaci upotpunjuju sliku provedbe, kako u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se provode aktivnosti općih javnih politika, a čiji se utjecaj prelijeva i na pripadnike romske nacionalne manjine, tako i u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima se provode ciljane mjere i aktivnosti, tj. one usmjerene upravo pripadnicima romske nacionalne manjine.

Ove informacije su tim važnije jer dio jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave upozorava da se najveći dio podataka ne prati prema etničkoj pripadnosti (primjerice Grad Zagreb i Karlovačka županija). Uz to, pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i dalje ističu prisutnost „etničke mimikrije“ (Primorsko-goranska županija), odnosno da se “stvarno stanje u odnosu na broj pripadnika romske nacionalne manjine razlikuje od rezultata Popisa stanovništva” (Karlovačka županija).

Zajedničko je za gotovo sva izvješća isticanje važnosti nacionalnih mjera i aktivnosti, poput programa Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, Ministarstva prostornog

uređenja, graditeljstva i državne imovine, Ministarstva poljoprivrede te Fonda za zaštitu okoliša, ali i vlastitih ulaganja. Zamjetne su znatne investicije većih i manjih jedinica, primjerice, Grad Zagreb je samo za financiranje stipendija srednjoškolaca i studenata u 2023. godini izdvojio 440.242,50 EUR, a Općina Cestica je sufinancirala mjere na području okoliša u iznosu od 110.365,51 EUR.

Uz to, valja istaknuti kako su pojedine jedinice donijele vlastite planske dokumente za uključivanje pripadnika romske nacionalne manjine (Koprivničko-križevačka županija i Osječko-baranjska županija), dok druge izrađuju ili su u procesu usvajanja istih (Grad Zagreb i Grad Rijeka). Također, u tim izvješćima se jasno vidi doprinos vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine, udruga civilnog društva, kao i drugih lokalnih dionika.

U okviru horizontalnog cilja **borba protiv antiromskog rasizma i diskriminacije** prilozi jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave potvrđuju važnost oblika participacije utemeljenih u Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina. Većina jedinica područne (regionalne) samouprave obavještava o sudjelovanju članova predstavničkih tijela, vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine i financiranju njihovih aktivnosti. Primjerice, pripadnik romske nacionalne manjine je i član Savjeta za socijalnu skrb Sisačko-moslavačke županije te svojim aktivnim sudjelovanjem doprinosi razvoju socijalnih usluga na području županije. U nekoliko jedinica lokalne samouprave (Mursko Središće, Slavonski Brod, Nedelišće), pripadnici romske nacionalne manjine imaju predstavnike na svim razinama lokalne vlasti: u općinskom vijeću, vijeću nacionalne manjine te mjesnom odboru. Primjere dobre suradnje i aktivnosti navode, između ostalih, i Zagrebačka županija, Koprivnica, Ludbreg i Vodnjan-Dignano. Primjerice, Ludbreg i Podturen navode važne infrastrukturne inicijative i uključivanje sumještana u rješavanje komunalnih problema, Peteranec ističe aktivnosti i informiranje mještana o radu Općine u 2023., za razliku od neaktivnog vijeća u prethodnom mandatu. Pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode primjere nedostatka kapaciteta i suradnje te posljedično nedostatak aktivnosti za realizaciju prava. Grad Rijeka, primjerice, ukazuje kako pravo predlaganja „mjera za unapređivanje položaja nacionalnih manjina te kojim se uređuju pitanja od značaja za nacionalnu manjinu, vijeća nacionalnih manjina u pravilu ne koriste“. Kotoriba ističe kako je vijeće održalo samo konstituirajuću sjednicu, a Vinkovci navode da nije bilo kandidata za predstavnika romske nacionalne manjine tijekom posljednja dva izborna ciklusa. S druge strane, Grad Beli Manastir navodi kako se „partnerstvo Grada Belog Manastira i romske zajednice bazira na dugogodišnjoj suradnji u vidu osnaživanja romske zajednice kroz edukacije, konferencije te poticanja romske zajednice na uključivanje u sve vrste aktivnosti u zajednici. U kreiranju proračuna za sljedeće razdoblje, Vijeće romske nacionalne manjine Grada Belog Manastira je sudjelovalo davanjem prijedloga aktivnosti koje će biti uključene u financiranje, izravno kao proračunski korisnik ili neizravno preko ostalih subjekata.

Manje je izvještaja o aktivnostima udruga (Belišće, Popovača, Crikvenica; Rijeka, Primorsko goranska županija), no s važnim inicijativama te znatnim infrastrukturnim investicijama, često u suradnji sa Savezom Roma u Republici Hrvatskoj “KALI SARA” .

U Gradu Zagrebu, predstavnici nacionalnih manjina sudjeluju u radu predstavničkog tijela Gradske skupštine Grada Zagreba putem Odbora za nacionalne manjine, koji razmatra pitanja u vezi s ostvarivanjem prava nacionalnih manjina te Gradskoj skupštini daje svoje prijedloge i mišljenja. U 2023. godini, do raspisivanja izbora za vijeća i predstavnike nacionalnih manjina, predsjednik Vijeća romske nacionalne manjine bio je jedan od članova Odbora za nacionalne manjine. Nadalje, Grad Zagreb ističe kako, zajedno s Vijećem romske nacionalne manjine Grada Zagreba, Savezom Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“, Udrugom ROM HR, Ambidekster klub, članovima Odbora za nacionalne manjine Skupštine Grada Zagreba, članovima Povjerenstva za dodjelu Stipendije Grada Zagreba i roditeljima stipendista djeluje s ciljem unapređenja položaja zajednice Roma te podupire realizaciju projekata od koristi za zajednicu.

Također, Grad Zagreb, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i Statutu Grada Zagreba, osigurava proračunska financijska sredstva za rad i programske aktivnosti Vijeća romske nacionalne manjine, uključujući plaću tajnika te je osiguran i prostor za rad Vijeća. Tako je u proračunu Grada Zagreba za 2023. godinu za navedenu namjenu osigurano je 79.300,00 EUR.

Članove Povjerenstva za dodjelu Stipendije Grada Zagreba, čine najmanje tri člana pripadnika romske nacionalne manjine odnosno najmanje dva člana moraju biti predstavnici Vijeća romske nacionalne manjine Grada Zagreba. Članovi Vijeća romske nacionalne manjine kao i Povjerenstvo za dodjelu Stipendija Grada Zagreba sudjeluju i predlažu mjere za unapređenje Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine u suradnji sa Gradom Zagrebom i nadležnim gradskim uredom. Iz proračuna Grada Zagreba za 2023. dodijeljeno je deset financijskih potpora udrugama za projekte od interesa za romsku zajednicu, u ukupnom iznosu 27.846,86 EUR.

Konačno, temeljem Javnog poziva za sufinanciranje provedbe projekata udruga ugovorenih iz programa Europske unije, fondova Europske unije i inozemnih fondova za 2021., Grad Zagreb sufinancira provedbu projekta Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ pod nazivom „Obrazovane Romkinje, osnažene romske zajednice!“ u iznosu od 21.242,29 EUR. Opći cilj projekta je povećanje obuhvata mladih Romkinja za završetak osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja, a u okviru istog planira se educirati 200 mladih Romkinja o ženskim ljudskim pravima, naročito o pravu na život bez nasilja, seksualnim i reproduktivnim pravima i zdravlju. Projekt se provodi od 1. veljače 2021. do 31. siječnja 2024. uz financijsku podršku Islanda, Lihtenštajna i Norveške u okviru Europskog gospodarskog prostora i Norveških grantova u iznosu od 149.999,51 EUR.

Međimurska županija ističe važnost sudjelovanja u provedbi Pilot projekta Roma mentori, kojeg je u okviru projekta Unapređenje zaštite ljudskih prava i javne sigurnosti kroz jačanje kapaciteta probacijske službe provodilo Ministarstvo uprave i pravosuđa na području Međimurske županije. Cilj ovog projekta, financiranog sredstvima Norveškog financijskog mehanizma 2014. – 2021., bio je jačanje kapaciteta 6 Roma mentora koji pružaju potporu radu različitim institucijama: probacijskim uredima, policiji, Zavodu za zapošljavanje, Zavodu za

javno zdravstvo, tijelima sustava socijalne skrbi i obrazovnim institucijama te djeluju kao spona između institucija i romskih zajednica u Međimurju. Obzirom na dobre rezultate projekta i njegovu prepoznatu vrijednost od strane svih uključenih, spomenute institucije su zamoljene da razmotre mogućnosti financiranja nastavka ovakvih aktivnosti i njihove održivosti u budućnosti.

Također se kao primjer dobre prakse ističe program „Uključivanje djevojčica Međimurske županije u rekreativno-edukativni program tijekom ljetnog odmora“ (u daljnjem tekstu: Program), u kojem se sportom kao sredstvom ostvaruju i integrativni ciljevi. Program je nastojao uključiti 10 djevojčica pripadnica romske nacionalne manjine i 10 djevojčica pripadnica većinskog stanovništva u edukativno-rekreacijske aktivnosti, uz sudjelovanje 10 volonterki, igračica Ženskog nogometnog kluba Međimurje Čakovec. Nositelj Programa je bila Međimurska županija, a financijska sredstva u ukupnom iznosu od 3.808,05 EUR osigurao je UNICEF. Program je proveden u suradnji sa Ženskim nogometnim klubom Međimurje Čakovec, Osnovnom školom Orehovica i Općinom Orehovica.

Primorsko goranska županija navodi da se povećava socijalna uključenost odraslih osoba pripadnika romske nacionalne manjine u radno aktivni i društveni život.

U okviru horizontalnog cilja **smanjivanje siromaštva i socijalne isključenosti Roma kako bi se smanjio društveno ekonomski jaz između Roma i opće populacije** gotovo svi prilozi jedinica lokalne područne (regionalne) samouprave izvještavaju o osiguranju pristupa socijalnim uslugama. Osim uobičajenih programa potpore (jednokratne pomoći, zahtjevi za podmirenje troškova stanovanja, najamnine i troškova ogrjeva), navode se i demografske mjere (potpore obiteljima s novorođenom djecom), ali i stambeno zbrinjavanje (Grad Vinkovci).

S ciljem smanjivanja siromaštva i socijalne isključenosti Roma, pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave sudjeluju u podmirenju naknada za topli obrok djeci u osnovnoj školi, naknada za blagdane, naknada za opremu novorođenog djeteta, subvencija troškova provođenja programa Škole u prirodi. Također sudjeluju u sufinanciranju prijevoza učenika, dodjeli učeničkih i studentskih stipendija te dodjeli gradskih stanova.

Potpota udrugama znatno pridonosi ostvarenju ciljeva, uz rijetke iznimke. Tako npr. Međimurska županija navodi kako je u 2023. godini putem Javnog natječaja za su/financiranje programa i projekata udruga koji su od interesa za Međimursku županiju u području zaštite prava potrošača, zdravstvene i socijalne zaštite, brige o djeci i mladima te ljudskih prava, demokratizacije i razvoja civilnog društva sufinancirala programe/projekte dviju romskih udruga u ukupnom iznosu od 1.400,00 EUR, od kojih jedna udruga nije opravdala namjensko trošenje sredstava.

U 2023. godini na području Međimurske županije osnovan je Centar za pružanje usluga u zajednici Međimurje kao javna ustanova socijalne skrbi. Centar obuhvaća pružanje socijalnih usluga djetetu bez roditelja ili bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djetetu žrtvi obiteljskog, vršnjačkog ili drugog nasilja, djetetu s problemima u ponašanju i obitelji kojoj je zbog narušenih odnosa ili drugih nepovoljnih okolnosti potrebna stručna pomoć ili druga podrška, uključujući

različite usluge za uspješnije rješavanje nepovoljnih životnih prilika i bolju integraciju u zajednicu u kojoj žive.

U odnosu na podmirivanje troškova osnovnih životnih potreba i stanovanja, u Gradu Koprivnici troškovi pomoći u prehrani podmirivani su za 41 korisnika, za što je utrošeno 26.370,00 EUR, a za dostavu obroka za 30 korisnika utrošeno je 2.966,00 EUR. Sukladno Odluci o uvjetima, načinu i postupku ostvarivanja prava na jednokratnu novčanu pomoć, u 2023. godini Međimurska županija dodijelila je jednokratnu novčanu pomoć u ukupnom iznosu od 2.220,00 EUR, a zahtjeve je podnijelo ukupno 10 pripadnika romske nacionalne manjine za podmirivanje osnovnih životnih potreba ili za uređenje stambenog prostora. U Gradu Crikvenica iz socijalnog programa izdvaja se na godišnjoj razini oko 55.000,00 EUR za poboljšanje položaja i životnog standarda pripadnika romske nacionalne manjine.

Primjere aktivnosti u okviru sektorskog cilja ***učinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, uključivom obrazovanju*** navode se u gotovo svim izvješćima. Problem segregacije na području obrazovanja prepoznat je i u izvješćima s lokalne razine koji navodi Međimurska županija. Napominju kako je potrebno ojačati postojeće mjere u predškolskom odgoju i obrazovanju na način da se osiguraju sredstva za izgradnju/dogradnju vrtića u onim okvirima koji su potrebni da sva romska djeca imaju pristup predškolskim programima od najranije dobi.

Općina Orehovica ističe kako je „aktivno usmjerena protiv segregacije u obrazovanju“. Nadalje, većina jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave navodi pomoć u nabavi školskog pribora (Cestica, Ludbreg, Peteranec), financiranje produženog boravka (Slavonski Brod, Varaždin), sudjelovanje na izvanučioničkoj nastavi i školi plivanja (Ludbreg), osiguravanje prijevoza (Međimurska županija, Varaždin), jednokratne potpore i stipendije srednjoškolcima (Međimurska županija, Koprivnica, Peteranec, Varaždin) i studentima (Međimurska županija i Varaždin). Brojne jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave navode i važnost provedbe nacionalnih aktivnosti na lokalnoj razini, primjerice školske prehrane (Grad Varaždin i Đurđevac). Također, provode se aktivnosti s roditeljima i djecom rane i predškolske dobi (Grad Koprivnica) te dodatni programi predškole (Slavonski Brod).

Osobito je pri tom zanimljiv primjer Belišća. Uz potporu Grada Belišća, Vijeće romske nacionalne manjine srednjoškolcima romske nacionalnosti s područja Grada Belišća isplaćuje potporu za obrazovanje. Tijekom 2023. godine, Vijeće je za obrazovanje izdvojilo 9.502,00 EUR iz Plana i programa Vijeća romske nacionalne manjine. U akademskoj godini 2023./24. stipendira se četrnaest srednjoškolaca. Također, Grad Belišće je Centru za pružanje usluga u zajednici „Klasje“ ustupio prostor za boravak djece u dislociranom odjelu u Bistrincima.

Grad Rijeka financira i rad dvaju pomoćnika za učenike pripadnike romske nacionalne manjine u riječkoj osnovnoj školi (14.000,00 EUR) i ističe usmjerenost na „kontinuirano povećavanje obuhvata djece predškolskim odgojem, ali i programom produženog boravka“. Druge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvještavaju o financiranju pomoćnika u nastavi i stručno-komunikacijskih posrednika (Ludbreg) te psihologa u školama koje ga nemaju zaposlenog od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja (Varaždin).

Grad Zagreb istiće dodjelu stipendija ućenicima i studentima pripadnicima romske nacionalne manjine putem javnog natjeća kako bi se omogućilo uspješno školovanje većeg broja ućenika, zadržavanje u sustavu te uspješan nastavak daljnjeg obrazovanja. Mjesećno se dodjeljuje iznos od 360,00 EUR za ućenike i 500,00 EUR za studente te je Grad Zagreb u svom proraćunu za stipendije za pripadnike romske nacionalne manjine u 2023. godini izdvojio 440.242,50 EUR. Istovremeno, Grad Zagreb istiće trend povećanja broja prijava na natjećaje kao i broj dobitnika stipendije, što je pokazatelj da se sve više pripadnika romske zajednice školuje i ostvaruje dobre rezultate.

U okviru sektorskog cilja ***ućinkovit i jednak pristup Roma kvalitetnom, održivom zapošljavanju*** znatan broj jedinica lokalne i podrućne (regionalne) samouprave izvješćava o provedbi javnih radova, o ćemu je Hrvatski zavod za zapošljavanje dao podatke, no neke jedinice informiraju o dodatnom sufinanciranju (Koprivnica - 10 zaposlenih, iznos od 1.833,50 EUR). Općina Petrijanec, uz iskustvo provedbe javnih radova nekoliko godina, ukazuje da zaposlene osobe u pravilu vrlo brzo odustaju, dok se u Općini Peteranec nitko nije prijavio za javne radove.

Dio jedinica lokalne i podrućne (regionalne) samouprave izvješćava i o zaposlenosti u samoj jedinici lokalne i podrućne (regionalne) samouprave (Slavonski Brod – 1) i drušćvima kojima su jedinice lokalne i podrućne (regionalne samouprave) (su)osnivać ili (su)vlasnik (Beli Manastir - 2, Belišće - 5, Crikvenica - 10, Delnice - 8, Đurđevac - 7, Kneževi Vinogradi - 3, Koprivnica - 8, Legrad - 2, Prelog - 10, Slavonski Brod - 17, Vodnjan-Dignano - 1). Međimurska županija je obavijestila o zaposlenima u županijskoj bolnici i 8 osnovnih škola kojima je osnivać, a Grad Rijeka da je u Komunalnom drušćtvu Čistoća d.o.o. Rijeka zaposleno oko 25% pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ukupan broj zaposlenih koji je 445 te je predstavnik radnika u Nadzornom odboru Drušćva u 2023. godini također pripadnik romske nacionalne manjine. Grad Crikvenica napominje kako se kontinuirano potiće poduzetnićka aktivnost pripadnika romske nacionalne manjine na naćin da im se iznajmljuju javne površine za obavljanje trgovaćke djelatnosti. Općina Podturen navodi kako se znaćajan broj pripadnika romske nacionalne manjine zaposlio u razlićitim djelatnostima, a jedan broj je otišao raditi i u inozemstvo, što je vidljivo i iz popisa korisnika zajamćene minimalne naknade koji je dvostruko smanjen. Općina Nedelišće je obavijestila o provedbi programa zapošljavanja žena pripadnica marginaliziranih skupina „Zaželi“ kojega provodi Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike, a koji, izmeću ostaloga, pripadnicama romske nacionalne manjine sa završenom srednjom školom jamći direktno zapošljavanje te ulazak na tržišće rada. Varaždinska županija, u partnerstvu s udrugom Specijalne jedinice policije „Roda“, uspješno je provela projekt „ZAJedno“, sufinanciran iz Europskog socijalnog fonda Europske unije, po Pozivu na dostavu projektnih prijedloga „Pronađi me!“ - provedba aktivnosti dosega i obrazovanja neaktivnih mladih osoba u NEET statusu (UP.01.2.0.04). U projektu je bilo ukljućeno 38 korisnika s podrućja Varaždinske i Međimurske županije, a projektne aktivnosti kao i obrazovni program, uspješno je završilo 30 korisnika od toga 7 korisnika pripadnika romske nacionalne manjine.

Za provedbu sektorskog cilja ***poboljšano zdravlje Roma i učinkovit, jednak pristup Roma kvalitetnim uslugama zdravstvene skrbi*** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave izvješćavaju o više inicijativa na županijskoj razini. Primjerice, Dom zdravlja Sisačko-moslavaćke županije provodi program „Program za Rome“ koje financira Sisačko-moslavaćka županija kroz povećani zdravstveni standard u sklopu kojeg se dodatno osiguravaju sredstva za zdravstvenu zaštitu i obiliske medicinskih sestara i patronaže u romskim naseljima. Sisačko-moslavaćka županija se u mjesecu listopadu aktivno uključila u aktivnosti usmjerene povećanju svijesti i važnosti prevencije ženskih karcinoma - dojke, jajnika i vrata maternice te endometrioze. U suradnji s Općom bolnicom "dr. Ivo Pedišić" Sisak organizira besplatno uzimanje PAPA testova, testiranje na HPV i besplatni ultrazvućni pregledi dojki. Na te se preglede odazivaju i pripadnice romske nacionalne manjine.

Grad Zagreb financira i provedbu programa Edukacijom do zdravlja - unaprjeđenje zdravlja pripadnika romske nacionalne manjine. Program se provodi s ciljem sprječavanja kronićnih nezaraznih bolesti te unaprjeđenja reproduktivnog zdravlja djevojaka i žena, pripadnica romske nacionalne manjine. Program je tijekom 2023. realiziran putem četiri radionice (raspoređene tijekom godine) kroz koje se provode mjere promicanja zdravlja, odnosno motivacije za usvajanje i održavanje zdravih stilova života. Program obuhvaća održavanje radionica o zdravlju; analizu anamnestićkih podataka, određivanje krvnog tlaka i razine šećera u krvi (GUK); savjetovanje o terapiji i regulaciji krvnog tlaka i razine šećera u krvi, pravilnoj prehrani, informiranje o rizićnim čimbenicima za razvoj kardiovaskularnih bolesti te mamografski pregled. Program se provodio na lokacijama na kojima u većem broju žive Romi, uz suradnju s Vijećem romske nacionalne manjine i organizacijama civilnog društva, a utrošena su sredstva u iznosu od 11.500,00 EUR.

Tijekom 2022. i 2023. godine, Međimurska županija je provodila Pilot projekt prevencije ovisnosti usmjeren djeci i mladim Romima u Međimurskoj županiji (u nastavku: Pilot projekt) koji je tijekom 2020. godine u suradnji sa Zavodom za javno zdravstvo Međimurske županije, Centrom za socijalnu skrb Čakovec, Policijskom upravom međimurskom, predstavnicima Vijeća romske nacionalne manjine Međimurske županije, Osnovnom školom Kuršanec, Osnovnom školom dr. Ivana Novaka Macinec te Međimurskom županijom, izradio Hrvatski zavod za javno zdravstvo. U 2023. godine provodila se druga faza Pilot projekta nakon kojeg je provedena evaluacija svih provedenih aktivnosti u okviru Pilot projekta. Pilot projekt je financiran u okviru Grant ugovora za 2020. Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo s Europskim centrom za praćenje droge i ovisnosti o drogama (EMCDDA). Ciljanu skupinu činili su ućenici sedmih razreda osnovnih škola Kuršanec i dr. Ivana Novaka Macinec, roditelji ućenika sedmih razreda osnovnih škola Kuršanec i dr. Ivana Novaka Macinec, mladi u riziku te oni koji su ispali iz sustava obrazovanja u dva romska naselja Kuršanec i Parag. Opći cilj Pilot projekta je smanjiti korištenje sredstava ovisnosti među djecom i mladim Romima u riziku osnaživanjem vješćina djece i mladih, njihovih roditelja i zajednice te stvaranje prilika za ukljućivanje mladih u zajednicu.

U okviru sektorskog cilja ***učinkovit i jednak pristup Roma prikladnom, desegregiranom stanovanju i osnovnim uslugama*** jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave istiću

provedbu aktivnosti uz potporu nadležnih tijela, kao što je zbrinjavanje otpada i ilegalnih deponija (Belišće), katkada uz značajno lokalno sufinanciranje (Cestica, iznos od 110.365,51 EUR) ili Program za unaprjeđenje infrastrukture na područjima naseljenim pripadnicima romske nacionalne manjine u 2023. godini, kojeg financira Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU (Ludbreg, Sveti Đurđ, Đurđevac, Kneževi Vinogradi, Podturen). Slavonski Brod ističe važnost donošenja Prostornog plana i uvjeta gradnje za područja u kojima živi veliki broj pripadnika romske nacionalne manjine, a Međimurska županija osobito ističe iseljavanje obitelji iz romskih naselja koje kupuju kuće u naseljima s pretežno većinskim stanovništvom. Međimurska županija zaprima mnogo zahtjeva istih obitelji u smislu osiguravanja dodatnih financijskih sredstava, najčešće za podmirivanje poreza na nekretnine, zamjenu dotrajale stolarije, kupnju građevinskog materijala i slično. Podturen također navodi kako se iz naselja Lončarevo iseljavaju stanovnici i kupuju kuće u ostalim naseljima općine. Sisačko-moslavačka županija ističe potporu pruženu u zbrinjavanju i saniranju posljedica potresa, kao i Grad Petrinja. Također, Sisačko-moslavačka županija ističe potporu sanaciji posljedica elementarne nepogode u kojoj su stradale kuće u romskom naselju Palanjek, a Općina Peteranec o zbrinjavanju i potpori obiteljima koje su pretrpjele znatnu štetu u poplavi.

Grad Koprivnica je tijekom 2023. godine snosio troškove vodoopskrbe za romsko naselje Źlebice u Reki, a Općina Magadenovac je podmirila trošak prikljućka na vodovodnu mrežu stambenog objekta romske obitelji. Grad Đurđevac je proveo radove na uređenju romskog naselja „Stiska“ koji obuhvaćaju poboljšanje kompletne infrastrukture unutar naselja.

Navode se i brojni drugi primjeri izgradnje društvene i komunalne infrastrukture: izgradnja komunalne i društvene infrastrukture („Igraonice“ Sv. Ivan Krstitelj) za Gornje i Donje Vratno (Općina Petrijanec), uređenje dječjeg igrališta u sklopu Centra za obitelj u Paragu i postavljanje ograde oko kuće u ukupnom iznosu od 29.870,45 EUR, UNICEF je financirao 21.240,00 EUR, a razlika od 8.630,45 EUR pokrivena je iz proraćuna Općine Nedelišće. Podturen je izgradio dječje igralište u suradnji s UNICEF-om (UNICEF 21.240,00 EUR i 4.108,44 EUR Općina Podturen). Izgrađena je i nadstrešnica uz Dom romske nacionalne manjine u Bistrincima. Gradu Belišću je Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, putem lokalne akcijske grupe „Karašica“ (ESIF sredstva), dodijelila ukupno 18.178,36 EUR. Nadstrešnica je zamišljena kao prostor namijenjen organizaciji razlićitih društvenih događanja s ciljem omogućavanja sudjelovanja većeg broja građana.

Osobito su značajne inicijative gradnje društvenih domova. Izgradnju društvenog doma u Novom naselju Josip Rimac u razdoblju od 2021. – 2023. godine uz Grad Slavonski Brod sufinancirali su: Savjet za nacionalne manjine – 213.673,53 EUR, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU – 219.450,52 EUR te Savez Roma u RH „Kali Sara“ 185.811,93 EUR, a ukupna vrijednost radova izgradnje (do opremanja) iznosi 923.871,55 EUR.

Beli Manastir također navodi primjer koordiniranog financiranja izgradnje i opremanja društvenog doma (Savez Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ - 172.539,65 EUR, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije - 53. 089,12 EUR). Radovi na izgradnji završeni su početkom 2023. godine, a uporabna dozvola izdana je 12.9.2023. godine.

Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina je kroz projekt nabavio dio opreme za društveni dom, a koja uključuje didaktiku i namještaj namijenjen djeci romske nacionalne manjine te je ona postavljena u društveni dom. U prosincu 2023. godine Povjerenstvo je putem Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina dodatno financiralo nabavu kuhinje u vrijednosti od 5.591,25 EUR (vidi str. 60).

Izgradnja Doma kulture Parag u 2023. godini financirana je iz Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije iznosima od 70.000,00 EUR i 30.000,00 EUR, zatim iz Savjeta za nacionalne manjine 94.233,00 EUR te iz Saveza Roma u Republici Hrvatskoj „KALI SARA“ 132.722,81 EUR.

Među preporukama za mjere i aktivnosti javnih politika na lokalnoj/područnoj razini s najviše potencijala za poboljšanje položaja pripadnika romske nacionalne manjine, učestalošću se ističu one koje se odnose na obrazovanje i zapošljavanje (Zagrebačka i Međimurska županija, gradovi: Beli Manastir, Koprivnica, Delnice, Bjelovar, Belišće; općine: Popovača, Peteranec, Magadenovac, Vodnjan-Dignano, Đurđevac). Beli Manastir navodi „nastavak suradnje s romskom zajednicom u provedbi socijalne integraciju od najmlađe dobi do starije populacije“. Grad Koprivnica ističe: obrazovanje i stjecanje zvanja, zapošljavanje, poboljšanje stambenih uvjeta i dostupnost zdravstvene zaštite dok Zagrebačka županija ističe suzbijanje diskriminacije.

Na području obrazovanja se najčešće navode potrebe zadržavanja u školstvu, s obzirom na i nadalje učestalo napuštanje osnovne škole, osobito žena (Peteranec), najčešće zbog maloljetničkih trudnoća (Međimurska županija, Delnice). Belišće ističe potrebu za programima informiranja i obrazovanja kojima bi se jače podupiralo završavanje obvezne osnovne škole te pohađanje srednje škole i fakulteta kod pripadnika romske nacionalne manjine. Nadalje, Općina Magadenovac također ukazuje na važnost završetka srednjoškolskog obrazovanja. Općina Popovača i Općina Vodnjan-Dignano ističu važnost uključivanja što većeg broja romske djece u redovne programe dječjeg vrtića kao i u program predškole, dok Općina Đurđevac ističe važnost produženog boravka u školi s ciljem pružanja potpore učenju hrvatskog jezika te obrazovanju djece romske nacionalne manjine kao preduvjeta za uspješan završetak školovanja i podizanja razine zaposlenosti kod romske manjine. Međimurska županija navodi kako je potrebno osigurati sredstva za izgradnju/dogradnju vrtića kako bi sva romska djeca imala pristup predškolskim programima.

Vezano uz zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine Grad Bjelovar ističe potencijale programa koji omogućavaju zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine te navode da bi država u suradnji s lokalnom i regionalnom samoupravom trebala razvijati programe kojima bi se omogućilo njihovo trajno zapošljavanje ili programi obrazovanja kojima će stječu kvalifikacije za potrebe zapošljavanja.

Grad Belišće navodi važnost osnaživanja programa uključivanja romske nacionalne manjine u aktivnosti lokalne zajednice (npr. Grad Belišće obilježava Svjetski dan Roma, Svjetski dan

romskog jezika, podupire RKUD „Crvena jagoda“ i Udruhu Roma Grada Belišća - Valpovštine).

Nastavno na siromaštvo i socijalnu isključenost pripadnika romske nacionalne manjine Grad Ludbreg ističe važnost sustava socijalne skrbi u smanjenju siromaštva romske populacije, uzimajući u obzir izrazito nisku stopu zaposlenosti među Romima. Navode da je potrebno podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih. Nadalje, Općina Vodnjan-Dignano ističe važnost razvijanja programa koji pružaju podršku pripadnicima romske nacionalne manjine u području socijalne uključenosti, pristupu socijalnim uslugama i rješavanju eventualnih poteškoća koje imaju u zajednici. Između ostaloga, navodi se i poboljšanje općih uvjeta života (Slavonski Brod), unapređenje infrastrukture, edukacija i djelovanje policije te besplatna pravna pomoć. S druge strane Grad Petrinja navodi da, s obzirom na to da nemaju veću i brojniju zajednicu Roma, stanovnici romske nacionalnosti koriste sva prava na osnovu kriterija utvrđenih za ostale stanovnike Petrinje i nemaju probleme kao zajednica koje bi morali definirati i rješavati javnim politikama.

Međimurska županija i Općina Kotoriba ističu i problem segregiranog stanovanja. U Općini Kotoriba ističu važnost sprječavanja širenja isključivo romskih naselja. Navode da je potrebno integrirati romsko stanovništvo u većinsko stanovništvo, naravno, uz očuvanje njihove kulture. U isključivo romskim naseljima najmlađi stanovnici u samom startu nemaju iste prilike i mogućnosti te život u naseljima za njih nije najbolja opcija. Također napominju kako je potrebno prestati izdvajati romsku nacionalnu manjinu u svakom pogledu. Međimurska županija navodi da prostorna segregacija predstavlja ključni uzrok socijalnoj isključenosti, a kako je navedeno u Rezoluciji Europskog Parlamenta o stanovanju Roma, posljedice toga nisu samo fizičke i gospodarske, već i psihološke i sociološke, a međugeneracijsko siromaštvo izravno utječe na fizičko i mentalno zdravlje pripadnika romske nacionalne manjine. Većina Roma u Međimurskoj županiji živi u područjima u kojima su izloženi propadanju okoliša i onečišćenju koje odlazi od odlagališta otpada. Pristup sigurnom i desegregiranom stanovanju ključan je za prekidanje začaranog kruga međugeneracijskog siromaštva i socijalne isključenosti, te bi slijedom toga, problem stambene isključenosti trebalo prepoznati kao prioritetno pitanje i tome prilagoditi mjere javnih politika (sufinanciranje kupnje/uređenja nekretnine, oslobađanje od plaćanja poreza za prvu nekretninu, smanjene kamate za kredite ili druge ciljane naknade za stanovanje na način da takve mjere budu poticaj za iseljavanje iz romskih naselja).

Varaždinska županija podsjeća da se potrebe stanovnika razlikuju u različitim sredinama, a smatraju da je najbolji i nadalje izravan kontakt sa predstavnicima Vijeća na županijskoj razini kakav se ostvaruje u Varaždinskoj županiji.

Međimurska županija daje širi osvrt, s referencama na relevantne dokumente i politike na razini EU, a posebno ističe da je začarani krug međugeneracijskog siromaštva složen fenomen koji je potrebno rješavati horizontalno u različitim međusobno povezanim područjima politika, na sveobuhvatan način i uz blisku suradnju relevantnih dionika, a učinkovita rješenja podrazumijevaju potpunu suradnju na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj sredini. Nadalje

navode da je prema Preporuci Vijeća Europske unije o jednakosti, uključivanju i sudjelovanju Roma (2021.), države članice trebale bi dodijeliti odgovarajuća nacionalna sredstva za provedbu mjera politike koje su navedene u strateškom okviru EU-a za jednakost, uključivanje i sudjelovanje Roma i nacionalnim strateškim okvirima, tako da odražavaju stvarne potrebe romskih zajednica te da su razmjerna veličini romskih zajednica i izazovima s kojima se suočavaju.

Grad Zagreb ističe provedbu aktivnosti na izradi Akcijskog plana Grada Zagreba za 2024. - 2025. godinu za provedbu Nacionalnog plana za uključivanje Roma, za razdoblje od 2021. do 2027. putem radnih sastanka članova Povjerenstva koje je imenovano u tu svrhu, a čini ga 19 članova, od kojih su šest članova pripadnici romske nacionalne manjine. Na izradi Akcijskog plana i utvrđivanjem ciljeva, mjera i aktivnosti, osim članova predstavnika nadležnih gradskih ureda, surađivalo se i s predstavnicima organizacija civilnog društva i državnih institucija. Izrada Akcijskog plana je u završnoj fazi, a planira se donijeti u prvoj polovici 2024. U tijeku je i izrada Socijalnog plana Grada Zagreba za razdoblje od 2024. do 2026. godine u koju svrhu će, u skladu s Pravilnikom o jedinstvenoj metodologiji procjene potreba, izvršiti procjenu potreba i dostupnosti socijalnih usluga na području Grada Zagreba te područja i prioriteta za razvoj postojećih i novih socijalnih usluga za korisničke skupine u većem riziku od socijalne isključenosti, a u koju pripadaju i predstavnici romske nacionalne manjine. U procjenu potreba pripadnika romske nacionalne manjine Grad Zagreb će uključiti pružatelje socijalnih usluga u užem i širem smislu, u okviru sustava socijalne skrbi, organizacija civilnog društva i drugih sustava, koji pružaju socijalne usluge pripadnicima romske nacionalne manjine. Cilj novog Socijalnog plana Grada Zagreba upravo je donošenje kvalitetnih i dostupnih socijalnih usluga za sve korisničke skupine, a među njima i pripadnike nacionalnih manjina.

Grad Zagreb, sukladno Odluci o socijalnoj skrbi te drugim zakonskim propisima provodi niz mjera i pomoći kojima se neposredno nastoje umanjiti socijalni rizici sugrađana. Koriste baze podataka koje sadrže osnovne pokazatelje o svakom korisniku koji ostvaruje određeno pravo, međutim, niti jednog pripadnika manjina pa tako ni pripadnike romske nacionalne manjine ne vodi se po nacionalnoj pripadnosti s obzirom da isto nije uvjet za ostvarivanje bilo kojeg oblika pomoći. U cilju lakšeg praćenja provedbi mjera i aktivnosti od interesa za romsku zajednicu, Grad Zagreb ističe potrebu omogućavanja prikupljanja podataka o pripadnicima romske nacionalne manjine u jedinicama lokalne područne (regionalne) samouprave te trgovačkim društvima i ustanovama kojih su jedinice (su)osnivači ili (su)vlasnici. Također ističu da je nužno poboljšati razmjenu informacija, koordinaciju i suradnju između svih ključnih aktera od nacionalne do lokalne i županijske razine koji bi trebali sudjelovati u rješavanju romske problematike.